

www.ppk.cz

počítač

**10 HER
ZDARMA**

**FISH
FILLETS**

Starší počítač

– co s pomalým
počítačem (39)

PŘEDSTAVUJEME

Navigátor

na cesty (16)

DOMÁCÍ POČÍTAČ

Programy,

bez kterých to nejde (40)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Pořádek v digitálních obrázcích
- IrfanView a úpravy fotografií
- Jak obnovit smazané soubory
- RoomArranger – stěhování bez námahy
- Jak hledat v tabulce MS Accessu
- Ovládáme mobil z počítače
- Vlastní internetové stránky
- Přehráváme video

STŘÍHÁME VIDEO

**Zpracování
video
v počítači (10)**

OBSAH

4 HITY PPK CD 16/2005

5 ÚVODNÍK

6 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

10 FILMAŘEM SNADNO A RYCHLE

PŘEDSTAVUJEME

14 SKVĚLE VYBAVENÁ KOSTKA

O zájem uživatelů, kteří požadují elegantní a přitom výborně vybavený počítač, se uchází i PC Scaleo C. Poslouží i jako zařízení pro příjem televizního vysílání, jako DVD přehrávač či jako FM rádio.

15 VŠE, CO POTŘEBUJETE PRO PRÁCI S DVD

Představíme vám soubor dvou CD-ROM, které obsahují mnoho programů pro práci s videem a s DVD.

16 KAM TO JEDEŠ?

18 BRAŇTE SVŮJ POČÍTAČ

Počítače připojené k internetu je třeba chránit před různými útoky. Jednou z možností je použít Norton Internet Security od firmy Symantec.

JAK NA TO

19 JAK NA SMAZANÉ SOUBORY

21 BYTOVÝM NÁVRHÁŘEM SNADNO A RYCHLE

Chtěli byste přestavět byt, ale bez přemísťování těžkého nábytku? Program Room Arranger vám to umožní. Ukážeme vám, jak v programu vyrobit plánky bytu a jak místnosti zařídit.

23 MOBIL JAKO NOVÝ

Pokud chcete, aby váš mobilní telefon měl zcela nový vzhled, nemusíte si hned pořizovat nový mobil. Představíme vám program, pomocí kterého vytvoříte ve svém telefonu zcela originální vzhled operačního systému.

25 PŘEHRAVÁME VIDEO

Program BSPlayer umožňuje přehrávat video, vytvářet playlisty či záložky v prohlíženém filmu. Navíc je poskytován zdarma a jeho ovládání je zpracováno v češtině.

27 MALÍ POMOCNÍCI PRO PRÁCI S OBRÁZKY

29 VYHLEDÁVÁNÍ DAT

31 602TEXT A VLASTNÍ WEBOVÉ STRÁNKY

33 SNADNÁ PRÁCE S FOTOGRAFIEMI

INTERNET

36 INTERNET – CELÝ SVĚT U VÁS DOMA

Pokud ještě nepoužíváte internet, pak právě pro vás je určen článek o tom, jak vám tento fenomén může ulehčit život.

DOMÁCÍ POČÍTAČ

38 ANTIVIROVÁ KONTROLA ON-LINE

Tento článek vznikl na základě žádosti o to, abychom uveřejnili průvodce kontrolou počítače – antivirovou kontrolu můžete spustit z internetu.

40 ZÁKLADNÍ VÝBAVA

Počítač potřebuje ke svému oživení programové vybavení. Přehled programů pro domácí či kancelářské použití najdete v tomto článku.

MAGAZÍN

43 CO S POMALÝM POČÍTAČEM?

Máte starší počítač, který vám svým výkonem již nestačí? Náznačíme vám, které počítače má ještě smysl výměnou některých komponent „vrátit zpět do ringu“ a v kterých případech je lepší poohlédnout se po novém PC.

46 KRÍŽOVKA: CÉDĚČKA PRO VÍTEZE VĚNOVALA FIRMA TERAFT.

47 LISTÁRNA

HITY PPK CD 16/2005

Na cédéčku najdete plnou verzi nejlepší české logické hry Fish Fillets, sbírku deseti freewarových her, programy, které vám umožní propojit počítač s mobilním telefonem a využívat tak pohodlně všechny možnosti mobilu, a další zajímavé programy.

Fish Fillets

plná verze

Hra Fish Fillets je bezesporu nejlepší česká logická hra (a pro mnoho počítačových nadšenců dokonce nejlepší česká hra vůbec). Jde o originální, vtipnou a skvěle zpracovanou hru, ve které budete pomáhat dvěma rybím agentům dostat se ze všech sedmdesáti místností. Celou hru zatím dohrálo do konce pouze několik lidí, budete mezi nimi i vy?

rubrika na CD: obsah cd/bonus

Jailbreak

freeware

Třetí herní upoutávka se týká trochu akčnější hry. V této hře se stanete vězněm, jehož úkolem je utéci z několika dobře hlídanych věznic. Není to nikterak snadné. Chodby vězení jsou totiž doslova přeplněny nepřijemnými hlídači s baterkou, která dosvítí na pořádnou vzdálenost.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Sokoban Armageddon

freeware

Původem z dalekého Japonska se k nám již před dlouhou do-

bou dostala zajímavá logická hříčka, která je proslulá jak svou vysokou obtížností, tak i nezaměnitelnou hratelností. Jistě jste poznali, že jde o hru Sokoban. Na toto téma již byla vytvořena spousta her. My vám přinášíme skvělé zpracování od českého týmu Forever Games.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Vše pro váš mobil

různé

Připravili jsme sbírku programů, které vám umožní propojit

počítač s mobilním telefonem.

Díky tomu můžete přenášet ze svého počítače na mobil obrázky a melodie, zálohovat kontakty apod. Tentokrát jsme se zaměřili na telefony Nokia, Sony Ericsson, Motorola a Alcatel. Programy pro další telefony naleznete na příštím CD.

rubrika na CD: obsah cd/mobily

Restoration 2.5.14

freeware

Tento šikovný prográmk vám pomůže obnovit soubor, který jste smazali a vypali z koše. Obnovuje data přímo z disku, pokud ještě nebyla přepsána daty jinými. Ovládání programu je jednoduché. Stačí vybrat disk, který chcete prohledat, a kliknout na příslušné tlačítko: program pak začne prohledávat smazané soubory a zobrazí jejich seznam.

rubrika na CD: obsah cd/servis

Homolik Organizér 1.0

freeware

Praktický program pro vedení kontaktů, fotografií, údajů o bydlišti, zaměstnání a o narozeninách a dalších detailů, které se dané osoby týkají. Dále obsahuje úkolník, týdenní a měsíční kalendář, poznámky aj. Program má příjemné pracovní prostředí s různými efekty a jednoduchým ovládáním.

rubrika na CD: obsah cd/servis

Restoration 2.5.14

CD: obsah cd/servis
návod: strana 19

Room Arranger 3.91

CD: obsah cd/servis
návod: strana 21

Theme Creator Pro 3G

CD: obsah cd/mobily
návod: strana 23

Melody Composer 1.4.5

CD: obsah cd/mobily
návod: strana 23

návody

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

i když se podle počasí zdá, že léto ještě ani nezačalo, prázdniny pomalu končí a většina z nás má dovolenou za sebou. Možná jste ve volných chvílích natočili nějaké videozáznamy a tu spoustu pěkných a zajímavých záběrů si teď budete chtít v klidu seřadit. Z desítek, nebo i stovek záběrů budete chtít vybrat ty nejlepší, sestavit z nich film a opatřit jej titulky a nějakým hudebním doprovodem. Máte-li video v digitální podobě, můžete k jeho úpravám použít počítač. Základní úpravy videozáznamu, jako jsou střih, titulkování a ozvučení, zvládnete za pomoci jednoduchého nástroje Movie Maker, který je zdarma k dispozici všem uživatelům operačního systému Microsoft Windows XP. Právě úpravám videa věnujeme úvodní článek tohoto vydání.

Je váš počítač starý a pomalý? Plánujete nákup levného staršího počítače „z druhé ruky“? I když výkon takového PC nestačí

například na zmiňované střihání videa ani na hraní nejnovějších her, určitě je spousta úkolů, které zvládne bez problémů. Záleží jen na vašich potřebách. V článku na straně 43 vám poradíme, co od takového počítače můžete očekávat a co ne, jak lze v některých případech zvýšit jeho výkon a kdy byste už měli uvažovat o koupi počítače úplně nového.

Všichni, kdo mají rádi hlavolamy, najdou na přiloženém CD skvělou logickou hru Fish Fillets. Vaším úkolem je provést dvě rybičky řadou místností podmořského labyrintu. V každé místnosti musíte vyřešit několik hlavolamů, jejichž obtížnost se postupně zvyšuje. Jde nejen o zajímavou náplň pro volné dny, když vám nepřízeň počasí nedovolí vyrazit do přírody, ale také o vhodný trénink pro vaše mozkové buňky před začátkem nového školního roku.

Přeji vám mnoho úspěchů nejen při záchraně rybiček.

Ivan Heisler, šéfredaktor

**UZÁVĚRKA LETNÍ
FOTOSOUTĚŽE SE BLÍŽÍ!**
info

Do konce prázdnin můžete přihlásit své fotografie do soutěže o hodnotné ceny. Více na www.dfv.cz.

Chcete dostávat Počítač pro každého celý rok až do domu, a přitom ještě ušetřit více než čtvrtinu ceny? Zajistěte si předplatné! Podrobnosti najdete na straně 49.

ZEPTEJTE SE SAMA

Firmám až na výjimky chybí informace, jak zaměstnanci užívají instalovaný software. Business Software Alliance (BSA) proto spustila internetové stránky s jasným návodem, týkajícím se dané problematiky. Stránky nabízejí přehledný a ucelený návod, jak nejen ohlídat nelegální instalace, ale především jak snížit náklady na zbytečné investice do softwaru a jak získané licence správně rozdělit mezi zaměstnance. V Česku se dají potřebné informace najít na internetové adrese www.ZeptejteSeSama.cz (Software Asset Management, SAM).

<http://www.zeptejtesama.cz>

NOVÝ NOTEBOOK

Společnost Fujitsu Siemens Computers uvádí na trh notebook **Lifebook C1320**. Je dostupný ve dvou variantách: s displejem 15palcovým (pracuje v rozlišení 1024 × 768 bodů) a s širokoúhlým displejem 15,4palcovým s poměrem stran 16 : 10 (pracuje v rozlišení 1280 × 800 bodů). Nejlevnější model stojí těsně pod 25 000 Kč, u plně vybaveného modelu s širokoúhlým displejem se cena pohybuje na hranici 40 000 Kč. Tento notebook je vybaven rozhraním pevných disků Serial ATA (S-ATA), čipovou sadou Intel 915GM a lze volit mezi procesory Celeron M (1,4 GHz nebo 1,5 GHz) a Pentium M (pracujícími na frekvencích 1,73 GHz, 1,86 GHz nebo 2 GHz). Rozměry notebooku jsou 360 × 272 × 38 mm a cestovní hmotnost činí 2,65 kg.

<http://www.fujitsu-siemens.cz>

inzerce

FOTOTISKÁRNA PRO DOMÁCÍ POUŽITÍ

Společnost HP oznamuje uvedení nové fotografické tiskárny **HP Photosmart 8250** (6890 Kč s DPH) na trh. Tento nový model dokáže podle údajů výrobce vytisknout barevnou fotografii o rozměrech 10 × 15 cm za pouhých 14 sekund. Bezokrajový tisk fotografií zvládá až do panoramatického formátu 215 × 610 mm. Jedná se o první tiskárnu HP pro domácí použití, ve které je použito systému s šesti samostatnými inkoustovými kazetami. Rychlost tisku ČB textu je 32 stran za minutu, rychlost tisku barevných dokumentů 31 stran za minutu. Tisk probíhá v rozlišení až 4800 × 1200 dpi. Tato tiskárna je vybavena čtečkou paměťových karet i rozhraním pro přímé připojení fotoaparátu s podporou standardu PictBridge či paměťových médií typu flash. K tiskárně lze navíc dokoupit adaptér pro bezdrátovou výměnu dat se zařízeními disponujícími technologií Bluetooth, jako jsou např. mobilní telefony s digitálním fotoaparátem či kapesní počítače. Fotografie uložené na paměťové kartě si můžete prohlížet a vybírat prostřednictvím barevného displeje o úhlopříčce 6,4 cm, přičemž jsou k dispozici funkce pro úpravu, pro zvětšování a pro ořez fotografií – a to vše bez použití počítače.

<http://www.hp.cz>

BAREVNÉ REPRODUKTORY

Společnost Creative představila barvami zářící reproduktorové systémy. Reprodukory **SBS Vivid 80**, **SBS Vivid 60** a **I-Trigue 3400** (viz obrázek) jsou dostupné v deseti různých barevných provedeních. U modelů SBS Vivid naleznete zabudovaný jack pro sluchátka. Reprodukory I-Trigue 3400 obsahují dřevěný subwoofer pro lepší reprodukci basů a „dálkové“ ovládání na kablíku. Také v tomto případě můžete k reproduktorům připojit sluchátka.

<http://www.creative.com>

TISCALI PRODLUŽUJE NABÍDKU

Společnost Tiscali se rozhodla prodloužit akční nabídku služby Tiscali Internet 24 o další měsíc, tj. do 31. srpna 2005. Tato služba nabízí uživatelům za 333 Kč měsíčně (396 Kč s DPH) nepřetržité připojení k internetu přes pevnou linku o rychlosti až 128/64 kb/s. Navíc uživatelé, kteří si službu Tiscali Internet objednají od 24. do 31. srpna 2005, zaplatí za aktivací poplatek pouze 1 Kč. V rámci měsíčního paušálu pak mohou odeslat či přijmout každý měsíc až 2 GB dat. Tiscali Internet 24 používá technologii ADSL, umožňující zákazníkům, aby byli stále on-line a současně mohli svou pevnou linku používat k telefonování.

<http://internet24.tiscali.cz>

LEVNÝ A LEHKÝ PROJEKTOR

Společnost Hitachi představuje levný a snadno přenosný projektor **CP-RX60** – jeho cena je 27 750 Kč s DPH. Přestože je tento přístroj, pracující v rozlišení 1024 × 768 bodů, malý a lehký (váží pouze 2,2 kg), nabízí svítivost 1500 ANSI lumenů a kontrast 300 : 1. K projektoru můžete připojit jak počítač, tak klasické video. Jako zdroj signálu lze tudíž použít prakticky jakékoli zařízení. V tichém režimu (tzv. Whisper Mode) vydává CP-RX60

hluk pouze 33 dB, což oceníte především při projekci filmů. Projektor je vybaven reproduktorem o výkonu 1 wattu a životnost výbojky je 2000 hodin.

<http://www.hitachi-online.cz>

NOVÝ REGISTRÁTOR DOMÉNY EU

Společnost Active 24 se stala akreditovaným registrátorem domény .EU a umožňuje svým zákazníkům požádat o přednostní získání domény .EU. Při žádosti o získání této domény umožňuje Active 24 zvolit, jaká přednostní práva, ochranné známky a další druhy práv bude zájemce o .EU doménu uplatňovat v době ještě před zahájením registrací, tedy v době tzv. Sunrise period. Služba je zákazníkům poskytována zdarma. Zákazník zadá pouze jméno a e-mailovou adresu a potom bude informován o pravidlech registrace a o krocích nutných k dokončení úspěšné registrace. Žádosti o registraci domény je možné podat na adrese <http://EU.DOMENY.CZ>, kde se nacházejí i aktuální informace o vývoji v této oblasti.

<http://eu.domeny.CZ>, <http://tz.active24.cz>

NOVÉ VERZE NÁSTROJŮ

Společnost Software602 uvedla na trh nové verze nástrojů pro snadné vytváření dokumentů PDF z libovolné aplikace. Nástroje 602Print Pack 5.0 a Print2PDF Server Edition 5.0 přinášejí řadu novinek a vylepšení. Přibyla žádaná funkce umožňující spojovat více PDF dokumentů do jednoho, podpora pro podepisování dokumentu PDF digitálním podpisem a možnost bezplatně vytvořit vlastní podpis typu „self-signed“. 602Print Pack je určen pro instalaci na samostatná PC, Print2PDF Server Edition se hodí spíše pro větší organizace.

<http://www.602.cz>

LCD MONITORY PRO HRY

Společnost Acer představila dva nové LCD monitory – 17palcový monitor **AL1751AS** (8913 Kč s DPH, viz obrázek) a 19palcový model **AL1951AS** (11 888 Kč s DPH), které jsou díky krátké době odezvy 8 ms vhodné i pro hraní her. Oba modely pracují v rozlišení 1280 × 1024 obrazových bodů, mají svítivost 400 cd/m², jsou vybaveny reproduktory a k počítači je můžete připojit jak přes rozhraní analogové (D-Sub), tak přes rozhraní digitální (DVI). Kontrastní poměr u 17palcového „elcédéčka“ je 500 : 1, u 19palcového modelu 700 : 1. Na tyto monitory je poskytována tříletá záruka.

<http://www.acer.cz>

SUNNYSOFT PŮJČUJE GPS

Provoz půjčovny PDA a GPS pro kapesní počítače zahájila společnost Sunnysoft 5. srpna 2005. Půjčovna je zřízena prostřednictvím internetových stránek společnosti Sunnysoft (www.sunnysoft.cz). Zařízení si lze zapůjčit v prodejnách v Praze i v Brně. Nabídka je připravena tak, aby si navigaci pomocí PDA mohli vyzkoušet jak jejich majitelé, tak ti, kteří kapesní počítač nevlastní. V ceně půjčoveného je zahrnuto i proškolení a nastavení zapůjčeného zboží. Ti, kteří se rozhodnou zboží zakoupit, dostanou zpět 50 % zaplaceného půjčoveného.

<http://www.sunnysoft.cz>

VÝKONNÁ PRACOVNÍ STANICE

Pracovní stanice **Dell Precision 380** využívá nové 64bitové procesory Intel Pentium Extreme Edition s duálním jádrem a 64bitové procesory Pentium 4 řady 600. Nová pracovní stanice může podporovat až 8 GB operační paměti, což umožní pracovat s velkými objemy dat a dosáhnout rychlejšího běhu aplikací, které potřebují vysoký výkon; např. jde o střih videa, o animace a CAD. Cena této pracovní stanice, která podporuje operační systém Windows XP Professional x64 Edition, začíná na 28 203 Kč s DPH.

<http://www.dell.cz>

SKENERY S DIANÁSTAVCEM

Společnost Epson představuje dva nové skenery: **Perfection 3490 Photo** (3090 Kč s DPH, viz obrázek) a **Perfection 3590 Photo** (4690 Kč s DPH). Oba skenery se k počítači připojují přes rychlé rozhraní USB 2.0, pracují v rozlišení až 3200 × 6400 bodů a obsahují prosvěcovací jednotku pro skenování diapositivů a negativů – najednou lze naskenovat čtyři 35mm negativy nebo tři 35mm diapositivy. Pro usnadnění skenování jsou tyto skenery vybaveny novou technologií, která dokáže rozpoznat, zda je třeba skenovat pozitiv, negativ, text, nebo jasně barevný snímek. Snadné zachycení negativů zajišťuje u skeneru Perfection 3590 Photo automatický podavač filmů. K oběma skenerům se dodává softwarová výbava, sestávající z programu Epson Creativity Suite pro skenování a zpracování snímků, programu ArcSoft PhotoImpression 5 pro úpravu obrázků a z programu ABBYY FineReader Sprint 6 pro rozpoznávání textu.

<http://www.epson.cz>

info
Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad **S PPK na internet**. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

NOVÝ MAGAZÍN RELY.CZ

Přesně v půlce letošní sezony mistrovství světa v automobilových soutěžích WRC obohatil řadu internetových serverů magazín RELY.cz. Tento magazín je doplňkovou alternativou tištěných magazínů či časopisů na českém a slovenském trhu. Vlastnosti internetu tak umožní rozšířit sortiment služeb o rychlé a aktuální zpravodajství ze světa automobilových soutěží, především ze světa WRC, ČMPR, MMČR a Sprint rely, a fanouškům diskutovat po internetu. Kromě důrazu na seriální a kvalitní zpravodajský servis, včetně reportáží z jednotlivých soutěží a testů, je cílem magazínu RELY.cz vytvořit komunitu fanoušků nejen soutěží rely, ale motorsportu obecně a umožnit jim, aby se o své zážitky, poznatky a získané informace mohli podělit.

<http://www.rely.cz>

ŠTÍHLÝ FOTOAPARÁT

Společnost Sony představila nový digitální fotoaparát **Sony Cyber-shot T5**. Nabízí rozlišení 5,1 efektivního megapixelu, 2,5palcový LCD displej, objektiv Carl Zeiss Vario-Tessar s trojnásobným optickým zoomem a velmi štíhlé tělo (v nejužším místě měří jen 15,3 mm). Díky interní paměti o velikosti 32 MB můžete fotografovat i bez založené paměťové karty Memory Stick Duo. Cyber-shot T5 má hliníkový povrch v matně černé nebo v matně stříbrné barvě a k počítači se připojuje přes rychlé rozhraní USB 2.0. Jeho výhodou je téměř okamžitá připravenost k práci (výrobce uvádí, že spuštění trvá pouze 1,1 sekundy) a také to, že menu u tohoto modelu komunikuje česky. Jeho pomocí lze pořídit i ozvučený videozáznam v rozlišení 640 × 480 při frekvenci 30 snímků za sekundu. S baterií a paměťovou katou Memory Stick Duo je hmotnost fotoaparátu 139 g.

<http://www.sony.cz>

FILMAŘEM SNADNO A RYCHLE

Stříh videa býval náročnou záležitostí, která vyžadovala pořízení drahého zařízení; počítače se však mezitím dosti zdokonalily; natolik, že dnes může video pohodlně stříhat každý. Jestliže jste někdy snili o kariéře filmového tvůrce, svůj sen si nyní můžete splnit – stačí videokamera a počítač, který není starší než asi tak dva až tři roky.

VIDEO, JAK HO NATOČÍME, je víceméně syrové a nezpracované, ještě mnohem víc než fotografie, a není-li člověk géniem, je téměř nemyslitelné někomu nesestříhané video předvádět.

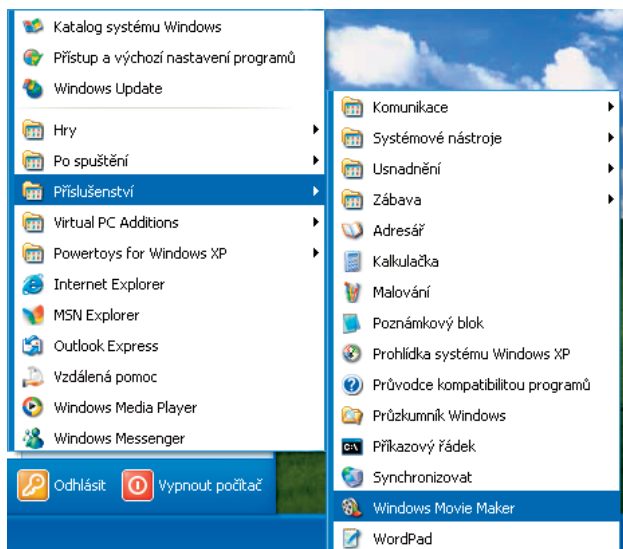
Stříháním videa sledujeme několik cílů: vypuštění nepovedených, nezábavných či zbytečných pasáží, aby mělo video děj a spád; seřazení natočených sekvencí tak, jak to odpovídá autorskému záměru – říkáme tomu *nelineární* stříh, neboť sekvence ve výsledném videu za sebou nemusí následovat v tom pořadí, ve kterém byly natočeny; ozvláštňování videa přechodovými efekty mezi jednotlivými sekvencemi a dalšími efekty – musíme však s nimi zacházet opatrně (zde platí ořezané úsloví, že méně je někdy více – efekty je zkrátka třeba volit střídavě a vkusně).

Při stříhání nesmíme opomenout ani zvukovou stránku. V zásadě ji můžeme rozdělit na práci s původní zvukovou stopou natočenou spolu s obrazem a na dodatečné ozvučení, třeba „scénickou“ hudbou nebo jinými zvuky.

POUŽITÝ PROGRAM

V tomto článku si představíme práci se stříhacím programem Windows Movie Maker, jež by měl mít na počítači každý, kdo má Microsoft Windows XP Service Pack 2 (čili „udržovací balíček“ číslo 2). Jestliže udržujete počítač pomocí služby Windows Update, tento program ve svých Windows již patrně máte, a to ve skupině *Příslušenství* (obr. 1).

Pro využívání programu Windows Movie Maker je doporučen procesor s frekvencí alespoň 1,5 GHz a paměť o velikosti alespoň 256 MB. Oproti tomu postačí grafický adaptér s běžným výkonem; výkonných grafických karet je zapotřebí ke hraní her, ale při zpracování videa se jejich výkon převážně neprojevuje.

Obr. 1. Výchozí umístění ikony programu Windows Movie Maker je ve skupině *Příslušenství*.

CO POSLOUŽÍ JAKO ZDROJ?

Máme dvě možnosti: buď importovat (načíst) videosoubor v některém z podporovaných formátů, nebo natáhnout video přímo z kamery, což je jediný způsob, jestliže jde o videokameru zaznamenávající do formátu DV (na magnetický pásek formátu MiniDV).

PŘIPOJENÍ VIDEOKAMERY

Videokameru s počítačem propojíme rozhraním IEEE 1394, známým jako **FireWire** nebo u přístrojů Sony jako **i.Link**. Vybavenost počítačů tímto rozhraním není ovšem samozřejmá. Najdeme ho na lepších noteboocích a na stolních počítačích, u kterých se počítač s multimediálním využitím. Ostatní stolní počítače je možné o toto rozhraní rozšířit dokoupením a instalací *řadiče FireWire* (je to karta, jež se zasune dovnitř počítače, do volného slotu PCI).

Spuštění programu nabídne Windows ve výchozím nastavení sama, když připojíme videokameru ke konektoru DV (konektoru pro *digitální video*) – obr. 2.

V následujících krocích zadáme název souboru a jeho umístění. Podstatná je volba úložného formátu; jak jsme uvedli už dříve, formát DV je nejkvalitnější, ale má obrovské nároky na úložný prostor; nejsou to však nároky při dnešních parametrech pevných disků nezvladatelné. Máme-li velký disk a nemáme-li ho zdaleka zaplněn instalacemi různých užitečných i zbytečných programů, budeme mít patrně možnost využít ke stříhu i formát DV.

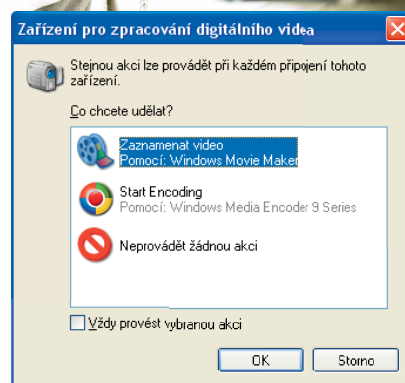
Při rozhodování o kvalitě pracovního formátu bychom měli vzít v potaz především cílový záměr: do jakého výsledného formátu budeme chtít sestříhané video následně zakódovat. Snad můžeme prohlásit, že bychom ke stříhu vždy měli použít formát alespoň o třídu kvalitnější, než je nejkvalitnější zamýšlený výstupní formát (video je možné na závěr uložit do několika různých formátů).

Pozor, pouze souborový systém NTFS neomezuje velikost souboru; systém FAT32 má limit 4 GB na soubor.

V dalším kroku vybereme metodu digitalizace. Zvolíme-li ruční, budeme moci přímo z programu ovládat převíjení pásku...

NAČTENÍ VIDEOSOUBORU

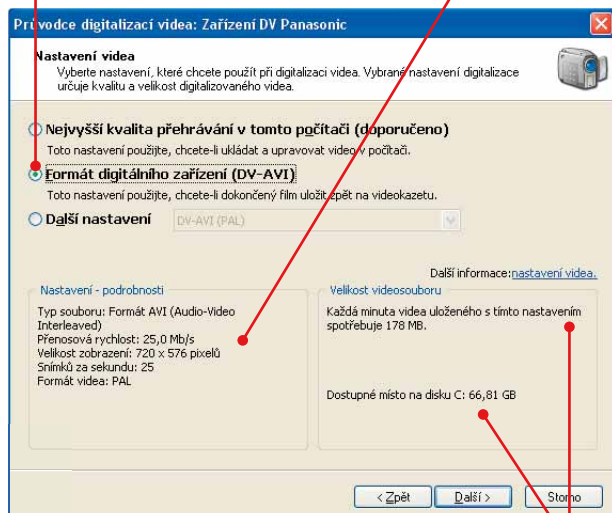
Načtený soubor se rozdělí do klipů (jestliže jsme tuto možnost povolili) a ty se sdruží do kolekce se jménem, které jsme zvolili při importu.

Obr. 2. Po připojení kamery ke konektoru FireWire systém Windows sám nabídne záznam do programu Windows Movie Maker; Windows Media Encoder je příbuzný program, jenž nenabízí stříh, pouze propracovanou kontrolu nad zakódováním do výsledného, zpravidla úspěšného formátu.

Pro nejnáročnější záměry a dobře vybavené počítače vám doporučujeme formát DV, jenž zachovává kvalitu, kterou pořídila DV kamera.

Zde sledujeme technické parametry nabízeného formátu.

Obr. 3. Co doporučují Windows (první volba), to není zrovna nejvhodnější, jestliže toužíme po vysoké kvalitě – Windows totiž vyberou formát, který je například kvalitativně již pod úrovní filmu na DVD.

Zde sledujeme úložnou náročnost vybraného formátu; pro orientaci je zde zobrazeno i volné místo na zvoleném disku.

Zaškrtneme-li vytvoření klipů, program se sám pokusí záznam rozdělit na jednotlivé záběry. Automatické rozdělování do klipů se řídí podle náhlých zásadních změn obrazu, a pokud je k dispozici časový kód (z digitálního páska), pak podle prodlev v natočených záběrech.

VYTVÁŘÍME SCÉNÁŘ

Scénář svého filmu složíme lehce: jednotlivé klipy zkrátka přetáhneme myši do políček scénáře naspodu obrazovky, a to v tom pořadí, v jakém zamýšlíme klipy umístit. Máme-li pro to důvod, můžeme některý klip opakovat, a to i vícekrát na různých místech – z kolekce do scénáře ho přetáhneme vícekrát na různá místa. I ze scénáře můžeme udělat jeho kopii, stačí přetáhnout ho pravým tlačítkem a zvolit kopii.

Windows Movie Maker má tu výhodu, že v něm s klipy zacházíme velmi podobně jako se soubory v průzkumníku Windows; fungují stejné návyky, co se týče myši a jejích tlačítek, i běžné klávesové zkratky a pomůcky, jako je podržení *Shift*, jestliže vybíráme rozsah klipů, nebo podržení *Ctrl*, jestliže vybíráme jednotlivé, oddělené klipy. Klávesou *Del* mažeme označené...

Klipy není nutné přetahovat jen do volných políček, a tedy na konec – je možné je přetáhnout i na již obsazené políčko; v takovém případě se původní klip odsune o pozici dále.

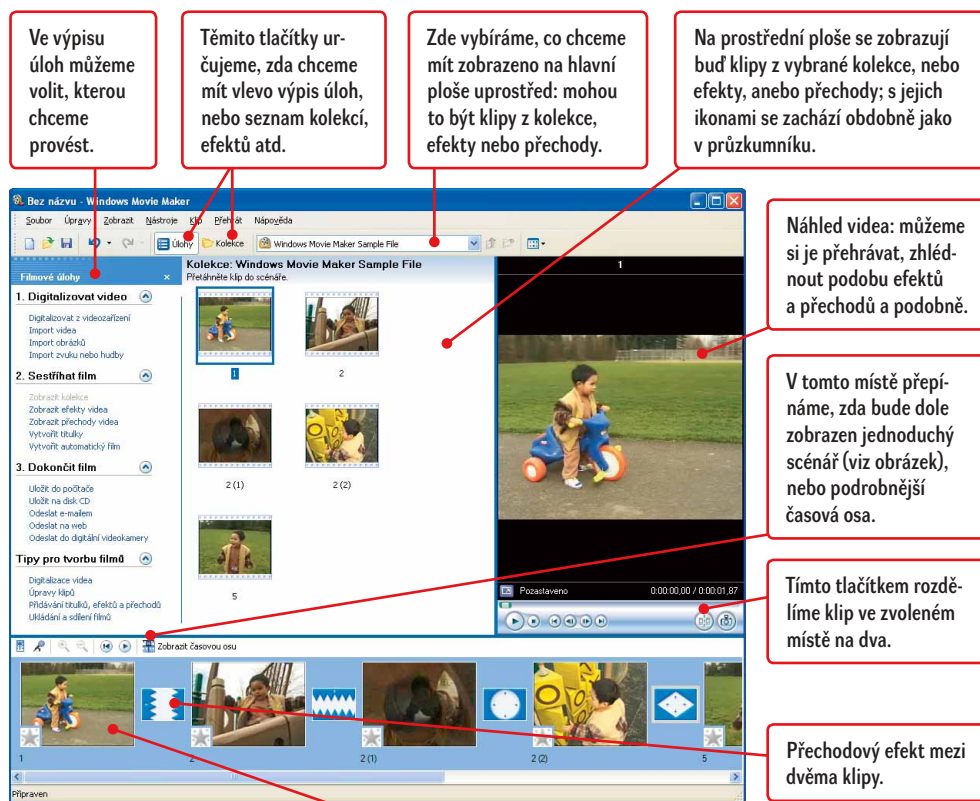
ZKRÁCENÍ KLIPU

Některé klipy do scénáře nezařadíme vůbec, jiné může být potřeba zkrátit. To uděláme jednoduše – v určitém místě, které je zobrazeno („zastaveno“) v náhledovém okně, klip zkrátka „rozstříháme“ na dva a zbytečný díl smažeme; tak nám zbude jen to, co chceme.

EFEKTY

Efekt uplatníme na klip opět velmi snadno – zkrátka jej na klip umístěný do scénáře přetáhneme! Šedivá hvězdička zmodrá, na znamení toho, že klip má přiřazen efekty. Efekty můžeme přidávat a odebírat také volbou *Videoefekty* z místní nabídky (vyvolané kliknutím pravým tlačítkem myši na objekt).

Účinek efektů lze násobit, když stejný efekt přidáme vícekrát. Když přidáme více různých efektů, bude se jejich účinek kombinovat; jak, to může záležet na jejich pořadí v seznamu efektů uplatněných na klip (v dialogovém okně pro *efekty videa* v místní nabídce).

Obr. 4. Rozhraní programu Windows Movie Maker je přehledně uspořádáno.

PŘECHODY

I přechody vložíme do scénáře jednoduše – jen je vkládáme do menších políček *mezi* klipy. Přechody na rozdíl od efektů nelze kombinovat či násobit; mezi dvěma klipy lze uplatnit jen jeden přechodový efekt.

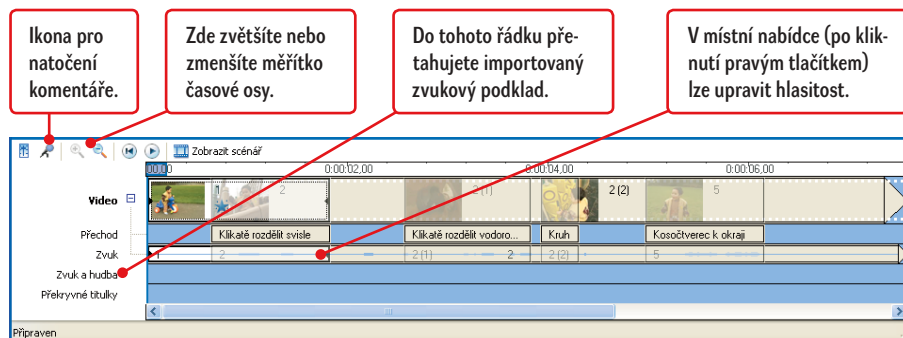
PRÁCE SE ZVUKEM

Se zvukem se bude pracovat snáze, když přepneme ze scénáře na časovou osu a řádku *Video* rozbalíme kliknutím na *plus* tak, aby se zvukový záznam zobrazil odděleně a abychom mohli myší označovat jednotlivá políčka (obr. 5). Se zvukem bohužel nemůžeme (alespoň v nynější verzi programu) dělat tolik jako s obrazem; lze jen upravovat jeho hlasitost, případně jej úplně ztišit. K dispozici jsou jen dva efekty: postupné zesílení a postupné zeslabení, jež trvají asi 3/4 sekundy. K úpravám zvuku se dostaneme z místní nabídky pro označené políčko – to vybereme na časové ose.

PŘIDÁVÁME „SOUNDTRACK“

Vedle zvukového záznamu, který pochází přímo z natočeného videa, můžeme filmu dodat ještě jednu zvukovou stopu – do ní vložíme hudbu nebo jiné zvuky podle libosti. Je třeba je importovat v podobě zvukových souborů – viz *import zvuku nebo hudby* v úlo-

info
Jestliže myší označíme přímo efekt, můžeme si jej přehrát v náhledovém okně, aniž bychom jej museli nejprve uplatnit na nějaký klip ve scénáři; stejně si můžeme dát znázornit i přechod.

Obr. 5. Časová osa zobrazuje i zvukové stopy a zpřístupňuje tak manipulaci s nimi.

hách. Poté je opět myší přetáhneme do řádku nadepsaného *žvuk a hudba*.

HLAS VYPRÁVĚČE

Film může komentovat vypravěč; chceme-li si na něho zahrát, můžeme využít toho, že komentář lze natočit přímo z programu, když použijeme tlačítko s ikonou mikrofonu. Natočený komentář je nejprve třeba uložit jako zdrojový soubor.

Bohužel, program používá jen jednu další zvukovou stopu vedle zvuku z videa samého – nemůžeme tedy přímo v programu udělat spoustu věcí, které by nás mohly napadnout, například volně přejít z jednoho hudebního podkladu do druhého nebo zařadit hlas vypravěče a podkladovou hudbu zároveň. Je to škoda, Windows Movie Maker je v tomto dosti ochuzený. Teoreticky můžeme zvuky smíchat jinde a importovat výsledek, docílit správné synchronizace s obrazem by však bylo obtížné a pracné.

Celkový poměr hlasitosti obou zvukových stop nastavíme v dialogovém okně pro *úrovně hlasitosti*, které vyvoláme buďto kliknutím na ikonu u časové osy, nebo z nabídky *nástrojů*. Poměr se nastavuje pro celý film.

TITULKUJEME

Na závěr můžeme opatřit film titulky. Vybereme vytvoření titulků ze seznamu úloh. Na rozdíl od zvuku je zde nabídka poměrně bohatá.

Titulky jsou rozděleny na několik druhů – některé se stanou samostatným klipem, jiné mohou překrývat existující klip. Jestliže si s nimi chceme vyhrát, projdeme seznam *animací titulků* a přitom sledujeme náhledy v pravém podokně...

CO S VÝSLEDKEM?

V seznamu úloh pod nadpisem *Dokončit film* najdeme nabízené možnosti: jde buď o vytvoření výsledného videosouboru, nebo o vypálení videa na CD, anebo o přehrání zpět na digitální pásek – k tomu potřebujeme videokameru, která umí z konektoru FireWire rovněž nahrávat, a to u levnějších kamer pravidlem není. Domníváme se, že tento krok by mohl být využitelný i pro přímé nahrávání do stolního DVD rekordéru.

Při přímém vypálení na CD bude zvolen formát HighMAT, který podporují i některé stolní přehrávače DVD, například „multiformátové“ přehrávače Panasonic.

Program nabízí také přímé vytvoření přílohy k poště; přímé uložení na web v našich podmínkách fungovat nebude, ale lze vytvořit úsporný soubor a umístit jej na web ručně.

–mjs

Vytvořené kolekce si program sám pamatuje, zatímco rozpracovaný projekt (film) musíme uložit jako soubor.

Zdrojové soubory, které jsme importovali a jsou sdruženy v kolekcích, nejsou použitím v projektu samy o sobě nijak pozměněny na disku, nemusíme se tedy o ně bát; na projektu se však projeví to, jestliže zdrojové soubory na disku smažeme, přesuneme jinam nebo upravíme jiným programem.

SKVĚLE VYBAVENÁ KOSTKA

O přízeň uživatelů, kteří požadují elegantní a přitom výborně vybavený počítač, se uchází i PC Scaleo C. Poslouží i jako zařízení pro příjem televizního vysílání, jako DVD přehrávač či jako FM rádio.

VEŠKERÉ KOMPONENTY tohoto počítače se ukrývají v malé skříni o rozměrech 361 × 299 × 187 mm. My jsme sestavu Scaleo C měli zapůjčenu v konfiguraci s 3GHz procesorem Pentium 4, s 1024 MB operační pamětí a s pevným diskem Seagate o kapacitě 200 GB. Ve výbavě samozřejmě nechybí DVD vypalovačka a počítač pracuje pod operačním systémem Windows XP Home Edition. V současné době se do této sestavy dodává výkonnější procesor Pentium 4 s taktem 3,2 GHz a cena takového počítače je 35 688 Kč včetně DPH.

Na základní desce najdete jeden volný slot AGP, který poslouží při případné instalaci grafické karty. Ve slotu PCI sídlí TV karta, díky níž můžete přijímat televizní vysílání. K pohodlnému sledování TV programu slouží dálkový ovladač.

DÁLKOVÝ OVLADAČ

Pomocí dálkového ovladače můžete (aniž byste startovali operační systém Windows) spustit TV, ovládat přehrávání hudebních CD, přehrávat filmy na DVD nosičích či poslouchat rádiové vysílání na velmi krátkých vlnách (FM). Tlačítkem „close“ se právě spuštěný režim ukončí a spustí se operační systém Windows. Z klidového stavu se Windows dálkovým ovladačem spustí po stisknutí tlačítka „power“. Na dálkovém ovladači jsou i tlačítka pro ovládání přehrávání, tlačítka pro ovládání hlasitosti a pro umlčení reprodukce a tlačítka pro přepínání mezi kanály TV.

BEZDRÁTOVÁ KLÁVESNICE A MYŠ

K počítači dodávaná klávesnice je tenká a rozvržení alfanumerické části je podobné

Přední výstupy a čtečka paměťových karet.

jako u notebooku. Na klávesnici jsou tlačítka pro ovládání přehrávání hudebních CD (play/pause, skok dopředu, umlčení hlasitosti a nastavení hlasitosti) a také tlačítka pro

Zadní část počítače.

spuštění programu elektronické pošty, internetového prohlížeče, pro přepnutí do úsporného režimu a probuzení počítače a také tlačítka pro vypnutí PC. Klávesnice stejně jako myš komunikuje s počítačem bezdrátově.

TICHÝ CHOD

Po zapnutí počítače oceníte jeho tichý chod. Chladit je totiž zapotřebí pouze zdroj a procesor; síťová karta, zvuková karta a grafický čip jsou integrovány na základní desce. Tento počítač je připraven i pro zapojení do bezdrátové počítačové sítě.

VÝKON POČÍTAČE

Ve výkonnostních testech jsme naměřili výborné výsledky v kancelářských a v internetových aplikacích, totéž lze říci o rychlosti převodu hudebních souborů do formátu MP3 a o komprimaci videa do formátu DivX. Vzhledem k tomu, že o zpracování grafiky se stará čipová sada ATI Radeon 9100, nelze od tohoto počítače očekávat velký výkon v oblasti trojrozměrné grafiky. To potvrzují nízké výsledky v herních testech. Pokud na tomto počítači budete chtít hrát hry, musíte si dokoupit výkonnou grafickou kartu.

Pochvalu si zaslouží integrovaná čtečka paměťových karet, která si poradí s kartami Compact Flash, Memory Stick, SD/MMC a Smart

SCALEO C

info

Cena včetně DPH: 35 688 Kč.

Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.

Procesor: Pentium 4 (3,2 GHz).

Operační paměť: 1024 MB.

Čipová sada: ATI Radeon 9100 Pro.

Pevný disk: Seagate ST3200021A, 200 GB.

Optická mechanika: DVD vypalovačka LG GWA-4160B.

Základní deska: MicroStar MS-7072.

Operační systém: Windows XP Home Edition CZ.

Záruka: 2 roky.

www.fujitsu-siemens.cz

+ malé rozměry, tichý chod, TV karta, čtečka paměťových karet, rozhraní FireWire, bezdrátová klávesnice a myš, dálkový ovladač

- vyšší cena, slabší výkon v herních testech

Media. Líbilo se nám i vyvedení dvou portů USB v přední části počítače (další čtyři porty USB jsou v zadní části), nechybí zde ani dva porty FireWire, výstup na sluchátka a vstup pro mikrofon. Ve výbavě je rovněž videovýstup (přes redukci S-Video a kompozitní video) a modem.

Spolu s počítačem je součástí balení i bohatá nabídka CD, pomocí kterých lze nainstalovat programy Nero Express (pro vypalování CD a DVD), Adobe Photoshop Elements 2.0, Adobe Photoshop Album 2.0 (pro práci s grafikou a s obrázky), WinDVD 5.0, InterVideo HomeTheatre (pro přehrávání filmových titulů na DVD) a MS Works (obsahuje kancelářské aplikace).

-mse

SYSmark 2004 – internetové aplikace: 188.

testy

Převod WAV do MP3: 2:23 min.

Převod filmu do DivX: 14:29 min.

HERNÍ TESTY

3D Mark 2003: 819.

Doom 3: 8,2 f/s.

Unreal Tournament Demo – Flyby/Botmatch: 50/35.

Aquamark 3: 11,79 f/s.

Testy v rozlišení 1024 × 768 bodů byly provedeny na PC s 3GHz procesorem Pentium 4.

VŠE, CO POTŘEBUJETE PRO PRÁCI S DVD

Do redakce jsme dostali soubor dvou cédéček od firmy Špidla, která obsahují celou řadu programů pro práci s DVD. Pokud vlastníte mechaniku DVD a rádi byste si své filmy přehrávali, katalogizovali a kopírovali, pak toto CD jistě plně využijete.

OVLÁDÁNÍ

Ovládání cédéčka je skutečně velmi prosté a zorientujete se v něm okamžitě. Cédéčko se spustí okamžitě po vložení do mechaniky a nabídne vám přehlednou obrazovku s jednotlivými nabídkami. Nahoru v okně najdete jednotlivé nabídky. Pomocí nich zobrazíte nabídku programů, které si můžete z CD nainstalovat nebo kopírovat, dále je možné přesunout se do nastavení CD, prohlédnout si další nabídku vydavatelství Špidla, dozvědět se informace o tomto CD nebo si zobrazit nápovědu pro ovládání CD. Pokud přepnete do záložky Programy, zobrazíte informace o obsažených programech. K vyhledávání mezi programy slouží dva rozbalovací seznamy. V prvním rozbalovacím seznamu můžete určit, zda má být zobrazen seznam pouze s českými a slovenskými programy, nebo seznam s programy z určité sekce (např. zálohování na DVD, přehrávání DVD). V druhém rozbalovacím seznamu si pak můžete vybrat, podle čeho mají být programy řazeny: zda podle hodnotení, nebo podle abecedy, anebo podle velikosti.

INFORMACE O PROGRAMU

Poté, co si některý program vyberete a kliknete na něj, v okně se zobrazí podrobnosti o něm. V krátkém odstavci je uvedeno, k čemu program slouží, a ve stručnosti také to, které funkce a jaké zvláštnosti obsahuje. Vedle tohoto informačního pole najdete obrázek s oknem programu. Pokud na obrázek kliknete, zobrazí se ve větší velikosti v samostatném okně. Pod obrázkem zjistíte, jaké je hodnocení vybraného programu, jak velký je jeho instalační soubor, jak je program náročný na operační systém a o jaký druh licence programu jde (tedy zda je licence k dispozici zdarma – program typu freeware apod.). V dolní

části okna programu je několik tlačítek. Ty vám umožní program zcela jednoduše zkopírovat na disk nebo nainstalovat. Jestliže instalace vyžadována není, pomocí dalšího tlačítka program rovnou spustíte.

OBSAH CD

Jak již bylo uvedeno, na cédéčku na vás čekají programy pro práci s DVD, a to v několika různých kategoriích. Na prvním CD jsou to především programy pro kopírování z DVD a pro uložení záznamu na disk – jde např. o program DVD Decrypter. Dále zde najdete programy pro nahrávání zvuku z různých zařízení (programy All Recorder nebo Audio Playback Recorder). Abyste měli ve svých DVD pořádek, můžete si vytvořit originální obaly. K tomu slouží další sada programů, jako např. program DVD Labeler, který vám umožní vytvořit etiketu s náhledy všech kapitol DVD; to je velmi užitečné zejména při vyhledávání. Velmi obsáhlou kategorií jsou programy pro tvorbu videa. Mnohé z nich umí video nahrávat, editovat, konvertovat apod. Bohužel většina z těchto programů se řadí mezi programy typu shareware, takže na CD jsou umístěny pouze zkušební verze a po uplynutí určité doby je třeba za program zaplatit. Je však možné, že právě vy si

DVD – DVOJCÉDÉČKO

info

Cena: 399 Kč.

www.spidla.cz

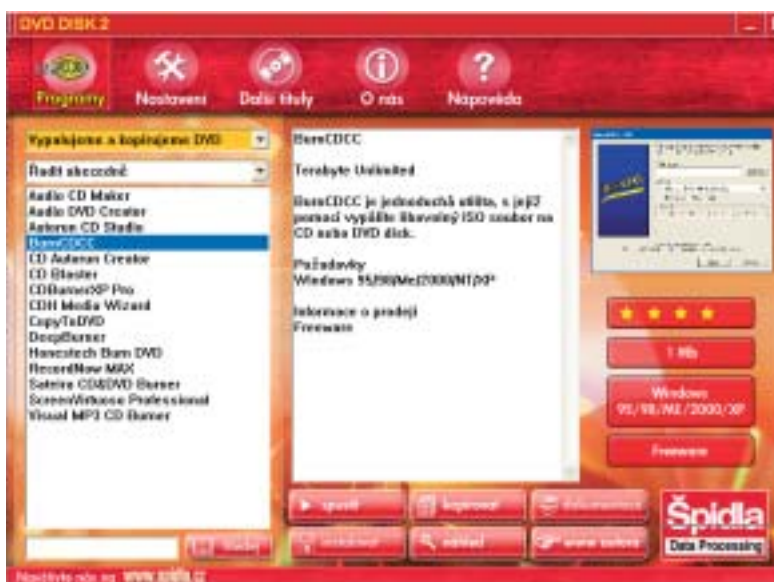
z bezplatných programů vyberete ten, který budete potřebovat.

CO NAJDETE NA DRUHÉM CÉDÉČKU

Druhý cédéčko se ovládá stejně jako první. I zde najdete několik kategorií programů. První kategorií jsou programy pro přehrávání DVD. Tyto programy dokážou přehrávat nejenom DVD disky, ale i různé jiné videoformáty a dobře pracují i s titulky. Dále si z tohoto CD můžete nainstalovat programy pro úpravu domácího videa. To jsou různé druhy programů, které zlepší kvalitu videa, rozdělí videosoubory, dokážou pracovat se zvukem, vytvoří různé druhy efektů, zkonvertují video do různých formátů nebo ze statických obrázků vytvoří videoskevenec. Pokud se vám doma hromadí více nosičů s videem, pak se vám jistě budou hodit programy pro katalogizaci DVD. Stačí nosič vložit do mechaniky, a program si vytvoří záznam o jeho obsahu. V těchto nosičích pak můžete vyhledávat, ačkoliv nejsou vloženy do mechaniky. Nechybí ani programy určené pro kopírování a zálohování na CD.

VŠE O VIDEO

CD neobsahuje žádný speciální bonus – pouze verze těch programů, které si můžete stáhnout z internetu. Pokud se jedná o shareware, pak si program, aby byl plně funkční, musíte stejně zakoupit. Jeho výhoda však tkví v tom, že v něm najdete všechny důležité programy hezky pohromadě a nemusíte prohledávat síť. Velkou výhodou má CD také pro ty, kdo nemají připojení k internetu.

CD-ROM se velmi jednoduše ovládá.

-mia

KAM TO JEDEŠ?

... měl jsi odbočit doprava... (doleva, jet rovně...)! Nepřipomíná vám to něco? V období prázdnin a dovolených, času zvýšeného poznávání nových krajů, je to situace dosti častá. Ale v časech rozmachu pokročilých informačních technologií také už zbytečná. Proč? Podívejme se na jedno zajímavé řešení.

PŘI CESTÁCH O DOVOLENÉ i na cestách pracovních vás, pokud nejezdíte sami, obvykle doprovází neprofesionální spolujezdec či rodinka, ti vám však v navigaci obvykle mnoho nepomohou. Ale do cestovní výbavy můžete přibalit také malý PDA, případně trochu větší notebook nebo podobnou „informační mašinku“. A pokud ji naplníte daty z programu MapFactor Navigátor, můžete v jedenadvaceti státech Evropy (vesměs jde o státy Evropské unie) jezdit s jistotou, že nezabloudíte a budete mít vedle sebe vytrvalého a přesného navigátora, případně i informátora. A nyní si už konečně řekneme, jak takový počítačový profesionální navigátor funguje.

GLOBÁLNÍ NAVIGACE

Kolem celé zeměkoule krouží systém navigačních družic systému GPS, které vysílají přesně definované signály. Pokud GPS přijímač současně zaměří signály aspoň tří družic, lze ze získaných údajů určit s velkou přesností (řádově v metrech, speciální přijímače ještě přesněji) zeměpisné souřadnice přijímače (v případě minimálně čtyř družic i jeho nadmořskou výšku). Díky

miniaturizaci anténních a vyhodnocovacích prvků polohových systémů se vše, co je pro měření údajů GPS potřebné, vejde do malé krabičky (cca 6 × 6 × 1,5 cm), kterou silný magnet přidrží na střeše vašeho vozidla (to v případě jednorázového užívání), nebo si takový přijímač dáte zabudovat přímo do vozidla. Výstupní signály z přijímače potom připojíte (kabelem nebo bezdrátovým spojením Bluetooth) k PDA a program, který jste si do něj před cestou nahráli, potom vše zpracuje a hlasem vydává příslušné navigační povely – „za 500 metrů odbočit doprava“, „dva kilometry rovně“ apod. Luxusní vozidla mají obdobné navigační systémy, včetně dotykového displeje se zobrazenou mapou a dalšími informacemi, často zabudovány přímo v palubní desce.

NAVIGACE VERSUS SLEDOVÁNÍ

Pokud přímou navigaci nepožadujete, ale potřebujete jednoduše evidovat pohyb vozidla, stačí připojit k přijímači vozidlovou jednotku pro pasivní sledování pohybu (opět nenápadná krabička o velikosti 6 × 9 × 3 cm). Veškeré naměřené údaje se budou

MAPFACTOR NAVIGÁTOR EVROPA 4.3.

info

Mapový software s hlasovou navigací

Vydal/Poskytl: MapFactor, Praha.

<http://www.mapfactor.cz>

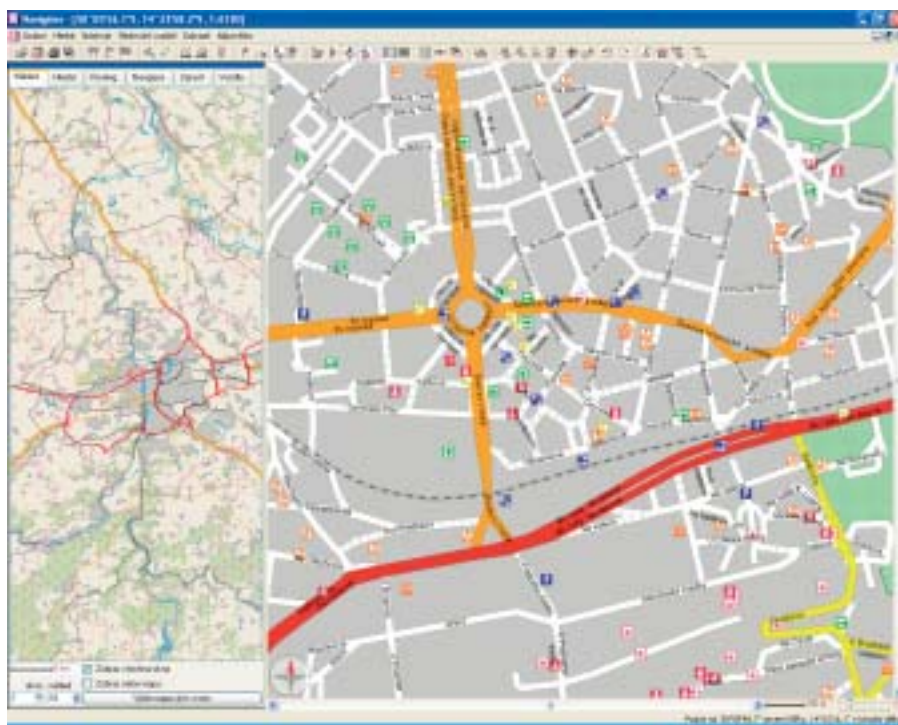
Cena: Česká republika od 1785 Kč, Evropa od 2500 Kč (ceny za jednorázový SW bez HW doplňků).

ukládat do její paměti a vy si je třeba jednou za měsíc „stáhnout“ do počítače k dalšímu vyhodnocování, ke konverzi do knihy jízdy apod. Popisovaný systém však umožňuje i další formy využití. Protože rozvoj mobilních technologií je dnes opravdu bouřlivý a GSM, GPRS a další typy komunikací pokrývají nejen celou Evropu, můžete do vozidla zabudovat aktivní on-line jednotku pro sledování a veškeré údaje se budou v předepsaných intervalech přenášet přímo do vašeho počítače nebo do vybudovaného dispečinku pro sledování desítek takto vybavených vozidel. Protože sledovací jednotka je vybavena i pohybovým senzorem, činnost systému sledování se po dobu delšího stání vozidla „vypíná“ a automaticky se aktivuje při jakémkoliv pohybu vozidla (i násilném odtahu), včetně toho, že jste o této skutečnosti ihned alarmem informováni. Možností využití je opravdu celá řada a záleží jen na vašich potřebách a financích, kterou možnost zvolíte. Pokud jde o finanční stránku, pak se dnes už nejedná o investice v řádu statisíců korun, ale opravdu jen o tisíce korun jak za pořízení SW, tak i za pořízení HW a za provoz mobilních linek.

Zatím jsme si na několika situacích naznačili, jak navigační systém může v praxi fungovat, ale ještě jsme si ani stručně nepředstavili konkrétní programovou část systému MapFactor Navigátor Evropa 4.3. Pojďme to napravit.

NAVIGÁTOR PRO EVROPU

Základem navigace jsou kvalitní mapové podklady a vhodné programové nástroje. Mapové a datové podklady programu MapFactor Navigátor Evropa 4.3 dodává holandská firma Tele Atlas. V současné verzi programu pokrývají 21 států (Andorra, Belgie, Česká republika, Dánsko, Francie, Finsko, Holandsko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Maďarsko, Německo, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, San Marino, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Velká Británie). Do aktualizace, která

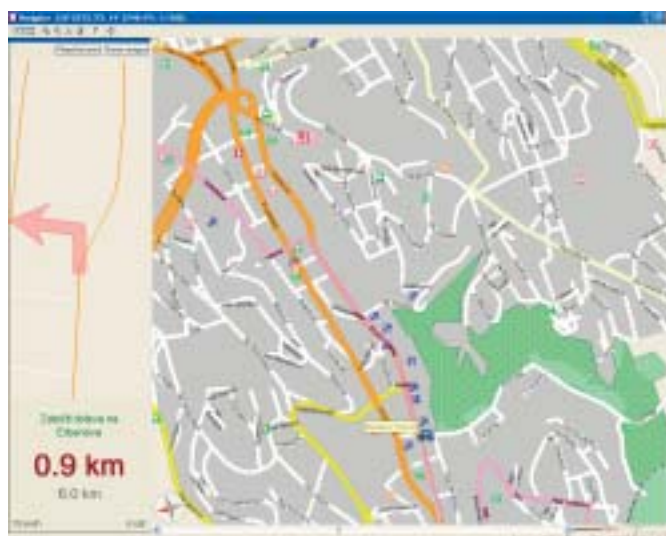

Jedna z podob zobrazení náhledu a podrobnější mapy.

se právě připravuje, budou zařazeny ještě další státy (např. Slovensko, Řecko, pobaltské republiky). Podrobnosti map a rozsah údajů nejsou sice pro všechny státy stejné, pro původní země Evropské unie jsou však velmi podrobné (např. pro Francii nebo Německo činí objem dat 1,2 GB) a pro nově zařazované státy se postupně zpřesňují a doplňují. Např. pro Českou republiku obsahují v současné době „jen“ 108 MB dat – kompletní silniční síť, plány 13 krajských měst do úrovně ulic, menší města v českých krajích a další informace o desítkách tisíc objektů (benzínová čerpadla, banky, zdravotnická zařízení apod.).

BOHATÁ NABÍDKA FUNKCÍ

Jaké funkce nabízí vlastní program Navigátor Evropa 4.3? Všechny běžné funkce, které od podobného typu programu mů-

Navigátor naviguje.

žete potřebovat, a ještě „něco navíc“. Samozřejmostí je možnost volby libovolného uskupení oken, výběr map států, zoomování (změny měřítka, různé způsoby pohybu mapy pomocí myši nebo ovládacích ikon a kláves), možnosti zobrazování různých mapových vrstev, středění mapy, určování vzdáleností, azimutu, velikosti označené plochy aj. Také pro práci s informacemi nabízí program bohatou škálu funkcí, velmi

účinné vyhledávání, nastavování mnoha typů filtrů, označování zajímavých objektů, import vlastních a export zařazených dat, uložení mapy jako rastrového obrázku, nastavení ovládacích prvků apod. Velmi rozsáhlé možnosti nabízí systém nastavování stovek parametrů programu a jeho spolupráce s řadou hardwarových komponent. Rozsah zařazených map a dostupných funkcí ovládacího programu je dán verzí produktu (Evropa, ČR, Plus, Profesionál, OCX), ale autoři vám ho v případě požadavku „ušíjí přímo na míru“.

CO VÁS ZAJÍMÁ NEJVÍCE

Od geografických informačních systémů, mezi které tento program patří, požadují uživatelé zejména nalezení objektu a jeho zobrazení v mapě, nalezení dopravního spojení mezi dvěma či více místy (a to buď co nejkratší, nebo nejrychlejší, anebo nejekonomičtější, ale také podle předem definovaného pořadí průjezdních míst), tisk mapy a cestovního itineráře apod. Přímo do datových podkladů jsou zařazeny i informace o dopravních omezeních (např. jednosměrné ulice, zákazy odbočení apod.), další podobné informace (zakázané průjezdní body nebo oblasti) může uživatel

definovat podle svých

poznatků sám a program je při výpočtu trasy zohlední. Součástí podkladů jsou i informace o trajektové dopravě, což umožňuje kvalitně vyhledávat spojení i v přímořských oblastech.

MapFactor Navigátor samozřejmě také nabízí na začátku zmiňovanou práci s navigačními GPS údaji – jejich zobrazování v mapě, ukládání pro pozdější přehrávání, on-line i off-line přehrávání zaznamena-

Ukázka přesnosti měření a vykreslování polohy.

ných údajů a další využití, včetně zapojení do systému hlasové navigace.

INFORMAČNÍ SLUŽBA

Nejen při cestování, ale i v běžném životě často hledáte nějakou službu či instituci. GIS systémy jich obvykle nabízejí tisíce (samozřejmě včetně zobrazení jejich polohy v mapě). Pokud při prezentaci zůstaneme jen u údajů ČR (které jsou ještě intenzivně doplňovány), nabízí jich MapFactor Navigátor také nezanedbatelné množství. Jsou uspořádány do čtyř základních kategorií (a desítek podkategorií):

- geografické objekty (32 tisíc položek)
- řeky, jezera, zalesněné plochy, přístavy, letiště,
- silnice a cesty (ČR 184 tisíc) – dálnice, silnice, křižovatky, ulice,
- zajímavá místa (ČR 20 tisíc) – ambasády, autoopravny, čerpací stanice, hotely, nemocnice,
- uživatelské objekty – seznam vámi vybraných míst, která vás zaujala nebo jsou pro vás zajímavá (např. firemní pobočky, adresy přátel apod.).

CO DODAT ZÁVĚREM?

Zdaleka se nám nepodařilo napsat o tomto zajímavém produktu vše. Pokud vás však informace o programu MapFactor Navigátor Evropa zaujaly a chcete se s jeho konkrétními možnostmi seznámit trochu blíže, potom můžete využít toho, že speciální plně funkční (ale časově omezená) verze programu s kompletní podrobnou mapou České republiky bude zařazena na Chip DVD 9/05. A rozhodně bude stát za vyzkoušení.

Milan Pola

BRAŇTE SVŮJ POČÍTAČ

Firma Symantec je dlouhou dobu známá svými nástroji pro údržbu počítače i nástroji pro jeho ochranu. V tomto článku se podíváme na produkt určený pro ochranu počítače před útoky z internetu.

BALÍČEK

Norton Internet Security přináší sadu několika programů: antivirus, antispam, firewall, ochranu osobních údajů a rodičovský zámek. Tyto části spolupracují, avšak pokud se vám jejich činnost zdá zbytečná, můžete je vypnout. Trochu v pozadí stojí další velmi důležitá část – LiveUpdate. Ta zajišťuje stahování a instalaci nejnovějších antivirových databází a updateů „výkonných programů“.

Po otevření najdete v krabici instalační cedéčko, český manuál a malé mnohojazyčné upozornění na nutnost aktivace. Když jsme se pokoušeli podle popisu v manuálu vypnout bránu firewallu MS Windows, narazili jsme na několik nepřesností. Nicméně pokud neztratíte hlavu a pozorně si prohlédnete možnosti na obrazovce, pravděpodobně se vám akce zdaří.

Norton Internet Security (NIS) existuje ve dvou verzích, a to jako NIS 2005 a jako NIS 2005 AntiSpyware Edition. Posledně jmenovaná verze přináší nové možnosti ochrany proti spywaru (tyto možnosti jsou proti „normální“ verzi NIS rozšířené), jejich možnosti však využijete pouze při použití v nových operačních systémech MS Windows.

ŘÍDICÍ CENTRUM

Všech pět částí (antivirus, antispam aj.) ovládáte z jediného okna. To značně usnadňuje práci. Svou záložku v tomto okně má také Live Update.

AKTUALIZACE

Jak již bylo uvedeno, za stahování aktualizací odpovídá LiveUpdate. V ceně balíčku je zahrnut roční přístup k serveru, který

aktualizace poskytuje. Po uplynutí této doby je potřeba zakoupit přístup k tomuto serveru na další rok.

TY JSI KAMARÁD, A TY NE

Jednotlivé programy integrované v Norton Internet Security spolupracují jen s některými produkty. V manuálu jsou doporučeny operační systémy MS Windows 2000 Professional a Windows XP (Professional, Home Edition, Table PC Edition a Media Center Edition).

Manuál výslovně upozorňuje, že programy nejsou podporovány v systémech MS Windows 95, NT 4.x, Macintosh a Linux.

Podobně je tomu u e-mailových programů a instant messengerů. V těchto případech je seznam delší. V některých případech není možné u starších verzí produktů využít Norton Antispam.

AKTIVACE

Balíček Norton Internet Security je třeba do 15 dnů aktivovat. Pokud to do této doby nestihnete, přestane produkt fungovat.

Aktivaci je možné provést buď při instalaci, nebo později, až bude váš počítač připojen k internetu.

INSTALACE A PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

Instalace proběhla bez problémů, je možné ji krok za krokem sledovat v manuálu. V jednom z kroků se můžete rozhodnout, zda chcete instalaci úplnou, nebo zda chcete vypustit z instalace rodičovský zámek a účty.

Po ukončení instalace je možné programy nakonfigurovat. Není třeba se obávat: všechny programy nabízejí takové výchozí

nastavení, které můžete bez úprav použít. Změny v nastavení je možné provést i později, až zjistíte, co by bylo dobré z vašeho hlediska upravit.

ANTIVIRUS

Podle oficiálních testů patří tento antivirus k nejlepším. Z našeho hlediska připisujeme plus také stručnému průvodci v manuálu: poskytuje přehled o možnostech uživatele

NORTON INTERNET SECURITY 2005 ANTISPYWARE EDITION.

info

Poskytl: Symantec, <http://www.symantec.cz>

Orientační cena: 3094 Kč (vč. DPH).

Nároky na počítač: MS Windows 2000 a vyšší, 300 MB volného místa na disku, 128 MB RAM, MS Internet Explorer 5.5 a vyšší.

Windows 2000: procesor 133 MHz a vyšší.

Windows XP: procesor 300 MHz a vyšší.

Lokalizace do češtiny: ano, včetně instalace.

v případě nalezení viru a také o seznamu často kladených otázek a nabízí jejich vysvětlení.

Antivirus nabízí možnost funkce Auto-protect, tedy trvale běžící kontroly, která prověřuje veškeré otevírané soubory a došlou/odesílanou poštu. Tuto funkci lze vypnout. Dále je možné prověřit počítač nebo disky vybrané z hlavního okna Norton Internet Security.

ANTISPAM

Tato část balíku spolupracuje s vaším e-mailovým programem (nejste-li si jisti, podívejte se na stránky distributora, zda je váš program podporován). Kromě nevyžádaných mailů je možné blokovat zobrazování reklamních proužků a vyskakovacích oken. Možnosti antispamu je možné do určité míry nastavit.

FIREWALL

Firewall umí blokovat útoky vedené ze sítě (z internetu) a zabráňuje úniku informací. Firewall nabízí tři základní úrovně nastavení (vysokou, střední a nízkou). Každou z nich je možné doladit podle vlastních potřeb.

DETEKCE NARUŠENÍ

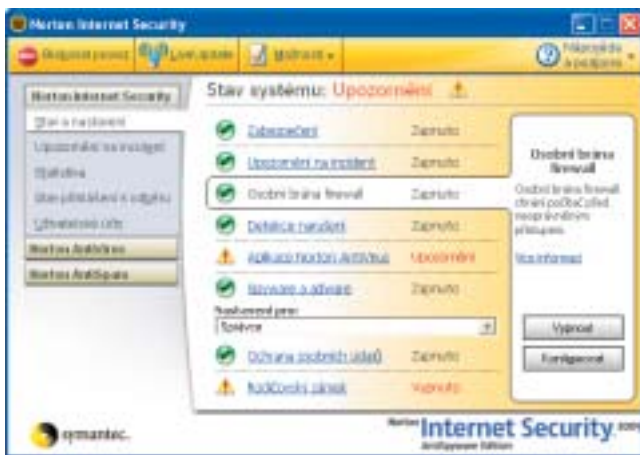
Tato část je určena pro kontrolu internetových stránek, které otevíráte ve svém počítači. U některých stránek jejich tvůrci přidali i skryté škodlivé kódy. Detekce narušení tyto kódy vyhledává a odstraňuje je.

SHRNUTÍ

Mezi hlavní klady řadíme bezesporu lokalizaci do češtiny a manuál. Rozhraní je přehledné a srozumitelné i pro běžného uživatele, pokud přijmeme fakt, že se s méně jasnými pojmy seznámí v manuálu.

Služby vyžadují výkon: při práci si Norton Internet Security ukusuje z operační paměti, a máte-li zapnuto více druhů kontrol, můžete registrovat pomalejší spouštění programů a otevírání souborů. Pokud vám však v daném okamžiku záleží na rychlosti, můžete některé kontroly dočasně vypnout.

-mzi

Celý Norton Internet Security ovládáte z jediného okna.

JAK NA SMAZANÉ SOUBORY

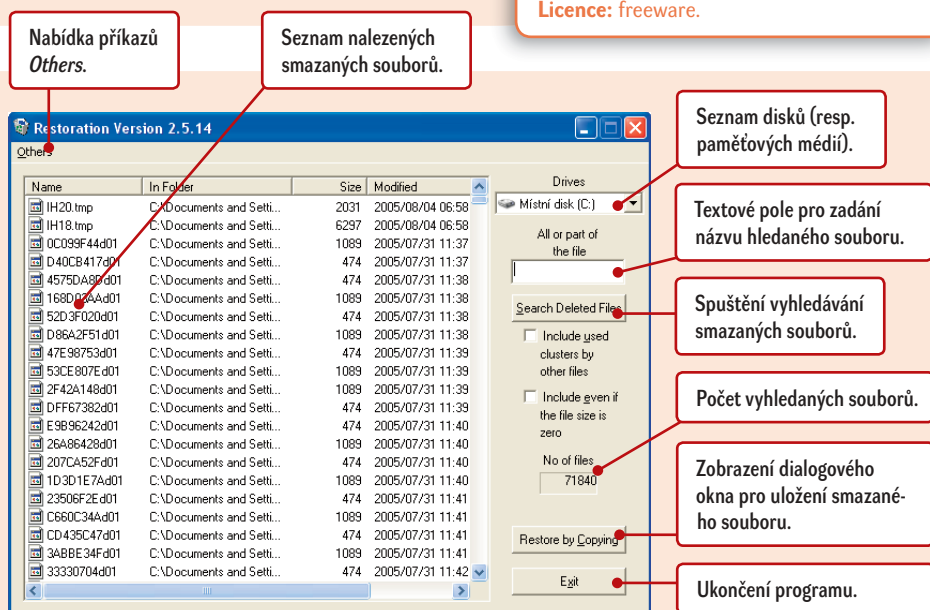
Jistě se vám již někdy stalo, že jste při mazání nepotřebných souborů odstranili i nějaký důležitý soubor, který jste neměli zálohován na jiném místě. Vysypali jste koš nebo jste při mazání použili klávesovou zkratku Shift+Delete. Nevíte, jak smazaná data zachránit? Pomoc nabízí například program Restoration, který naleznete na přiloženém cédéčku v rubrice **Obsah CD/Servis**.

HLAVNÍ OKNO PROGRAMU

Program není potřeba instalovat, stačí jej spustit z přiloženého PPK CD 16/2005, a ihned jej můžete použít. To je velmi důležité zejména proto, aby nedošlo k přepsání místa na disku (nebo jiném médiu), na kterém byl uložen smazaný soubor (resp. soubory).

Program spustíte pomocí souboru **Restoration.exe**, který je na přiloženém cédéčku uložen v adresáři **servis/restor**. Hlavní okno programu je poměrně strohé a obsahuje pouze několik tlačítek, zaškrtačkových políček a jednu nabídku příkazů (obr. 1). Největší část hlavního okna zabírá pole se seznamem smazaných souborů.

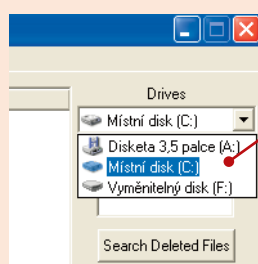
Obr. 1. Hlavní okno programu Restoration.

VYHLEDÁNÍ SMAZANÝCH SOUBORŮ

Postup při vyhledávání smazaných souborů je velmi jednoduchý. Nejprve pomocí rozbalovacího seznamu **Drives** vyberte pevný disk nebo jiné připojené paměťové médium (obr. 2) a do textového pole **All or part of the file** zadejte název, nebo alespoň část názvu smazaného souboru. Jestliže se vám „podařilo“ soubor smazat těsně před použitím programu, jistě budete znát jeho název, případně typ souboru (obr. 3). Pokud však do textového pole nezapišete žádný text, budou vyhledány **všechny** smazané soubory. **Upozornění!** Do textového pole není možno zadávat a posléze vyhledávat pomocí zástupných symbolů „?“ a „*“ (zástupný znak pro jeden znak a pro řetězec znaků). Pokud tedy znáte pouze formát smazaného souboru, zadejte do textového pole jen příponu (např. DOC pro dokumenty, JPG pro obrázky ve formátu jpg).

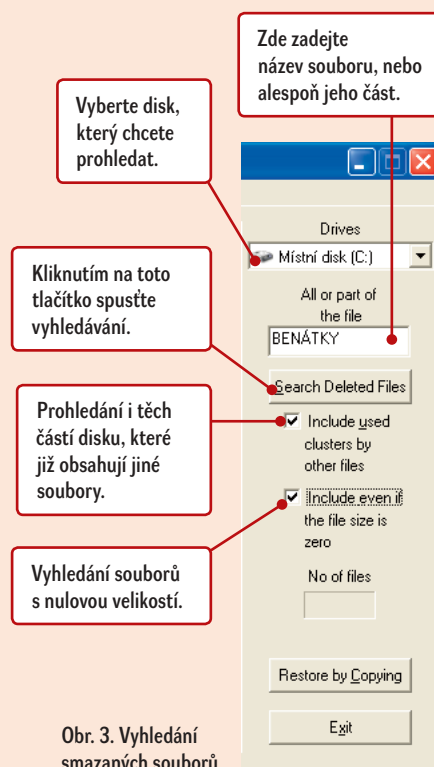
Označíte-li zaškrtačkové políčko **Include used clusters by other files**, budou prohledány i ty části disku, které již obsahují jiné soubory. V tomto případě je však obnova smazaných souborů téměř vyloučena.

Obr. 2. Rozbalovací seznam Drives.

Označíte-li zaškrtačkové políčko **Include even if the file size is zero**, budou vyhledány i soubory s nulovou velikostí. Ani v tomto případě nemá snaha o obnovu takovýchto souborů valný význam.

Vyhledávání smazaných souborů spustíte kliknutím na tlačítko **Search Deleted Files**. Doba vyhledávání je závislá zejména na velikosti disku a na zadání názvu souboru. Jestliže budete prohledávat velký pevný disk, avšak nezadáte ani část názvu souboru (budete vyhledávat všechny smazané soubory), může celý proces trvat pět a více minut.

Obr. 3. Vyhledání smazaných souborů.

OBNOVENÍ SMAZANÝCH SOUBORŮ

Jakmile je prohledávání dokončeno, jeho výsledky se zobrazí v přehledném seznamu v hlavním okně programu. Seznam nalezenných souborů je možné seřadit podle několika různých parametrů: podle názvu souboru (*Name*), názvu adresáře (*In Folder*), velikosti souboru (*Size*) a podle data poslední uložení souboru (*Modified*).

Nyní vyhledejte v seznamu soubor, který chcete obnovit, označte jej a klikněte na tlačítko **Restore by Copying** (obr. 4). Tím zobrazíte dialogové okno *Save As* pro uložení smazaného souboru (obr. 5). Zde vyhledejte

adresář, do kterého se má smazaný soubor uložit, a kliknutím na tlačítko **Uložit** jej uložte. Doporučujeme vám, abyste smazaný soubor uložili na jiný logický disk nebo jiné paměťové médium. Zabráníte tak tomu, aby byl soubor při ukládání přepsán „sám sebou“, nebo tomu, aby došlo k poškození dalších smazaných souborů, které potřebujete obnovit.

Upozornění! Ne všechny obnovené soubory zůstanou nepoškozeny. Pokud od jejich smazání již uplynula delší doba nebo byly přepsány jiným souborem, je velmi pravděpodobné, že budou po svém obnovení

tip
Pro úspěšné obnovení smazaných souborů je zapotřebí mít dostatek volného místa na disku.

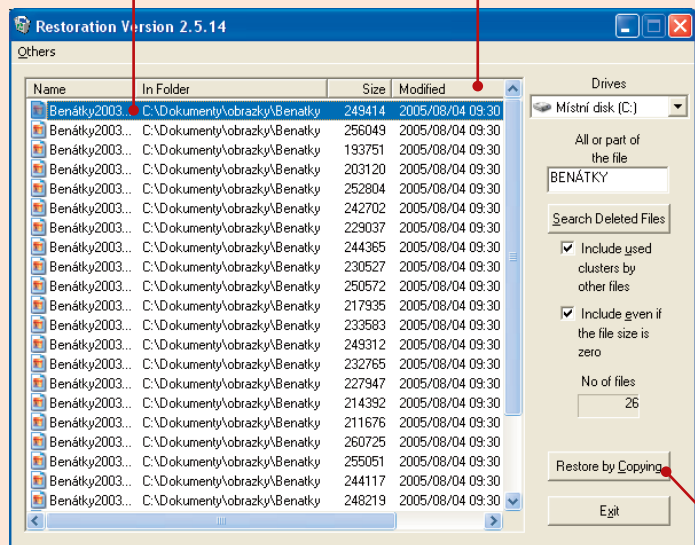
Jestliže obnovujete celý adresář, autor programu nezaručuje, že se vám podaří obnovit všechny soubory či podadresáře. Doporučujeme vám proto obnovovat každý soubor zvlášť.

nečitelné. Jestliže však program použijete ihned po nechtěném smazání souboru (resp. souborů), je úspěšnost obnovy smazaných dat velmi vysoká!

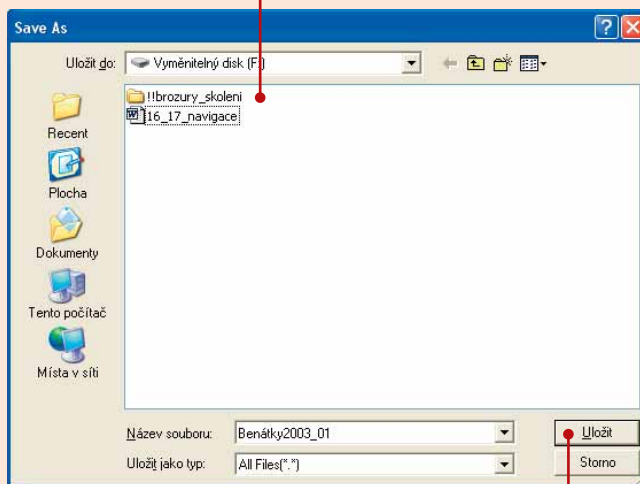
Vyhledejte a označte soubor, který chcete obnovit...

Kliknutím na záhlaví sloupce seřadíte seznam podle data posledního uložení souboru.

Vyhledejte adresář, do kterého chcete soubor uložit...

Obr. 4. Obnova smazaných souborů.

Obr. 5. Dialogové okno *Save As*.

... a klikněte na tlačítko **Restore by Copying**.

... a kliknutím na tlačítko **Uložit** jej uložte.

NEOBNOVITELNÉ SMAZÁNÍ SOUBORŮ

Program **Restoration** krom obnovení smazaných souborů nabízí i funkci pro jejich neobnovitelné smazání. Tato funkce je užitečná zejména tehdy, když si chcete být jisti, že smazané soubory nebude možné obnovit, a že vám je tudíž nikdo „neodcizí“.

Postup neobnovitelného smazání souborů je opět velmi jednoduchý. Vybrané soubory nejprve obvyklým způsobem smažte. Poté spusťte program **Restoration** a z nabídky příkazů **Others** vyberte položku **Delete Completely** (obr. 6). Tím zobrazíte první

„varovné“ dialogové okno. Zde jste upozorněni, že dosud nebyly obnoveny všechny smazané soubory. Pro pokračování klikněte na tlačítko **Ano** (obr. 7). Nyní se zobrazí druhé varovné okno, kde jste vybídnuti, abyste smazané soubory nejprve záložovali a teprve poté je neobnovitelně smazali. Zároveň je nutné před spuštěním neobnovitelného mazání souborů ukončit běh **všech** ostatních programů. Pokud tedy máte zároveň spuštěny jiné

FUNKČNOST PROGRAMU

info

Program bez problémů vyhledal a obnovil (resp. nenávratně smazal) soubory na pevném disku. Při snaze obnovit smazané soubory na flash disk však program ve většině případů „zhavaroval“ a nebylo jej možno použít!

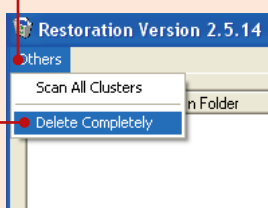
programy, nejprve je vypněte a teprve poté spusťte celý proces kliknutím na tlačítko **Ano** (obr. 8).

Upozornění! Použití této funkce vám doporučujeme pouze v tom případě, když jste si skutečně jisti, že nebudete potřebovat žádné smazané soubory obnovit. Jakmile totiž tuto funkci použijete, není pak už možné takto smazané soubory zachránit!

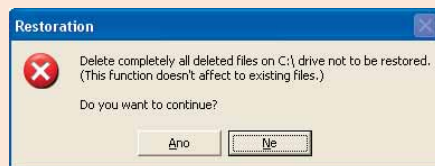
-vrba

Klikněte na nabídku příkazů **Others**...

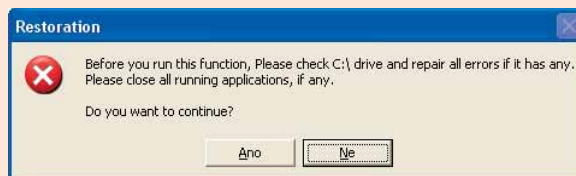
... a vyberte položku **Delete Completely**.

Obr. 6. Neobnovitelné smazání souborů.

Obr. 7. Potvrzení neobnovitelného smazání I.

Obr. 8. Potvrzení neobnovitelného smazání II.

BYTOVÝM NÁVRHÁŘEM SNADNO A RYCHLE

Pokud vás už nudí váš stále stejný byt anebo se chystáte vybavit byt nový, pak nemusíte pracovat metodou pokusu a omylu, případně kreslit si své návrhy na papír. Můžete totiž využít specializovaný program, pomocí kterého navrhnete bytové uspořádání bez námahy.

My vám takový program nabízíme na našem redakčním CD. Jmenuje se Room Arranger a jedná se o shareware – bude tedy funkční pouze 30 dnů, pak je třeba program zakoupit. Ještě předtím, než začnete program používat,

je třeba změřit místnosti, jejichž interiér chcete navrhovat, a také zjistit rozměry nábytku, který hodláte do místnosti umístit. Potom již můžete začít navrhovat.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit obrys místnosti.

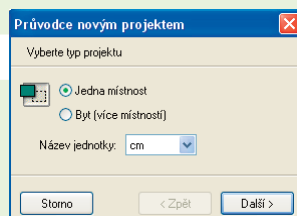
Jak do místnosti vložit nábytek.

www.roomarranger.com

Název programu: Room Arranger, shareware.

VYTVOŘENÍ MÍSTNOSTI

Ještě než začnete umísťovat nábytek a bytové doplňky, je třeba zadat v programu rozměry a tvar místnosti. Použijte k tomu průvodce. Z nabídky **Projekt** vyberte položku **Nový**. Otevře se okno **Průvodce novým projektem** (obr. 1), ve kterém si vyberete, zda chcete navrhovat vybavení celého bytu, anebo pouze jedné místnosti. Z rozbalovacího seznamu také vyberte jednotku, kterou budete používat. Nakonec klikněte na tlačítko **Další**. Tím se dostanete do okna **Nová místnost** (obr. 2). Zde nejprve z rozbalovacího seznamu **Tvar** vyberte tvar místnosti. Na výběr máte klasický, obdélníkový tvar, ale i tvary několikaúhelníkové. Podle toho, který tvar si

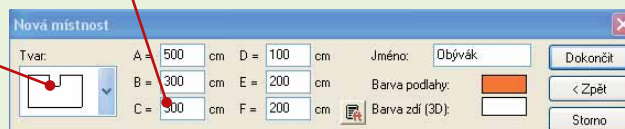

Obr. 1. Zvolte, zda chcete vytvářet plánec pro jednu místnost, nebo pro celý byt.

Udejte její rozměry.

Zvolte tvar místnosti.

Obr. 2

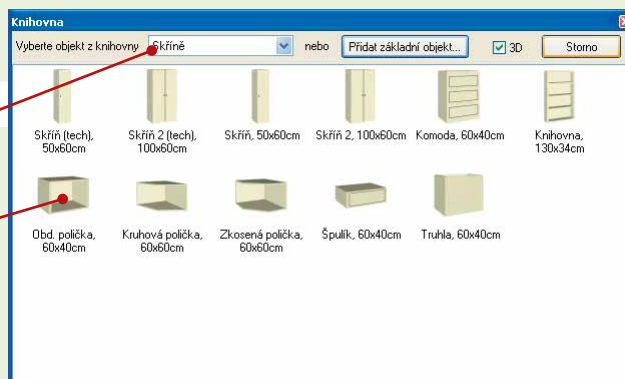
VLOŽENÍ OBJEKTŮ

Nyní je třeba vybavit místnost nábytkem. Nabídku na vložení obvyklých kusů nábytku najdete v programu již připravenou, nemusíte tedy nábytek vytvářet ani jej nijak zadávat. Z nabídky **Objekty** vyberte příkaz **Přidat objekt**. Tím se otevře okno **Knihovna** (obr. 3) s připravenými objekty. Nábytek je rozdělen podle účelu. Klikněte na rozbalovací seznam a vyberte, zda chcete přidat např. sedací nábytek, anebo stoly. V dolním okně se zobrazí nabídka nábytku i s jeho rozměry – ty však nejsou konečné a lze je měnit. Jestliže na vybraný kus dvakrát kliknete, vloží se do místnosti.

Vyberte určitý druh nábytku.

Klikněte na vybraný kus a vložte jej do projektu.

Obr. 3

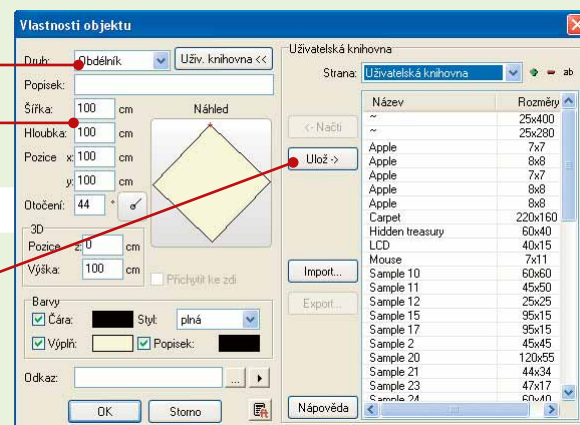

Zvolte tvar nábytku.

Vepište rozměry nábytku.

Uložení do knihovny.

Obr. 4

VLOŽENÍ NETYPICKÉHO KUSU NÁBYTKU

Jestliže žádný z nabízených kusů neodpovídá nábytku, který vlastníte, můžete vytvořit originální maketku. V okně **Knihovna** klikněte na položku **Přidat základní objekt**. Tím se otevře okno **Vlastnosti objektu** (obr. 4). Z rozbalovacího seznamu **Druh** vyberte,

zda má tento nábytek tvar obdélníku, nebo jiný. Rozměry tohoto kusu nábytku vepište, a chcete-li nábytkem pootočit, klikněte na

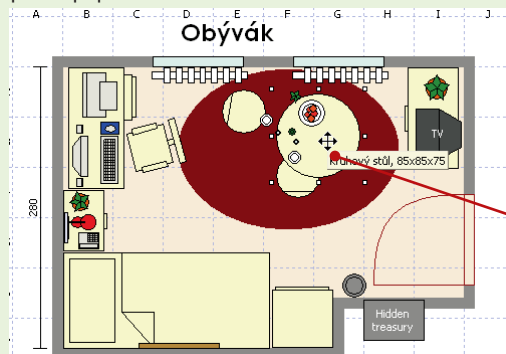
tlačítko vedle položky **Otočení**. K tomuto kusu nábytku vepište popisek. Pokud kliknete

na tlačítko **Uživ. knihovna**, můžete tento kus nábytku uložit do knihovny (obr. 4)

ÚPRAVA OBJEKTU

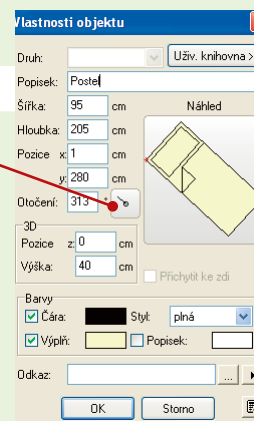
Vložený objekt lze ještě dále upravovat. Jestliže na objekt kliknete, kurzor myši se změní v čtyřsměrnou šipku a s objektem můžete pohybovat a umístit ho na libovolné místo (obr. 5). Zatáhnete-li za vyznačené body na hranici objektu, můžete měnit jeho velikost. Kliknete-li na objekt dvakrát, otevře se okno **Vlastnosti objektu** (obr. 6). Zde můžete přidat k objektu popisek. Dále je možné zadat rozměry objektu a jeho pozici v místnosti a také tento objekt pootočit. To provedete například tak, že kliknete do políčka vedle položky **Otočení** a zatáhnete za rysku. Další možností je zadat úhel otočení objektu ve stupních. Pokud se jedná o objekt, který není umístěn na zemi, ale např. na zdi (polička apod.), pak v položce **3D** v políčku **Pozice** ještě určete pozici objektu – tedy

jeho výšku a také výšku, ve které je upevněn. V části **Barvy** nastavujete zobrazení tohoto kusu nábytku v projektu, tedy barvu výplně, hraniční čáry, určujete styl čáry a barvu písma popisku.

Obr. 5

Pokud chcete objekt otočit, klikněte na toto tlačítko a zatáhněte myši.

Obr. 6

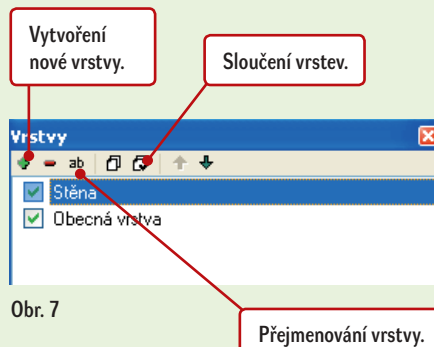
Klikněte na objekt a volně s ním v plánu pohybuje.

VRSTVY

Pokud jste do projektu umístili objekty, které jsou nad jinými objekty (např. polička nad stolem), pak je možné ty objekty, které jiné objekty překrývají, zařadit do tzv. vrstev. Z nabídky **Pohled** vyberte položku **Zobrazit okno pro vrstvy**. Zde je již vytvořena tzv. obecná vrstva, která obsahuje všechny vložené objekty (obr. 7). Klikněte na znaménko plus a do nového, prázdného políčka vepište název nové vrstvy. Pomocí dalších tlačítek označenou vrstvu odeberete, přejmenujete a vrstvy sloučíte. Abyste mohli objekt zařadit do nějaké vrstvy, klikněte na něj pravým tlačítkem myši, z nabídky vyberte položku **Umístit do vrstvy** a poté vyberte konkrétní vrstvu (obr. 8). V okně **Vrstvy** najdete před

označením vrstvy políčko se zatržítkem. Jestliže na políčko se zatržítkem kliknete

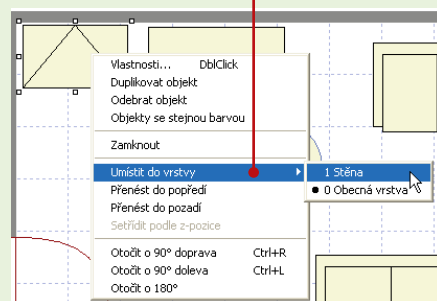
a zatržítko odstraníte, tato vrstva nebude zobrazena.

Obr. 7

Přejmenování vrstvy.

Klikněte na objekt pravým tlačítkem myši a vyberte vrstvu, do které má být umístěn.

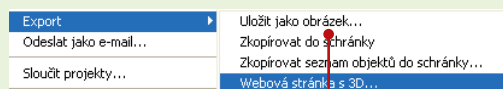

Obr. 8

ULOŽENÍ PROJEKTU

Dokončený projekt lze uložit různými způsoby. Pokud použijete klasickou nabídku **Uložit**, projekt se uloží ve speciálním formátu, který lze otevřít pouze v tomto programu. Existují však ještě další možnosti. Pokud z nabídky **Projekt** vyberete položku **Export**, můžete projekt uložit jako obrázek ve formátu PNG nebo BMP, případně zkopírovat projekt do

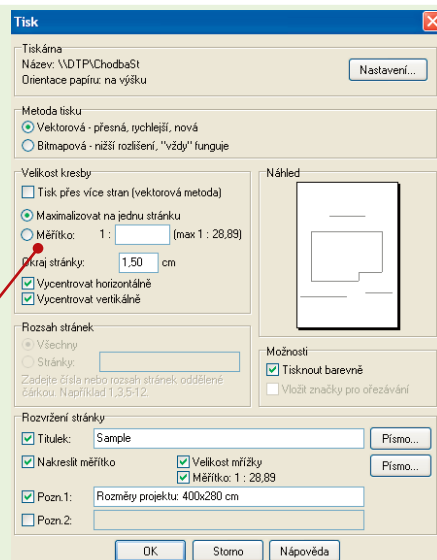
schránky a odtud jej pomocí klávesové zkratky **CTRL+V** vložit do různých aplikací (obr. 9). Pokud chcete projekt vytisknout, z nabídky **Projekt** vyberete položku **Tisk** (obr. 10) a poté zvolte jednu z možností týkajících se rozvržení tisku na stránce

Obr. 9

Zvolte, zda chcete projekt uložit jako obrázek, či zkopírovat do schránky.

Nastavte, jak má být projekt vytištěn.

Obr. 10

MOBIL JAKO NOVÝ

Mobilní telefony prošly prudkým vývojem. Jen málo z nás používá mobilní telefon s černobílým displejem, naopak většina uživatelů se může těšit z mobilu, který má barevné pozadí a pěkně vyvedenou nabídku a na němž lze podobně jako na počítači zvolit např. i pěkný šetřič displeje.

Tuto nabídku, pozadí i šetřič telefonu si je možné různě upravovat, takže každý mobil pak může být zcela jiný. Nemusíte totiž využívat nabídku telefonu, ale můžete si

vytvořit své vlastní prostředí, a to pomocí specializovaných počítačových programů. Některé takové programy vám nabízíme na našem redakčním CD.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit nové téma pro telefon Sony Ericsson.

Jak změnit barvy nabídek a pozadí.

Jak k nabídkám telefonu přidat obrázky.

Název programu: Theme Editor Pro 3G, freeware.

Jak vytvořit pěknou melodii.

Název programu: Melody Composer, freeware.

PROGRAM THEME EDITOR

Program Theme Editor využijí ti, kdo používají novější modely telefonů Sony Ericsson. Můžete pomocí něj vytvořit zcela originální vzhled operačního systému a všech nabídek. Vzhled vytvoříte pomocí programu Theme Editor a poté jej přenesete do mobilního telefonu tak, že telefon propojíte s počítačem pomocí datového kabelu nebo pomocí bezdrátové technologie Bluetooth. Podívejme se,

jak vytvořit pro telefon tzv. téma, tedy souhrn nejrůznějších obrazovek, které se při používání mobilního telefonu budou zobrazovat. V okně programu nejprve klikněte na tlačítko se symbolem prázdného dokumentu (obr. 1). Tím se otevře okno **New theme** – v něm si vyberte typ svého mobilního telefonu (obr. 2). Zobrazí se další okno: vlevo najdete seznam všech typů nabídek, které lze upravovat

(obr. 3). Pod první položkou **Standby** můžete upravovat základní obrazovku mobilního telefonu, jakousi prázdnou pracovní plochu. Vedle obrázku vidíte nabídku pro změnu barev v této obrazovce, a to pro změnu barvy písma v názvu operátora (**Operator colors** – **Name**) a pro změnu barvy obrysů (**Outline**). Stejným způsobem změníte barvu písma v čase a datum.

Obr. 1

Seznam již vytvořených témat.

Vytvoření nového tématu.

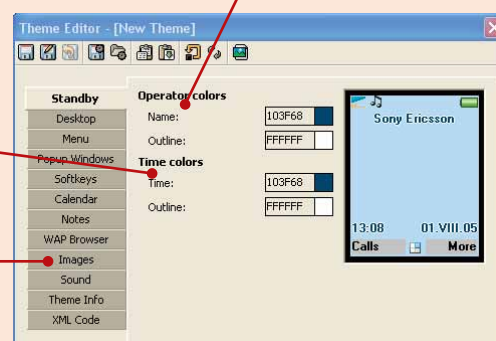

Obr. 2. Vyberte typ svého telefonu.

Barva titulku s názvem operátora.

Barva titulku s datem a časem.

Skupiny nabídek, které lze upravovat.

Obr. 3

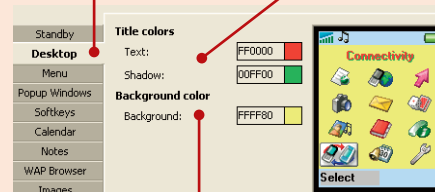
ÚPRAVY DALŠÍCH NABÍDEK

Klikněte na nabídku **Desktop**. Tím se zobrazí nabídka na změnu barevných schémat v pracovní ploše, na které jsou zobrazeny i ikony nabídek pro přístup k různým aplikacím (obr. 4). Zde můžete upravovat barvu textu v titulku (**Text**) a jeho stín (**Shadow**), ale také barvu pozadí (**Background**). Přepněte do nabídky **Menu** – tím se zobrazí nabídka na úpravu různých částí obecné nabídky. Zde je možné upravovat jak pozadí této

nabídky, tak různé nabídky textové (obr. 5). Stejným způsobem upravujete vzhled tzv. vyskakovacích oken (**PopupWindows**), kalendáře, poznámek, wapového prohlížeče apod. Pokud kliknete na nabídku **Images**, můžete k uvedeným nabídkám přidávat obrázky, a to ve formátu GIF a v požadované velikosti. Kliknete-li na nabídku **Sound**, můžete přidat vlastní zvonení, tedy zvukový soubor ve formátu MIDI. Nakonec klikněte na nabídku

Nastavení barevnosti pracovní plochy s ikonami.

Barva fontu a stínu titulku.

Obr. 4

Barva pozadí.

Obr. 5

Theme Info a toto téma pojmenujte (**Name**), vepište jméno autora tématu (**Creator**) a vy-

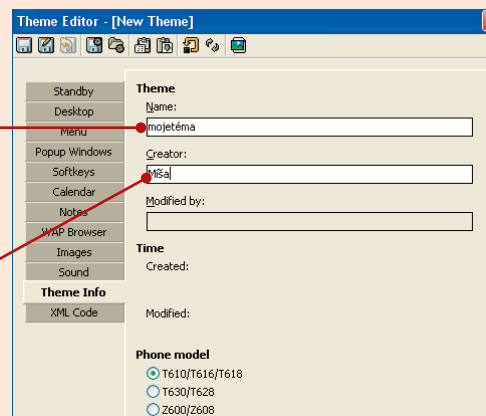
berte typ telefonu, pro který téma vytváříte (obr. 6).

Barva horního titulků.

Název tématu.

Jméno autora tématu.

Barva posuvníku.

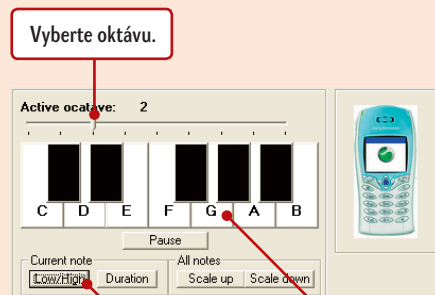
Obr. 6

PROGRAM MELODY COMPOSER

Pojďme se podívat na další program, který vám nabízíme a který slouží k tvorbě jednoduchých, monofonních melodií. I tento program se hodí těm, kdo používají mobilní telefon Sony Ericsson. V horní části okna programu najdete klávesnici (jako u klavíru) s několika ovládacími prvky (obr. 7). Tato klávesnice má pouze sedm bílých kláves pro celé tóny a pět kláves černých pro půltóny. Nad touto klávesnicí pak najdete posuvník, kterým určujete, ve které oktávě (stupnici) se pohybujete. Čím více doleva budete tahat, tím bude stupnice nižší. Na těchto klávesách se pomocí myši pohybujete stejně, jako byste hráli na klavír. Pod klávesnicí naleznete tlačítko **Pause**, kterým vložíte do melodie pauzu. Dále si povšimněte několika dalších tlačítek. Pomocí tlačítka **Low/High** v položce **Current note** zvýšíte notu o půltón. Pomocí tlačítka

Duration nastavíte délku tónu. Tu můžete nastavovat i v části **Duration** (obr. 8). Zde si můžete kliknutím vybrat ze škály od noty celé až po notu dvaatřetinovou. V části **More** je pak možné nastavit další detaily, které

se týkají délky noty. Můžete si vybrat notu s tečkou, tedy takovou, která je prodloužena o polovinu své délky (**Dotted note**), nebo notu s dvěma tečkami (**Double dotted note**), anebo notu, která je zkrácena na dvě třetiny své délky (**2/3 length**).

Obr. 7

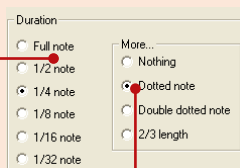
Vyberte oktávu.

Nota o půltón vyšší.

Na klávesnici se pohybujte pomocí myši.

Nastavení délky noty.

Obr. 8

Nota prodloužená o polovinu své délky.

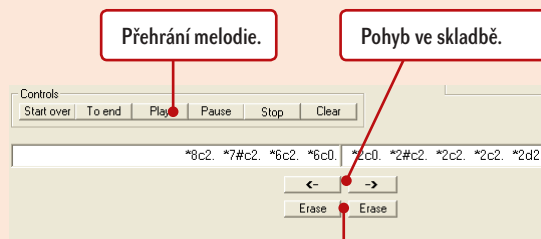
PŘEHRÁNÍ SKLADBY

Pokud chcete, aby při skládání melodie zazněly tóny, na které jste klikli, pak z nabídky **Setting** vyberte položku **Play when composing**. Chcete-li přehrát dokončenou skladbu nebo její část, přesuňte se do spodní části okna, která obsahuje položku **Controls** (obr. 9). Zde je celá vaše skladba

zaznamenávána a vy si ji můžete přehrát kliknutím na tlačítko **Play**. Mezi jednotlivými tóny se pohybujete pomocí šipek a pomocí tlačítek **Erase** můžete jednotlivé tóny vymazat. V další části **Insert** (obr. 10) nastavujete další detaily pro přehrávání skladby – můžete např. určit, zda mají při přehrávání skladby

svítit LED diody pod klávesami (**LED on**), zda má telefon vibrovat (**VIB on**) a zda displej má být podsvícen (**Light on**). Kliknutím na tlačítko **Volume (+)** a **(-)** nastavíte hlasitost této melodie. Nakonec zbývá melodii uložit. To provedete v části **Files** tak, že vyhledáte patřičný adresář a soubor pojmenujete.

-mia

Obr. 9

Přehrávání melodie.

Pohyb ve skladbě.

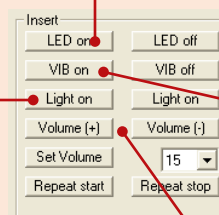
Vymazání jednotlivých tónů.

Podsvícení klávesnice při přehrávání.

Podsvícení displeje při přehrávání.

Vibrace při přehrávání.

Nastavení hlasitosti.

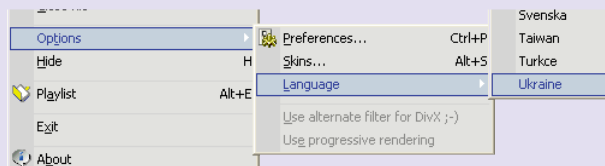
Obr. 10

PŘEHRÁVÁME VIDEO

Na jiném místě našeho časopisu vám představujeme CD-ROM, který obsahuje mnoho programů pro práci s videem a s DVD. Mezi nimi nás zaujal přehrávač videosouborů nazvaný BSPlayer; k dispozici je zcela zdarma a pro jeho ovládání si lze vybrat i češtinu.

NASTAVENÍ ČEŠTINY

Okno programu se standardně zobrazí s ovládáním v angličtině, lze však zobrazit i češtinu. Do okna programu klikněte pravým tlačítkem myši a v nabídce zvolte položku **Options**.

Obr. 1. Z nabídky **Options** vyberte položku **Language** a zvolte češtinu.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak v programu nastavit češtinu.

Jak otevřít a přehrát videosoubor.

Jak nastavit velikost videa a poměr stran.

Jak vytvořit playlist.

Jak nastavit barevnost, jas a kontrast.

Název programu: BSPlayer, freeware.

<http://www.bsplayer.org>.

V ní zvolte podnabídku **Language** a z široké nabídky jazyků vyberte češtinu (obr. 1).

OTEVŘENÍ A PŘEHRÁVÁNÍ VIDEO

Kromě videosouborů umožňuje program přehrávat také audio. V nástrojové liště programu (obr. 2) klikněte na druhé tlačítko od konce a v dalším okně soubor vyhledejte. Video se otevře v samostatném okně. V původním okně programu máte k dispozici několik ovládacích prvků. Pomocí prvního tlačítka se šipkou vybraný soubor spustíte. Pomocí dalšího tlačítka přehrávání zastavíte či pozastavíte. Další dvě tlačítka s protisměrnými šipkami slouží k pohybu po již otevřených souborech. Dále v programu následuje informace o tom, jaká část videa byla již přehrána a jaká je jeho

celková délka. Pokud na tento údaj kliknete, změní se na informaci o počtu již přehraných snímků (frames). Pomocí dalších tlačítek roztáhnete přehrávání videa přes celou obrazovku, otevřete soubor s titulky nebo

vyvoláte okno pro tvorbu playlistů. V okně najdete také možnost, jak ovládat hlasitost přehrávání a jakým způsobem vyvolat okno s nastavením programu.

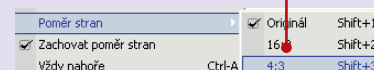
Obr. 2

NASTAVENÍ POMĚRU STRAN PŘI PŘEHRÁVÁNÍ

Při přehrávání videa je možné měnit poměr stran podle velikosti filmu. Máte na výběr několik možností. Pravým tlačítkem myši klikněte do okna s videem. Zobrazí se nabídka a v ní zvolte položku **Poměr stran** (obr. 3). Lze si vybrat buď poměr 16 : 9, nebo poměr 4 : 3. Dále lze tento poměr měnit při přehrávání videa, a to tak, že budete klikat

na tlačítko s filmovou kamerou (najdete jej v okně s ovládáním programu). V okně s videem se přitom bude zobrazovat informace o novém poměru stran. Pokud chcete změnit velikost okna, můžete to provést zatažením za roh okna programu. Dále je možné použít nabídku programu. Do programu klikněte pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte

Zvolte poměr stran okna s videem.

Obr. 3

položku **Lupa**. Dále si můžete vybrat, zda požadujete zobrazení 50procentní, nebo 100procentní, anebo 200procentní.

VYTVOŘENÍ PLAYLISTU

Program umožňuje vytvářet tzv. playlisty, tedy seznamy skladeb s určitým pořadím přehrávání. Tyto seznamy si můžete uložit. Klikněte na tlačítko v horním rohu programu (obr. 4). Tím se otevře okno **Playlist** (obr. 5) a do něj je nyní třeba přidat skladby. Klikněte do okna s playlistem pravým tlačítkem myši. Zobrazí se místní nabídka (obr. 6) a v ní klikněte na příkaz **Přidat soubor(y)**. V dalším okně soubory vyhledejte (je možné vyhledávat jakékoliv mediální soubory). Chcete-li vybrat více souborů najednou, buď držte stisknutou klávesu **CTRL**, nebo použijte myš

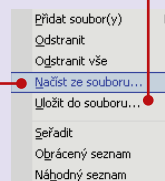
Vytvoření playlistu.

Obr. 4

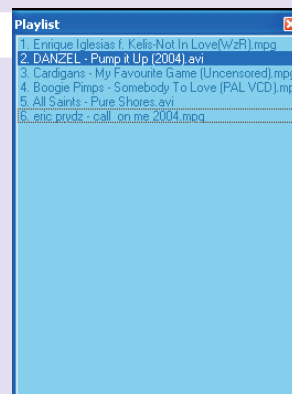
Uložení playlistu.

Otevření již uloženého playlistu.

Obr. 6

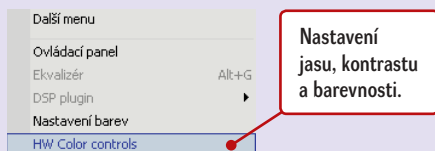
a klávesu **SHIFT** (pro výběr po řadě). Nakonec klikněte na tlačítko **Otevřít**, a odkazy na tyto skladby se vloží do playlistu. Pokud chcete playlist uložit, použijte opět místní nabídku a příkaz **Uložit do souboru**. Příkazem **Seřadit** se pořadí skladeb v playlistu stane aktivní a pořadí můžete měnit.

Obr. 5. Skladby zařazené do playlistu.

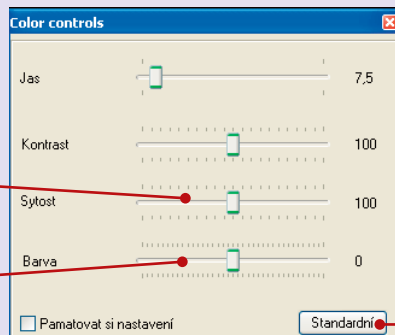
NASTAVENÍ JASU, KONTRASTU A RYCHLOSTI PŘEHRÁVÁNÍ

Pokud chcete video při přehrávání zesvětlit či ztmavit, nemusíte tuto změnu provádět na svém monitoru, ale můžete opět použít nabídku programu. Klikněte do okna s videem pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **HW Color Controls** (obr. 7). Tím se

Obr. 7

otevře okno **Color controls** (obr. 8). V něm najdete čtyři posuvníky, pomocí kterých můžete nastavit jas, kontrast či sytost barev. Zatažením za posuvník **Barva** zcela změňte barevné vyznění – celé video může mít např. fialový podtón. Kliknete-li na tlačítko

Obr. 8

Standardní, obnoví se standardní nastavení videa. Okno zavřete kliknutím na křížek v rohu. Pomocí programu změňte také rychlost přehrávání filmu. Do okna s videem klikněte pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Rychlost přehrávání** (obr. 9).

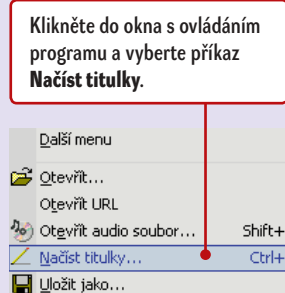

Obr. 9. Nastavení rychlosti přehrávání.

Obnovení standardního nastavení.

PŘEHRÁVÁNÍ TITULKŮ

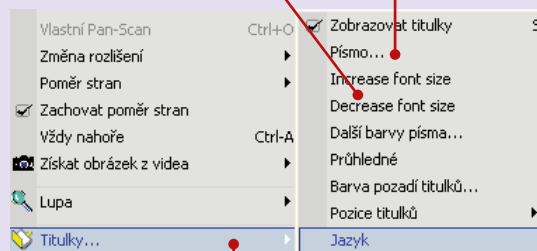
Program podporuje také přehrávání titulků. Titulky musí být ve stejném adresáři, ve kterém je soubor s videem. Pokud se titulky nenačetly, pak pravým tlačítkem myši klikněte do okna s ovládáním programu, z místní nabídky vyberte příkaz **Načíst titulky** a soubor s titulky vyhledejte (obr. 10). Zobrazení titulků si můžete nastavit. Pravým tlačítkem myši klikněte do okna s přehrávaným videem a z nabídky vyberte položku **Titulky** (obr. 11). Rozbalí se další nabídka a v ní můžete určit, že titulky mají být zobrazovány, dále lze určit typ a velikost písma apod.

Obr. 10

Zvětšení a zmenšení fontu s titulky.

Nastavení fontu s titulky.

Obr. 11

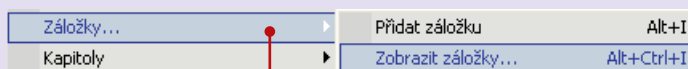
Klikněte pravým tlačítkem myši do okna s přehrávaným videem a zvolte položku **Titulky**.

VYTVOŘENÍ ZÁLOŽEK

Při přehrávání videa můžete v programu vytvořit tzv. záložky. Určité místo si tedy při přehrávání „založíte“ a pak se k němu můžete jednoduše vrátit – není pak třeba jej složitě vyhledávat. V okně s přehrávaným videem klikněte pravým tlačítkem myši. Otevře se místní nabídka a v ní vyhledejte položku **Záložky**. Ta se rozbalí do další nabídky (obr. 12). Z ní vyberte položku **Přidat záložku**. To musíte učinit ve chvíli, kdy právě sledujete tu část videa, kterou chcete založit. Můžete také využít klávesovou zkratku **Alt+I**. Poté z nabídky **Záložky** vyberte položku **Zobrazit**

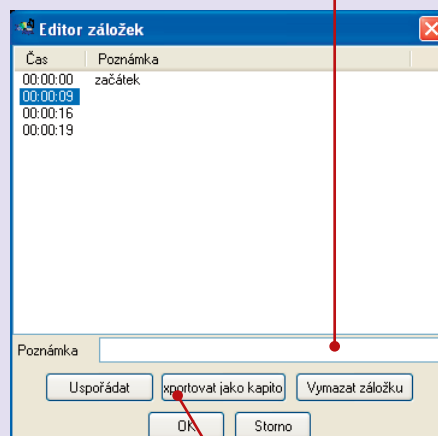
záložky. Otevře se okno **Editor záložek** (obr. 13) a v něm můžete ke každé záložce vepsat krátkou poznámku, abyste lépe poznali, o kterou záložku se jedná. Pokud si chcete záložky otevřít a video přehrávat od zvolené záložky, pak opět z místní nabídky vyberte položku **Záložky** a klikněte na jednu ze zobrazených záložek. Jestliže jste záložky uložili do tzv. kapitol a vepsali jste k nim poznámku nebo jejich název, můžete si je zobrazit, když v místní nabídce zvolíte položku **Kapitoly**.

-mia

Obr. 12

Z nabídky **Záložky** zvolte položku **Přidat záložku**.

Obr. 13

Vepište krátkou poznámku ke zvolené záložce.

Export do tzv. kapitol.

MALÍ POMOCNÍCI PRO PRÁCI S OBRÁZKY

Program najdete na
PPK CD 16/2005

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

V tomto článku se seznámíte s jednoduchými programy, které pomáhají s uspořádáním fotografií na disku.

Názvy programů: pmXLS, PhotoMerge, DupDetector.

Jestliže často fotografujete, určitě víte, jak těžké je udělat si ve snímcích pořádek. Proto se v tomto článku zaměříme na bezplatné programky (freeware), které se dají najít na internetu a které vám pomohou zajistit ve snímcích přehled.

PROGRAM PMXLS – POŘÁDEK VE FOTOGRAFIÍCH

Na internetových stránkách <http://www.slunecnice.cz> nebo na stránkách <http://kiwi.czweb.org> se nachází zajímavý prográček **pmXLS**, který vám může pomoci při práci s popisem fotografií. Program je zpracován v češtině a poskytován je zdarma.

Ze zadaného adresáře načte všechny fotografie, zobrazí jejich náhled a navíc vám umožní dopsat vlastní popisek. Výstupem může být tabulka v MS Excelu.

JAK SE S PROGRAMEM PRACUJE?

Po spuštění programu klikněte na políčko *Seznamy fotografií k popisu* a vyberte složku (adresář), ve které si chcete dělat pořádek, to znamená složku, ze které potřebujete načíst všechny fotografie (obr. 1).

Po výběru zvoleného adresáře se v poli *Fotografie* zobrazí názvy všech snímků, které ve složce jsou. Kliknutím na daný snímek se zobrazí jeho náhled a informace EXIF. Také se ukáže datum pořízení snímku.

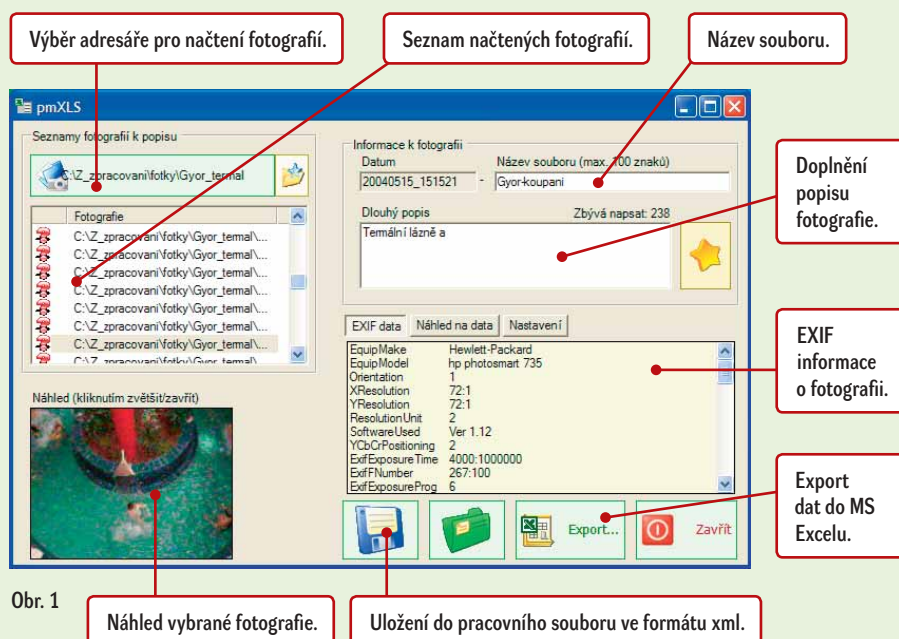
Poté již jen zadáte nový název a podrobný popis snímku.

Jestliže chcete popisy uložit, například pro pozdější pokračování nebo pro opravy popisů, klikněte na ikonu s obrázkem diskety. Vytvoří se soubor typu .xml a navrhované

umístění bude právě ve složce, ze které jste dané fotografie načítali.

Pokud budete mít všechny popisky hotové, můžete informace o fotografiích exportovat do sešitu MS Excelu.

Jak? Stačí kliknout na ikonu pro export do MS Excelu (obr. 1), a poté budete postupně dotázáni na možnosti nastavení exportu a na název a umístění výsledného souboru. Pokud jde o umístění, opět bude navrhován adresář s danými obrázky.

Obr. 1

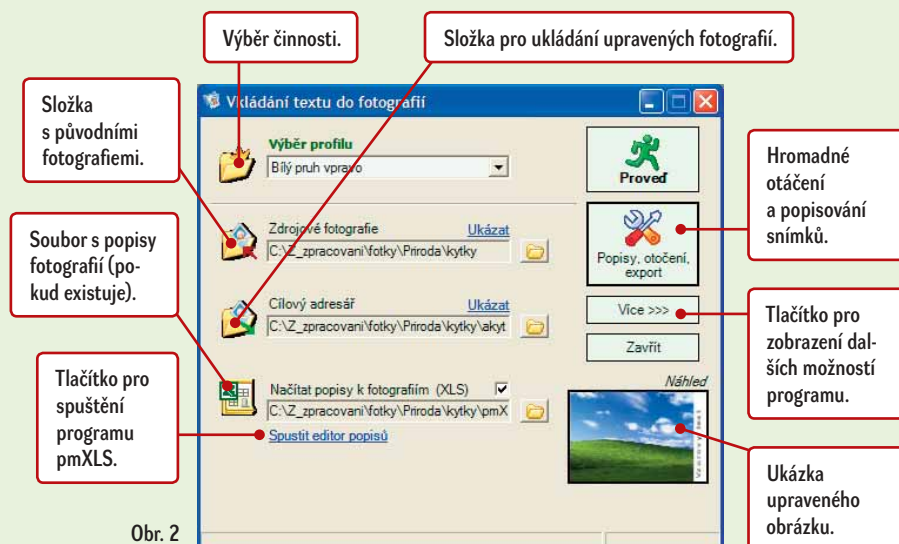
PHOTOMERGE – NEJENOM PŘEHLED

Na stejných internetových stránkách jako program pmXLS se nachází i program **PhotoMerge**, který s pmXLS spolupracuje. Umí toho však víc, např. nejenom vložit texty do fotografií, ale i připravit orámování před zpracováním ve fotolabu, kde bývá problém právě s poměrem fotografie a jejím ořezem.

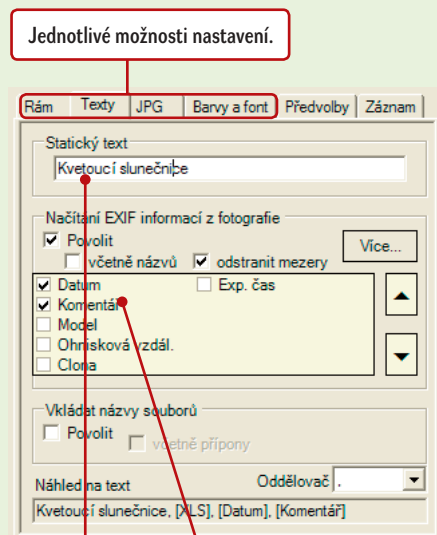
JAK SE S PROGRAMEM PRACUJE?

Po spuštění programu nejprve vyhledejte složku, ve které se vaše fotografie nachází. Také hned vyhledejte cílový adresář, to znamená složku, do které chcete výsledky své práce uložit (obr. 2).

Jestliže již máte připraven i soubor s popisky, můžete ho také vyhledat. Tento krok však nutný není. Daleko důležitější je podívat se do první nabídky s názvem *Výběr profilu* a zde si

Obr. 2

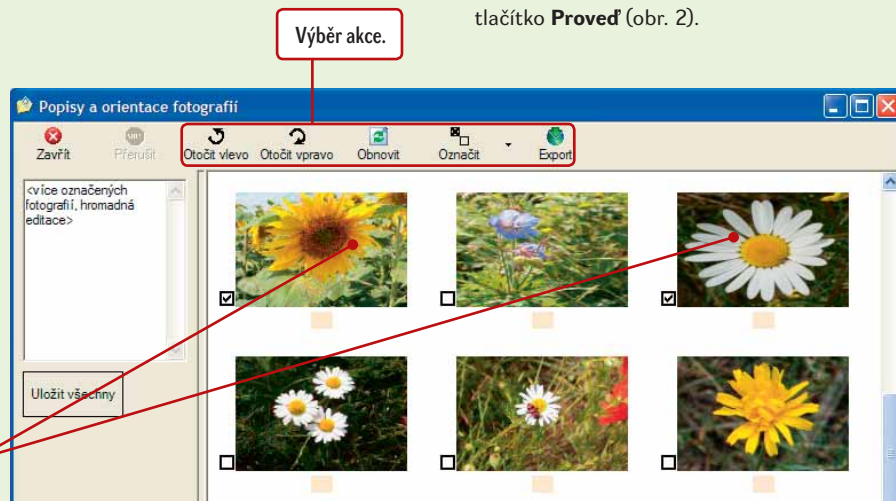
Obr. 3

vybrat, co od úprav obrázků vlastně očekáváte: zda **bílý pruh vpravo**, **text přes fotografii**, **bílý pruh vlevo**, nebo **rámeček s textem**.

Jestliže požadujete podrobnější nastavení, klikněte na tlačítko **Více**. Otevře se rozšířená část dialogového okna a zde na jednotlivých kartách lze nastavit velikost rámu, texty, barvy i fonty či celkově nastavit .jpg formát snímků (obr. 3).

V základním okně programu si všimněte tlačítka **Popisy**, **otočení**, **export**. Po kliknutí na něj se zobrazí dialogové okno obsahující náhled jednotlivých snímků (obr. 4). Jestliže kliknutím myši označíte malý čtvereček vedle fotografie, obrázek se zařadí do hromadného zpracování, například pro otáčení či pro export informací EXIF.

Dané úpravy se uskuteční po kliknutí na tlačítko **Proveď** (obr. 2).

Obr. 4

DUP DETECTOR – NENÍ FOTKA NA VÍCE MÍSTECH?

Máte někdy pocit, že některé fotografie jsou v počítači i dvakrát či třikrát? Rádi byste nadbytečné snímky vymazali, ale nejste si docela jisti, zda existují ve více kopiích? V takovém případě vyzkoušejte program **Dup Detector**, který nejen umí hledat podle klasických vlastností, jako je název, velikost či datum, ale také dokáže porovnávat a vyhledávat shodné soubory, a to i podle EXIF informací, obsažených v každém obrázku.

Tento program najdete na stránkách <http://www.slunecnice.cz> nebo na stránkách <http://www.prismaticsoftware.com>.

Na internetových stránkách <http://www.cestiny.cz> najdete k danému programu český překlad, poskytovaný také zdarma.

JAK SE S PROGRAMEM PRACUJE?

Po spuštění programu se otevře okno se čtyřmi záložkami, na kterých si postupně nastavíte možnosti porovnávání obrázků (obr. 5).

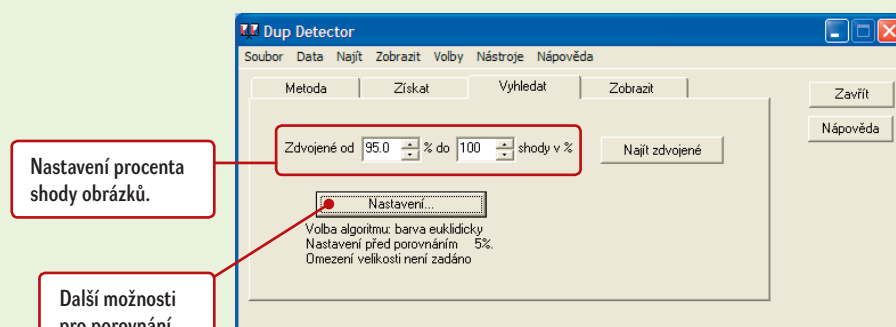
Na první kartě nejprve zvolte, co chcete porovnávat, zda obrázky ve složce, nebo dva

seznamy obrázků, anebo jeden obrázek vůči určitému seznamu. Potom již klikněte na záložku s názvem **Získat** a zadejte na ní takzvaná primární data. Klikněte tedy na tlačítko **Vytvořit** a poté v zobrazeném dialogovém okně zadejte složku, ve které se má porovnávat.

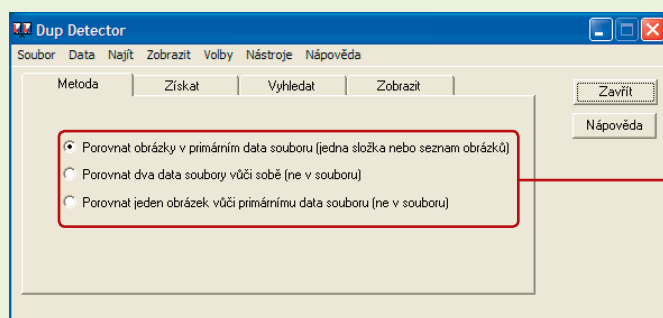
Po kliknutí na tlačítko **OK** se obrázky začnou načítat a vy se vrátíte zpět na kartu **Zís-**

kat. Doba načítání závisí na množství obrázků v dané složce (případně i v podsložkách).

Po načtení obrázků (v políčku **Primární data obrázků** se zobrazí text: **Data obrázků jsou sestavena**) přejděte na kartu **Vyhledat** (obr. 6). Zde si nastavte procento shody obrázků (například kvůli změně komprese u druhého obrázku zkuste zadat větší

Obr. 6

Obr. 5

volnost: 95% až 100%) a potom pomocí tlačítka **Nastavení** ještě další možnosti pro porovnávání.

Nakonec již klikněte na tlačítko **Najít zdvojené** a nechte se překvapit výsledkem. Vypíše se, kolik shodných obrázků program našel.

Na kartě **Zobrazit** najdete seznam výsledků porovnání a dvojici obrázků si můžete i prohlédnout. Tím získáte přehled, případně můžete nepotřebný obrázek hned smazat (tlačítko **Smazat**).

Marie Franců

VYHLEDÁVÁNÍ DAT

MS Access patří mezi databáze. Ukážeme si několik základních tipů pro práci s daty uloženými v databázi a také to, jak načítat nebo ukládat data do tabulky MS Excelu.

Jedním z často prováděných úkonů je vyhledávání dat, tedy vyhledávání záznamu (řádku tabulky), v jehož prohledávaném sloupci je zapsána požadovaná hodnota.

V tabulce můžete vyhledávat buď pomocí nástroje **Najít**, nebo pomocí nástrojů **Filtrovat**.

Při použití nástroje **Najít** vidíte v tabulce stále všechny záznamy. Při použití některého

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vybírat data pomocí nástroje **Najít**.

Jak data filtrovat.

Jak při filtrování dat zadávat podmínky.

Název programu: **MS Access 2003**.

info

z filtrů vidíte pouze ty záznamy, které danému filtru odpovídají.

Všechny potřebné nástroje najdete na panelu v okně MS Access.

JAK PRACOVAT S NÁSTROJEM NAJÍT

Klikněte do prvního řádku v tom sloupci, ve kterém chcete vyhledávat. Poté klikněte na nástroj **Najít** na panelu nástrojů (obr. 1).

Do editačního pole **Najít** v dialogovém okně **Najít a nahradit** (obr. 2) zapište hledanou hodnotu. Kliknutím na tlačítko **Najít další** pak vyhledáte první výskyt zadané hodnoty (obr. 3). MS Access označí záznam s hledanou hodnotou. Může se stát, že označený záznam zůstane skrytý pod dialogovým oknem, proto je dobré dialogové okno **Najít a nahradit** posunout tak, aby nezakrývalo tabulku (resp. její levou část).

1. Klikněte do prvního řádku ve sloupci, který chcete prohledávat.

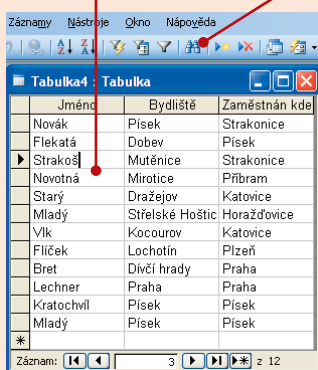
2. Klikněte na nástroj **Najít**.

3. Zapište hledanou hodnotu.

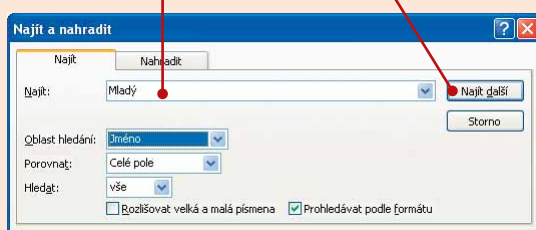
4. Klikněte na tlačítko **Najít další**.

Vybraný záznam je označen.

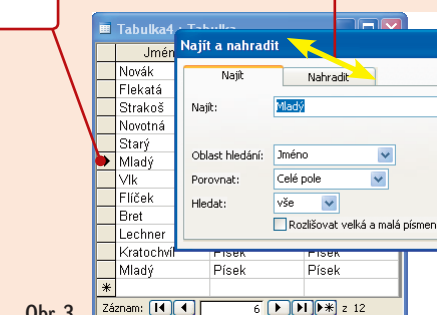
Někdy je třeba dialogové okno posunout.

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

JAK PRACOVAT S NÁSTROJÍ PRO FILTROVÁNÍ

MS Access nabízí dvě možnosti filtrování: **Podle výběru** a **Podle formuláře**. Rozdíl je v postupu.

Při filtrování **podle výběru** nejprve vyhledáte záznam, který má v daném poli požadovanou hodnotu. Poté zadáte filtrování podle výběru a Access zobrazí všechny záznamy, které mají v tomto poli stejnou hodnotu jako záznam vyhledaný.

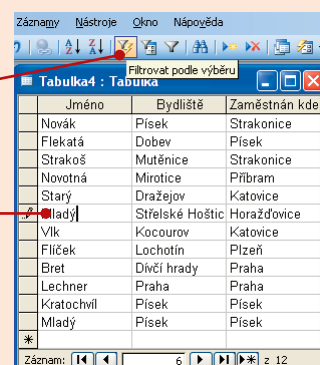
Při filtrování podle formuláře zadáte do jednoho nebo více sloupců požadované hodnoty a Access pak zobrazí záznamy, které zadané hodnoty obsahují.

FILTROVÁNÍ PODLE VÝBĚRU

Ukážeme si postup při výběru těch záznamů, které mají v poli *Jméno* hodnotu *Mladý*.

2. Klikněte na nástroj **Filtrovat podle výběru**.

1. Klikněte do pole, které obsahuje požadovanou hodnotu.

Obr. 4

Nejprve vyhledejte v tabulce libovolný záznam, který má v daném poli požadovanou hodnotu, a poté klikněte na nástroj **Filtrovat podle výběru** (obr. 4).

Na obrazovce se objeví pouze ty záznamy, které mají v daném poli stejnou hodnotu (obr. 5).

Filtr zrušíte (tj. všechny záznamy znovu zobrazíte) kliknutím na nástroj **Odebrat filtr** (obr. 5).

FILTROVÁNÍ PODLE FORMULÁŘE

Tento filtr dovoluje zadávat podmínky, které můžete skládat z hodnot ve více polích. Nejprve zadáme stejnou podmínku jako v předešlém případě.

Klikněte do libovolného řádku v poli *Jméno* a poté na nástroj **Filtrovat podle formuláře** (obr. 6).

V okně s tabulkou se nyní zobrazí pouze jeden řádek tabulky. Klikněte do pole, ve kterém chcete vyhledávat, a zapište hledanou hodnotu. Poté klikněte na nástroj **Použít filtr** (obr. 7).

Výsledek filtru zrušíte stejně jako v předchozím případě, tedy kliknutím na nástroj **Odebrat filtr** (obr. 5).

JAK SI USNADNIT ZADÁVÁNÍ PODMÍNKY

Kliknutím do příslušného sloupce se v jeho pravé části objeví tlačítko s šipkou; kliknutím na šipku rozbalíte seznam hodnot v tabulce. Z tohoto seznamu můžete vybrat požadovanou hodnotu.

típ

DALŠÍ MOŽNOSTI ZADÁVÁNÍ PODMÍNKY

Při výběru dat si můžete usnadnit další práci tím, že podmínku zpřesníte.

Záznam musí splňovat více podmínek najednou

V našem případě budete hledat pana Malého, který bydlí v Písku. To znamená, že potřebujete zadat podmínku ve tvaru *Jméno*="Malý" a *současně* *Bydliště*="Písek".

Výraz *a současně* lze nahradit slovem *and*, tedy *Jméno*="Malý" *and* *Bydliště*="Písek". Při zápisu podmínek filtru platí, že podmínky zapsané do jednoho řádku zpracuje Access tak, jako by mezi nimi bylo zapsáno slovo *and* (obr. 8).

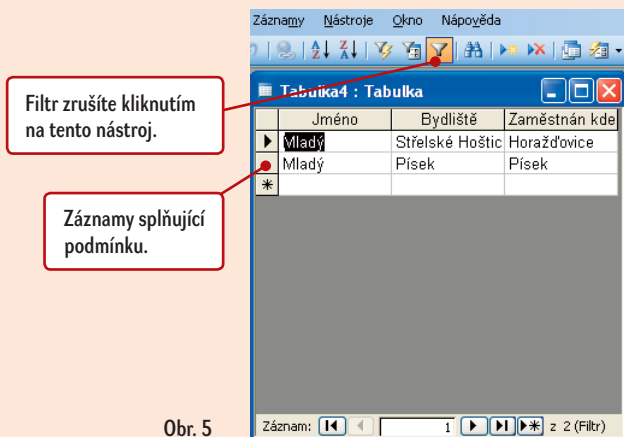
Záznam může splňovat jen některé podmínky

Opět nejprve uvedeme příklad: je třeba zobrazit seznam jmen lidí, kteří bydlí buď ve Strakonici, nebo v Písku, podmínka má tedy tvar *Bydliště*="Písek", *nebo* *Bydliště*="Strakonice". Poznámka: Slovo *nebo* se při zápisu podmínek někdy nahrazuje slovem *or*.

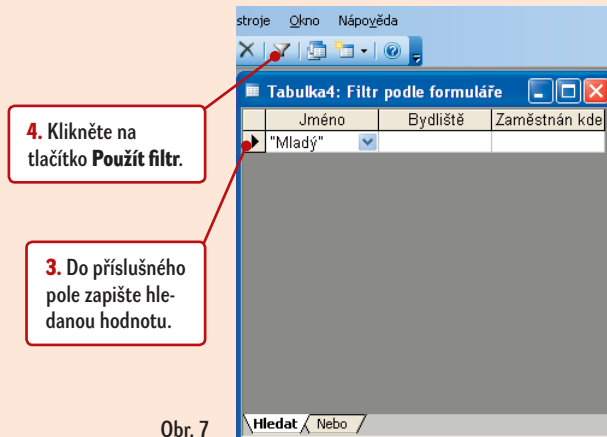
Podíváte-li se na spodní část okna pro zápis podmínky, vidíte dvě záložky: *Hledat* a *Nebo*. Kartu *Hledat* jsme již vyzkoušeli. V tomto případě je třeba rozepsat podmínku na obě karty.

Na kartu *Hledat* zapište podmínku *Bydliště*="Strakonice" a na kartu *Nebo* podmínku *Bydliště*="Písek" (obr. 9).

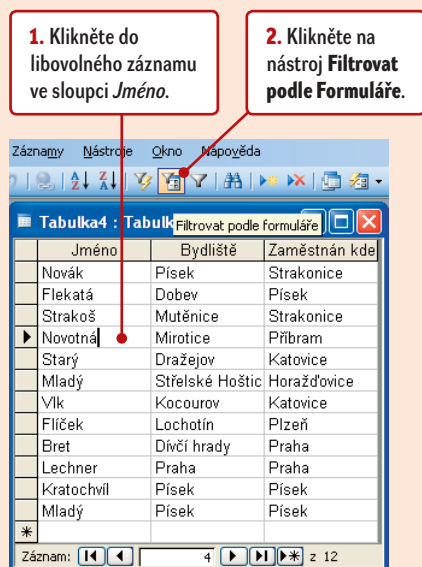
-mzi

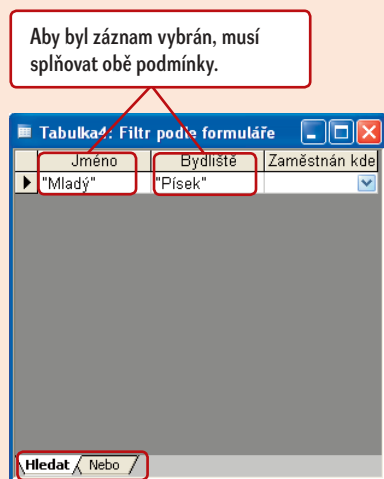
Obr. 5

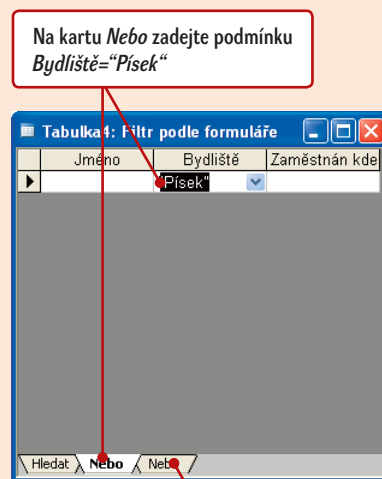
Obr. 7

Obr. 6

Obr. 8

Obr. 9

Záložky na spodním okraji okna umožňují přístup ke kartám pro zadání dílčích podmínek.

Po použití první karty *Nebo* přidá Access automaticky další záložku.

602TEXT A VLASTNÍ WEBOVÉ STRÁNKY

Pořídít si vlastní stránku na webu není tak složité, jak jste si možná mysleli. Výhodou práce se stránkami je to, že nemusíte umět všechno najednou. K uspokojivým výsledkům se dostanete s minimem znalostí – a jak váš zájem poroste a znalosti se budou prohlubovat, poroste i kvalita vašich stránek. Jde ovšem o to, co si pod pojmem kvalita kdo představuje. Méně je někdy více a návštěvník vašich stránek spíše ocení jejich kvalitní obsah než přehledku výrazových možností všech technik, které se autor právě naučil.

NA ZAČÁTKU MALÉ OPAKOVÁNÍ ...

První kroky při vytváření vlastních WWW stránek jsme popsali v minulém vydání PPK. Tento článek najdete také na přiloženém ceděčku, a to v rubrice **Obsah CD/PPK plus**.

Na lokálním disku počítače jste si vytvořili složku \MOJE STRÁNKY a v ní jste vytvořili a uložili soubor index.htm. Tento soubor jste pak přkopírovali jako základ stránek na počítač poskytovatele služby *webzdarma.cz*. Tím se stránky staly funkční – stačí jen zadat adresu, kterou jste zvolili při registraci, a zmíněný soubor se automaticky načte a zobrazí v prohlížeči.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vytvořit novou stránku webové prezentace.

Jak novou stránku zařadit do struktury a jak vytvořit odkaz.

Jak stránku zkopírovat na server.

VYTVÁŘÍME STRUKTURU STRÁNEK

Nejjednodušší by bylo, kdybyste všechno psali a ukládali do jediného souboru index.htm. Ale přece jen – vy své stránky neděláte jako jednoúčelový experiment. Budete možná chtít psát do nich kroniku své činnosti; a zkuste třeba záznamy za tři roky listovat na jedné stránce! Proto bude účelnější úvodní stránku pojmenovat jako rozcestník na stránky jiné. Stránka index.htm tedy bude obsahovat jen

nejnutnější text, ale postupně spoustu odkazů na další stránky, vaše i cizí. A kam „to všechno“ uložit? Určitě bude lepší pro každou další „podstránku“ založit samostatnou složku a do ní umístit jak příslušný soubor ve formátu HTML, tak i soubory s obrázky a dalšími doplňky. Dokonce bývá zvykem i soubory s obrázky vložit vždy do další podsložky, nazvané obvykle PICTURES (ale není to povinné!).

info

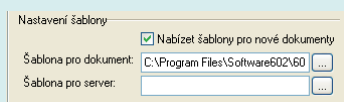
Nedejte se vyvést z míry označeními *složka* a *adresář*. Označují totéž – *složka* je „současným“ termínem odpovídajícím původnímu anglickému *directory*, často překládanému jako *adresář*.

Pokračujeme v našem modelu, jak byl nastíněn v předchozím článku. O prázdninách jste jeli s přáteli úzkokolejkou z Obrataně do Kamenice nad Lipou, svezla se s vámi i vaše jízdni kola, moc se vám to líbilo a chtěli byste jednu stránku věnovat právě tomuto výletu.

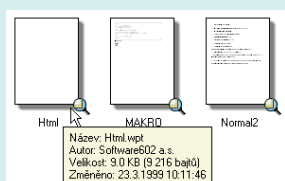
ULOŽTE NOVÝ HTML SOUBOR DO NOVÉ SLOŽKY

Spusťte textový procesor 602Text. Bude užitečné zkontrolovat, zda je v konfiguračním dialogovém okně na kartě **Soubory** (obr. 1) zaškrtnut čtverec **Nabízet šablony pro nové dokumenty**.

Pak v menu **Soubor** spusťte příkaz **Nový**. V následujícím dialogovém okně (obr. 2) vyberte šablonu HTML.WPT. Tím založíte nový, prázdný dokument, připravený pro záznam ve formátu HTML.

Obr. 1. Doporučené nastavení v konfiguračním dialogovém okně.

Obr. 2. Volba šablony pro formát HTML.

Došed prázdný dokument uložte. Uvedli jsme, že bude užitečné založit pro něj novou složku, nazvanou třeba UZKOKOLEJKA, jako podsložku ve výchozí složce MOJE STRÁNKY. Celá přístupová cesta k nové složce pak bude například D:\MOJE STRÁNKY\UZKOKOLEJKA. Novou složku můžete založit přímo v programu 602Text.

Příkazem **Uložit jako** z menu **Soubor** otevřete dialogové okno pro ukládání souborů. Pomocí voliče **Uložit do** nastavte složku MOJE STRÁNKY. Nyní na horní liště klikněte na tlačítko **Vytvořit novou složku** (obr. 3).

Na ploše dialogového okna se objeví ikonka nové složky (žlutý „kartotéční lístek“), provizorně pojmenovaná **Nový adresář**. Toto

Obr. 3. Požadavek na vytvoření složky.

Obr. 4. Pojmenování složky.

dočasné jméno přepište jménem svým, tedy jménem **UZKOKOLEJKA** (obr. 4).

Dvojitým kliknutím na ikonku nové složky přejdete přímo do ní. Jak vidíte, složka je prázdná – vždyť jste ji právě založili (obr. 5).

Obr. 5. Jste v nové založené složce.

Nyní již můžete soubor uložit. Pomocí pole **Název souboru** jej pojmenujte – třeba **leto_2005**. Nastavením voliče **Uložit jako typ** na položku **Web (*.htm, *.html)** zajistíte uložení ve správném formátu a také se správnou příponou (htm) – obr. 6. Teď už tedy máte založen dokument ve formátu HTML

uložený v souboru D:\MOJE STRANKY\UZKOKOLEJKA\leto_2005.htm.

Do dokumentu zatím napište třeba jen nadpis; nyní bude zapotřebí postarat se

o jeho propojení se základním dokumentem index.htm a o zkopírování na server webzdarma.

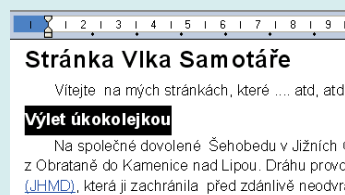
Obr. 6. Pojmenujte soubor a určete jeho typ.

DO SOUBORU INDEX.HTM VLOŽTE ODKAZ NA NOVOU STRÁNKU

Otevřete si znovu výchozí dokument **index.htm**. Jako odkaz na novou stránku můžete využít nadpis jako minule, ale i cokoliv jiného. Jak odkaz vložit, to ukazují obrázky 7 a 8.

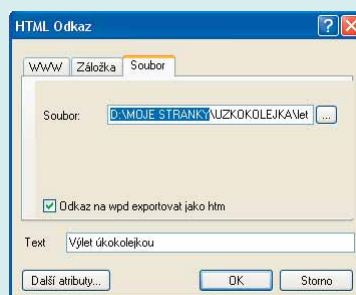
Pozor – do pole **Soubor** se přenesou přístupová cesta **D:\MOJE STRANKY\UZKOKOLEJKA\leto_2005.htm** – vy musíte odmazat část **D:\MOJE STRANKY**, aby zbylo jen označení **\UZKOKOLEJKA\leto_2005.htm**. Připadá vám to jako černá magie? Pokusím se to objasnit. Pokud byste jako odkaz na soubor zadali celou specifikaci **D:\ ... leto_2005.htm**, byl by na webovém serveru hledán přesně tentýž soubor – na lokálním disku D: ... atd. Takový soubor však na serveru pravděpodobně neexistuje, nehledě k tomu, že na

disk D: zcela jistě nemáte přístup. Vy budete potřebovat přístup k souboru **http://merlinova.mysteria.cz/UZKOKOLEJKA/leto_2005.cz**. A tak složka **\MOJE STRANKY** vlastně koresponduje se základní doménovou adresou (**merlinova.mysteria.cz**) a vy budete používat jen zbytek adresy (relativní adresování). Je to

Obr. 7. Budoucí odkaz označte jako blok.

řečeno snad trochu „kuchařsky“, ale určitě to pro tuto chvíli postačí.

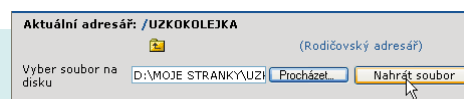
Obr. 8. V dialogovém okně HTML odkaz vyhledejte na kartě Soubor přístupovou cestu k souboru leto_2005.htm, ale to není vše.

NA SERVERU SI PŘIPRAVTE VŠE POTŘEBNÉ

Teď si to celé můžete zkusit přenést na server webzdarma. Otevřete jeho stránky (**www.webzdarma.cz**) a přihlaste se (jméno je adresa stránek a heslo jste si určili minule). Pak klikněte na odkaz **Správce souborů**. Nejprve přepokopírujte soubor **index.htm** – to jste sice dělali již minule, ale nyní se jeho obsah změnil, a tak to musíte udělat znovu.

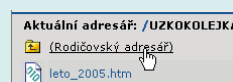
Dalším úkolem bude založit složku **UZKOKOLEJKA**. Klikněte na odkaz **Adresář** (obráz. 9) a poté nově zakládání adresář pojmenujte (obráz. 10). Po chvíli uvidíte jeho položku v okně webzdarma (obráz. 11).

Dvojím kliknutím se přesuňte do nově založeného adresáře (obráz. 12) a již zná-

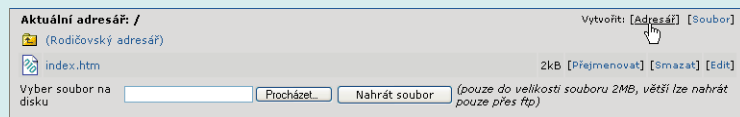

Obr. 12. Vyhledejte soubor leto_2005.htm...

Obr. 13. ... a přepokopírujte ho do adresáře UZKOKOLEJKA.

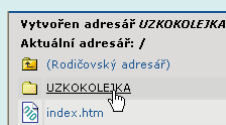
Obr. 14. Návrat zpět do nadřazeného adresáře.

Obr. 9. Klikněte na položku Adresář...

Obr. 10. ... pak nový adresář (tedy složku) pojmenujte ...

Obr. 11. ... a po chvíli ji uvidíte ve výpisu struktury svých stránek.

mým postupem do něj přepokopírujte soubor **leto_2005.htm** (obráz. 13).

Až se budete chtít z adresáře **UZKOKOLEJKA** dostat zpět do základního (nadřazeného) adresáře, klikněte dvakrát na odkaz **Rodičový adresář** (obráz. 14).

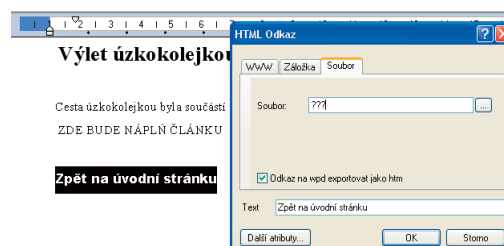
ZKUSTE SI, ZDA JSTE PRACOVALI SPRÁVNĚ

Teď si můžete odkaz na další stránku vyzkoušet. Pokud jste postupovali správně, mělo by vše fungovat bez problémů. Popsaným způsobem lze vytvořit libovolnou strukturu stránek.

Jiří Lapáček

DOMÁCÍ ÚKOL

Vzhledem k tomu, že se něco učíme, měli bychom si dát i domácí úkol. Když se z hlavní stránky přesunete na právě založenou stránku s budoucím popisem putování úkokolejkou, bude také potřeba přesunout se zpět na stránku výchozí (kde postupně přibudou další odkazy na jiné vaše články). Je to samozřejmě možné udělat tlačítkem **Zpět z nástrojového panelu prohlížeče**, ale spoléhat na tento postup by bylo poněkud neprofesionální. Zkuste tedy v 602Textu sami na konec stránky vložit odkaz vedoucí na začátek stránky **index.htm**.

Domácí úkol – co tu bude místo otazníků?

SNADNÁ PRÁCE S FOTOGRAFIEMI

V PPK 14 jsme věnovali jeden návod populárnímu prohlížeči fotografií – programu IrfanView. Všechny jeho možnosti jsme však ani zdaleka nepopsali, proto dnes přinášíme popis pokročilejších, avšak o to užitečnějších funkcí...

MINIATURY

Prohlížení pomocí náhledů obrázků spustíte příkazem **Soubor/Miniatura** (klávesa **T**; obr. 1). Zobrazené okno je podobné průzkumníkovi ve Windows – vlevo se nachází stromová struktura adresářů, vpravo výpis vybrané složky. Kliknutím na miniaturu ji označíte, dvojitým kliknutím příslušný obrázek otevřete v okně programu a kliknutím pravým tlačítkem myši otevřete místní nabídku.

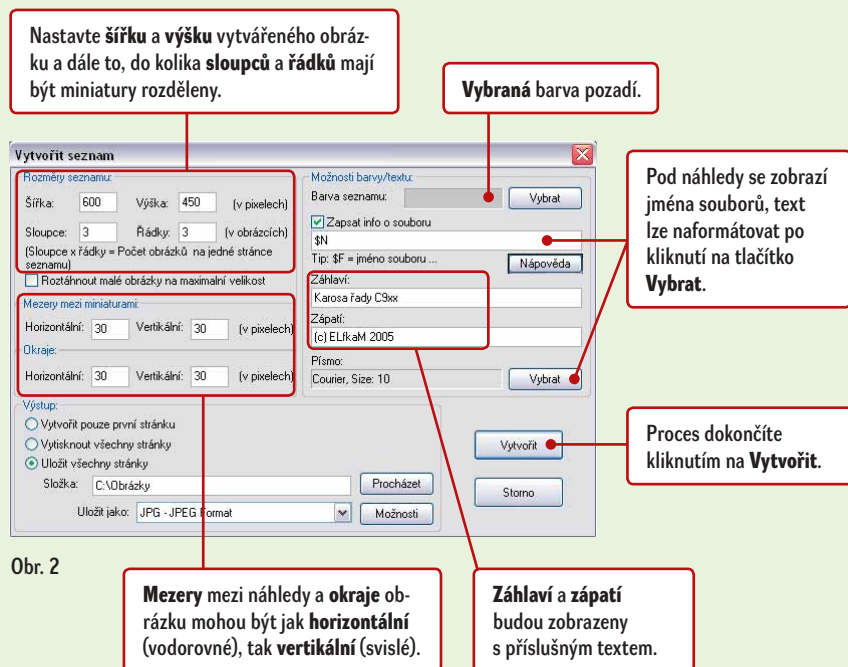

Obr. 1. Zobrazení miniatur.

OBRAZEK S NÁHLEDY

V okně **Miniatura** požadované náhledy označte a pak v menu **Soubor** klikněte na

Vytvořit seznam vybraných miniatur. V levé části následujícího dialogového okna (obr. 2)

Obr. 2

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

info

Jak vytvořit obrázek s náhledy.

Jak obrázek vytisknout.

Jak obrázky hromadně přejmenovat.

IrfanView 3.97

Autor: Irfan Skiljan.

Typ: prohlížeč a jednoduchý editor fotografií.

Cena: zdarma (freeware).

Jazyk: čeština (a mnoho dalších).

Domovská stránka:

<http://www.irfanview.com>

Obr. 3. Takto vypadá obrázek vytvořený pomocí nastavení na obr. 2.

zadejte **rozměry seznamu**, tedy **výšku** a **šířku** v pixelech, a počet **sloupců** a **řádků**, do nichž budou náhledy rozděleny. Aktivujte také volbu **Roztáhnout malé...** Dále je zde možné nastavit **mezery mezi jednotlivými miniaturami** a **okraje** výsledného obrázku, obojí pochopitelně jak ve **vertikálním** (svislém), tak i v **horizontálním** (vodorovném) směru. V pravé části pak vyberte **barvu pozadí seznamu** a nastavte, zda se má **zapsat info o souboru**. Pokud ano, zadejte, jak. (**\$N** značí původní jméno, **\$S** velikost a **\$T** datum souboru, **\$W** šířku a **\$H** výšku fotografie v pixelech a **\$B** její barevnou hloubku.) Chcete-li uvést **záhlaví** a **zápatí**, zadejte do příslušných kolonek požadované texty. Formát textu pro info a pro záhlaví a zápatí nastavíte po kliknutí na **Vybrat**. Nakonec z části **Výstup** vyberte **Uložit všechny stránky** a tlačítkem **Procházet** nalistujte výstupní adresář. Celý proces dokončíte kliknutím na **Vytvořit** (obr. 3).

TISK FOTOGRAFIÍ

Z menu **Soubor** vyberte položku **Tisk** (klávesová zkratka **Ctrl + P**). V zobrazeném okně (obr. 4) nejprve z části **Nastavení tiskárny** vyberte **tiskárnu** a orientaci papíru (na šířku – **krajina** – nebo na výšku – **portrét**).

Pomocí tlačítka **Nastavení tisku** se dostanete k volbám tiskárny.

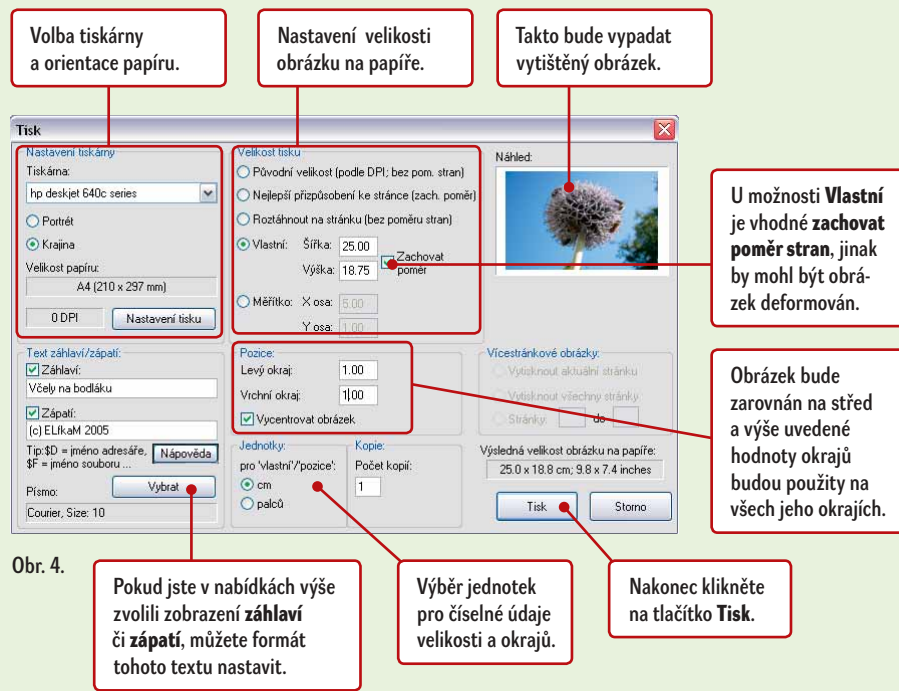
V pravé části okna se zobrazuje **náhled**. Na něm můžete sledovat, jak bude vypadat obrázek na papíře. Uprostřed si vyberte **velikost**

tisku. Zvolíte-li **původní velikost**, vytiskne se obrázek tak, jak je uložen. To je vhodné zejména pro obrázky méně kvalitní (malé rozměry nebo malá barevná hloubka; např. jde o obrázky stažené z internetu). U lepších

obrázků (např. u fotografií či skenovaných obrázků) naopak využijete volbu **Nejlepší přizpůsobení stránky**. Volbu **Roztáhnout na stránku** nedoporučujeme používat, neboť ta obrázek obvykle ošklivě deformuje. Při použití možnosti **Vlastní**, kdy zadáte přímo číselnou hodnotu **šířky** a **výšky**, ponechte zaškrtnuté políčko **Zachovat poměr**, jinak by mohl být výsledek opět nepěkný.

V části **Pozice** lze zadat velikost **levého** a **vrchního okraje**. Označíte-li pak volbu **Vycentrovat obrázek**, obrázek bude na středu papíru a okraje budou rovnoměrně kolem dokola.

Dále můžete nastavit **jednotky** (palce nebo centimetry) pro volby **Velikost tisku/Vlastní** a **Okraje**. Nakonec lze aktivovat zobrazení **záhlaví** a **zápatí**, přičemž můžete zadat libovolný text nebo stejné zástupné znaky jako u obrázku s náhledy, popř. tlačítkem **Vybrat** tento text naformátovat. Je-li vše nastaveno, jak má být (výsledek zkontrolujte v **náhledu**), klikněte na tlačítko **Tisk**.

Obr. 4.

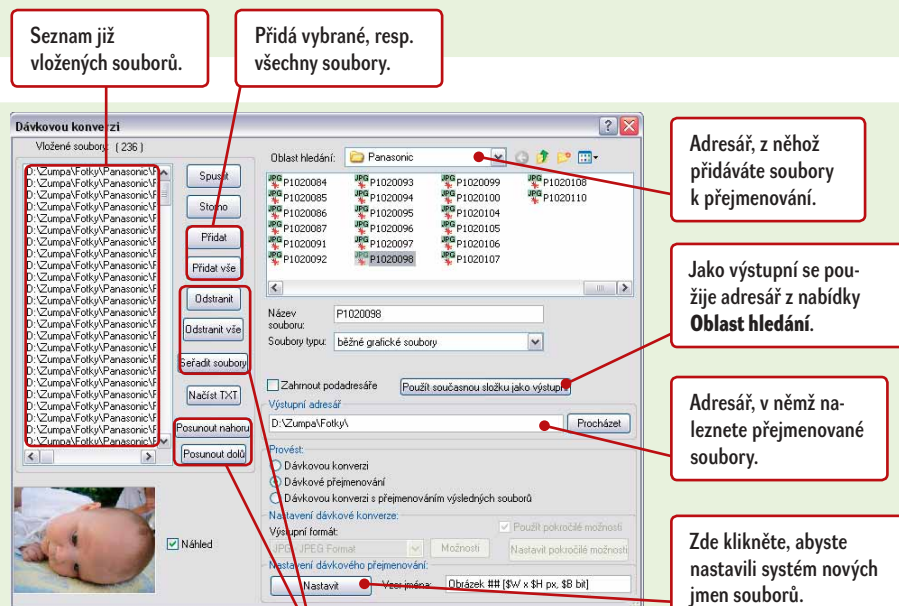
HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ

Z nabídky **Soubor** vyberte položku **Dávková konverze/Přejmenování** (klávesa **B**; obr. 5). V rozbalovacím menu **Oblast hledání** vyhledejte adresář se soubory k přejmenování. (Kupodivu to nemusí být pouze fotografie.) Posléze je označte a za držení levého tlačítka myši je přetáhněte do části okna pojmenované **Vložené soubory**. Pokud chcete přidat celý obsah složky, klikněte na tlačítko **Přidat vše**. Změnou **oblasti hledání** samozřejmě můžete vložit soubory z více míst disku.

Položky v seznamu **Vložené soubory** můžete upravovat tlačítky po jeho pravé straně. Označený soubor či soubory můžete buď **odstranit** (pouze ze seznamu), nebo **posunout nahoru/dolů**. Po kliknutí na **Seřadit soubory** srovnáte seznam podle mnoha různých kritérií.

Do pole **Výstupní adresář** zadejte složku, do které mají být přejmenované soubory uloženy. Můžete ji buď zadat ručně, nebo nalistovat pomocí tlačítka **Procházet**. Kliknutím na **Použít současnou složku jako výstupní** se doplní adresář z nabídky **Oblasti hledání**. Označte volbu **Dávkové přejmenování** a klikněte na **Nastavit**.

V okně **Nastavení dávkového přejmenování** (obr. 6) zadejte nejprve **vzor jména**. Ten realizujete pomocí zástupných znaků: **#** znamená číslo (**##** dvouciferné číslo atd.), ostatní volby jsou stejné jako v kapitole **Obrázek s náhledy**. Například výsledek Obrázek 01 [1024 x 768 px, 24 bit] získáte aplikací šablony **Obrázek ## [\$W x \$H px, \$B bit]** na fotografii s příslušnými parametry. Nechcete-li snímky číslovat od jedničky, v poli **Počáteční index** zadejte příslušnou hodnotu. V kolonce **Přičíst** nastavte, o kolik se číslování zvětší při každém kroku. Oproti předchozím verzím již program také umí nahrazovat část původního

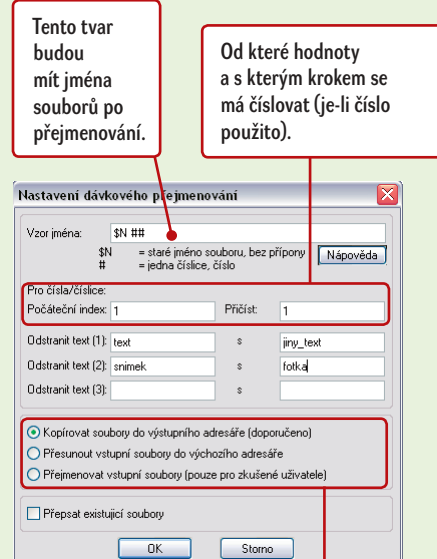
Obr. 5

názvu jiným. K tomu slouží políčka **Odstranit text**: do prvního zadáte, co se nahrazuje, a do druhého, čím se to nahrazuje. Chcete-li část řetězce odstranit, druhé políčko ponechte prázdné.

Ze tří posledních voleb doporučujeme používat volbu **Kopírovat soubory do výstupního adresáře** a výstupní složku vytvořit novou. Nezapomínejte na to, že tento proces nelze vrátit zpět, a tudíž při neopatrném zacházení byste mohli o cenná data přijít. Ze stejného důvodu neoznačujte ani položku **Přepsat existující soubory**. Okno s nastavením přejmenování zavřete kliknutím na **OK**.

Nyní jste zpět v okně **Dávková konverze/přejmenování**. Ještě jednou zkontrolujte všechna nastavení (proces nelze vrátit zpět!) a klikněte na tlačítko **Spustit**.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

Obr. 6

INTERNET – CELÝ SVĚT U VÁS DOMA

Z pravidelných průzkumů, které náš časopis provádí, víme, že velká většina našich čtenářů internet zná a používá. Zůstává však stále ještě dost těch, kteří kouzlu internetové sítě nepropadli. Netuší, oč přicházejí, a tak právě pro ně přinášíme malé představení toho, jak užitečný internet je.

INFORMACE

O internetu se často mluví jako o studnici zábavy. Je tomu skutečně tak. Na světě totiž neexistuje knihovna, která by pojala tolik informací z tolika různých oborů lidské činnosti. Navíc všechny tyto informace máte okamžitě po ruce – nemusíte nikam chodit. Ještě úžasnější věc je vyhledávání. Když jste před vznikem internetu chtěli získat určitou informaci, museli jste projít

oborů. Ani v tomto případě vám hledání nezabere příliš času. Při vyhledávání se také zdaleka nemusíte soustřeďovat na české stránky, můžete vyhledávat na stránkách z celého světa.

ZÁBAVA

Na internetu se můžete také dobře pobavit. Najdete zde spoustu zajímavého čtení, ať už se jedná o originální zdroje, nebo

MÁTE-LI INTERNET, NEMUSÍTE VYTÁHNOUT PATY Z DOMU – MŮŽETE DÍKY NĚMU DOMA PRACOVAT, NAKUPOVAT ČI SPRAVOVAT SVÉ BANKOVNÍ KTO.

mnoho rejstříků, vytyčit, ve které oblasti máte vůbec vyhledávat, byli jste nuceni listovat v mnoha různých knihách. Vyhledávání na internetu je mnohem snazší. Prostřednictvím speciálních vyhledávacích služeb můžete hledat např. zadáním klíčových slov do okénka: kliknete na tlačítko, a v mžiku se před vámi zobrazí seznam stránek s danou informací nebo s výskytem zadaného termínu. Je jasné, že mezi vyhledávanými stránkami se skrývá mnoho „plevele“, a je tedy třeba je roztřídit. Dále můžete vyhledávat v tzv. katalozích, ve kterých jsou odkazy na stránky roztříděny podle

např. o elektronické verze novin a časopisů. Navíc není problém vyhledávat ve starších vydáních novin a časopisů. Na internetu můžete také hrát hry, a to i s ostatními, najdete zde hudbu, video, filmy, rádio či televizi.

KOMUNIKACE

Komunikace je další oblastí lidského života, která je díky internetu mnohem

CO ZA TO

info

Na internetu najdete mnoho informací a zábavy. Asi se tedy zeptáte, co za to? Budete zřejmě překvapeni, ale za naprostou většinu internetového obsahu platit nemusíte – je k dispozici zcela zdarma. Přesto však poskytovatelé internetového obsahu mohou na provozování stránek vydělat. Na stránky se totiž umísťují reklamní proužky, tzv. bannery, které propagují určitý produkt nebo službu a které slouží jako odkazy na stránky s informacemi o výrobku či službě. Mnoho stránek pak provozují nadšenci, kteří na nich vydělat nechtějí. Existují však také stránky s placeným přístupem. To jsou takové, které nabízejí nějakou specifickou službu, např. odbornou poradnu či encyklopedii. Samostatnou kategorií jsou stránky s erotickým obsahem; k nim je přístup v naprosté většině placený.

snazší. Jistě se nemusíme příliš rozepisovat o výhodách pošty elektronické oproti té klasické. Tou nejzásadnější předností je rychlost. Elektronický dopis (e-mail) do-

Internetové encyklopedie jsou oblíbenými zdroji informací.

Díky internetu můžete hrát po internetu třeba šachy.

razí ve chvíli i na druhý konec světa. Na rozdíl od papírové zásilky se za elektronickou poštu nic neplatí – zaplatíte pouze za připojení k internetu. Dále je velmi nepravděpodobné, že by se e-mail někde ztratil – pokud by snad dopis nemohl být doručen, obdržíte upozornění, že adresát nebyl zastížen. K dopisu můžete také přikládat různé soubory, např. kamarádovi na druhém konci republiky poslat obrázky svého právě narozeného dítěte. Pro komunikaci s druhými uživateli však můžete využít ještě dalších metod. Velmi oblíbené jsou např. komunikační programy.

PRÁCE Z DOMOVA

Internet mnohým z vás může také zcela změnit život. Stále častěji se totiž mluví o tzv. teleworkingu, tedy o práci, kterou

Místo programu Microsoft Outlook můžete pro práci s poštou použít celou řadu bezplatných programů.

práci v pohodlí domova a ušetří náklady na dopravu. Z domu nemusíte vytáhnout paty

vykonáváte doma a při které jste se svými kolegy spojeni pomocí internetu. Existuje totiž řada profesí, které pro svůj výkon nepotřebují osobní kontakt, takže je lze vykonávat na dálku. To má výhodu pro obě strany. Zaměstnavatelé ušetří nezanedbatelnou částku za pronájem budov, za elektřinu, za nábytek apod. Zaměstnanci mohou vykonávat

– prostřednictvím internetu můžete totiž i nakupovat či obsluhovat svůj bankovní účet.

-mia

PROGRAMY PRO INTERNET

Internetové prohlížeče

Pro prohlížení internetových stránek budete potřebovat specializované programy – internetové prohlížeče neboli browsery. Těch existuje hned několik a vesměs se jedná o programy, které jsou k dispozici zdarma. Nejznámější (nikoliv však nejlepší) je zřejmě program společnosti Microsoft Internet Explorer, ale čím dál tím více mu šlape na paty program Firefox, nabízející lepší ochranu proti internetovým nebezpečím.

Programy pro práci s elektronickou poštou

Zdarma je k dispozici i naprostá většina programů pro práci s elektronickou poštou. Do programu si nejprve přiřadíte odkaz na svoji e-mailovou schránku a potom se můžete pomocí programu k této schránce přihlašovat, vybírat z ní poštu, odpovídat na ni, mazat staré zprávy apod. Program také umožňuje archivovat kontakty na vaše známé a vytvářet různé distribuční skupiny. Z placených programů je zřejmě nejznámější program společnosti Microsoft Outlook, avšak lze jej nahradit bezplatnou alternativou, totiž programem Outlook Express. Ke své e-mailové schránce pak můžete přistupovat také pouze prostřednictvím programu pro prohlížení internetu, ale tento program nenabízí mnoho funkcí a při práci s poštou je mnohem pomalejší.

Komunikační programy

Za komunikační programy také neutratíte ani korunu. V takovém programu (přesněji řečeno v určité síti) se nejprve zaregistrujete, získáte unikátní číslo nebo přihlašovací jméno a zvolíte si heslo. Poté vytvoříte vlastní seznam ostatních kontaktů – v síti vyhledáte staré nebo nové známé a zařadíte je do seznamu. Program je potom schopen monitorovat, zda jsou tyto uživatelé přihlášení k internetu, nebo zda si na chvíli od přihlášeného počítače odskočili, anebo zda jsou off-line. Proto když druhému uživateli napíšete, okamžitě poznáte, zda může na váš vzkaz okamžitě odpovědět. Programy také umožňují např. posílat soubory a hrát po síti hry. Asi nejznámějším programem v této oblasti je program ICQ (čti „ajsíkjú“ – Hledám tě), dále jsou rozšířeny např. programy Yahoo Messenger a MSN Messenger.

OCHRANA A BEZPEČNOST

info

Ačkoliv nám internet tolik pomáhá a mnozí z nás si bez něj již neumí představit život, zároveň pro nás představuje velkou hrozbu. Vyskytlo se totiž mnoho „chytráků“, kteří se snaží vydělat na neznalosti a naivitě méně zkušených internetových uživatelů. Proto je třeba aktivně se chránit a vyzbrojit se patřičnými programy, které vás proti takovým „šikulům“ ochrání. Jaké typy programů by tedy v počítači připojeném k internetu neměly rozhodně chybět?

FIREWALL

Firewall („protipožární stěna“) monitoruje veškeré dění, které se děje na rozhraní vašeho počítače a internetu. Můžete si stanovit, které aplikace na internet vstupovat mohou a které akce jsou povoleny; vše ostatní bude zablokováno a spojení bude uskutečněno až po vašem odsouhlasení. Firewally mohou být k dispozici zdarma anebo můžete využít profesionálních verzí. Velmi zdařilými programy jsou např. ZoneAlarm a Kerio Firewall.

ANTIVIRUS

Ty tam jsou doby, kdy příchod e-mailu s virem byl událostí. E-maily obsahující viry jsou dnes na denním pořádku, a tak je třeba používat antivirový program. Takový program zkontroluje e-mailovou přílohu, dokáže odhadnout, zda odpovídá definici viru, a poté takovou přílohu zablokuje. Nejnovější verze antivirových programů si můžete pravidelně instalovat z našeho CD; doporučujeme vám např. program Avast či Kaspersky Antivirus.

ANTISPAM

Další nebezpečí, které se šíří elektronickou poštou, je tzv. spam. Jedná se o nevyžádanou poštu, ve které je vám nabízeno kdekoli – viagrou počínaje, různými programy konče. I proti takovým dopisům existuje ochrana. Jsou to různé antispamové programy, které na základě analýzy dopisu a výskytu určitých slov mohou rozhodnout, že se jedná o spam.

ANTIVIROVÁ KONTROLA ON-LINE

Tento článek vznikl na základě žádosti čtenáře, který nás požádal o postup při využití on-line antivirové kontroly, kterou na svých stránkách nabízí společnost TrendMicro.

SPOLEČNOST TREND MICRO se zabývá vývojem nástrojů pro zajištění bezpečnosti. Na svých internetových stránkách nabízí zdarma možnost kontroly počítače připojeného k internetu.

Po dobu kontroly je třeba, aby počítač byl k internetu připojen. Protože kontrola může trvat delší dobu, budou ji využívat asi převážně ti uživatelé, kteří platí svým poskytovatelům paušálně.

SPUŠTĚNÍ KONTROLY

Spusťte internetový prohlížeč, do adresního řádku zapište adresu <http://housecall.trendmicro.com/> a stránku zobrazte.

V horní části stránky vyhledejte odkaz **Scan Now. It's Free!** a klikněte na něj (obr. 1).

Na další stránce jste vyzváni k zadání názvu země. Kliknutím rozbalte seznam *Please Select your Location* a vyberte položku **Czech Republic** nebo **Slovakia**.

Poté klikněte na tlačítko **Go** napravo od seznamu (obr. 2).

VÝBĚR TYPU KONTROLY

V prohlížeči se zobrazí další stránka; kliknutím na červené kulaté tlačítko (obr. 3) zobrazíte nabídku typů kontroly.

Virus Scan zkontroluje, zda ve vašem počítači nesídlí některý z již známých virů.

Security Scan zkontroluje, zda na vašem počítači nesídlí spyware, a **Complete Scan** obě předchozí možnosti spojuje.

Klikněte na tlačítko **Complete Scan**.

PRŮBĚH KONTROLY

Kontrola se skládá ze čtyř kroků, zobrazených v horní části obrazovky (obr. 4).

INSTALACE KOMPONENTY

V prvním kroku se server snaží nainstalovat ovládací prvek ActiveX. Máte-li na počítači Windows XP s nainstalovaným balíčkem SP2, pravděpodobně dojde k zablokování instalace. V horní části prohlížeče se objeví žlutý pruh s textem: na tento pruh klikněte. Tím vyvoláte místní nabídku a z ní vyberete položku **Nainstalovat ovládací prvek ActiveX**.

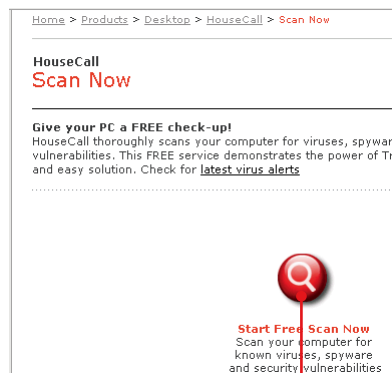
Objeví se dialogové okno – klikněte v něm na tlačítko **Nainstalovat**.

VÝBĚR DISKU

Na obrazovce se objeví seznam dostupných disků (obr. 5). Kliknutím zaškrtněte disk (disky), který chcete zkontrolovat. Chcete-

Antivirovou kontrolu spustíte ze stránky na adrese: <http://housecall.trendmicro.com/>.

info

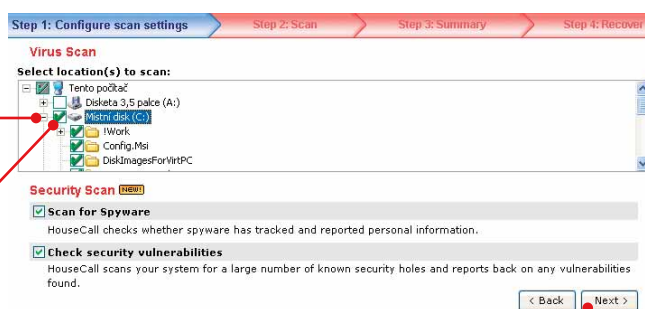
Obr. 3

Obr. 4

Seznam kroků kontroly.

Kliknutím na tento pruh nainstalujete ovládací prvek.

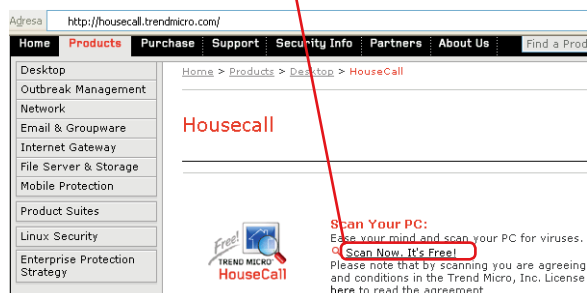

Obr. 5

Kliknutím na symbol před názvem disku rozbalíte nebo skryjete jeho obsah.

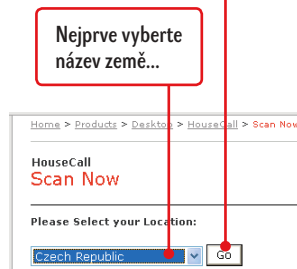
Kliknutím zaškrtněte ten disk nebo ty složky, které chcete kontrolovat.

Klikněte na odkaz **Scan Now. It's Free!**

Obr. 1

... a poté klikněte na tlačítko **Go**.

Obr. 2

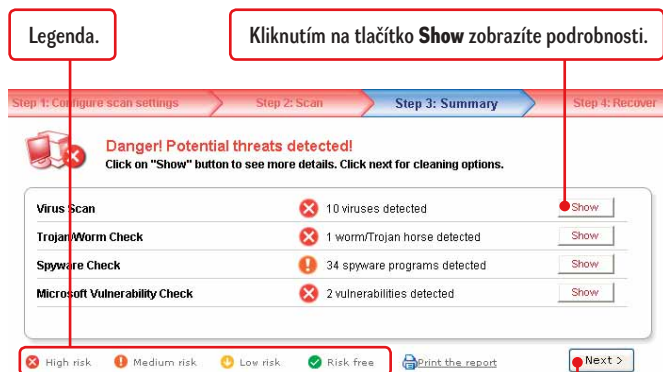
Po označení položek určených ke kontrole klikněte na tlačítko **Next**.

li zkontrolovat jen některé složky, obsah disku rozbalte kliknutím na + před názvem disku.

Máte-li disky označeny, klikněte na tlačítko **Next**.

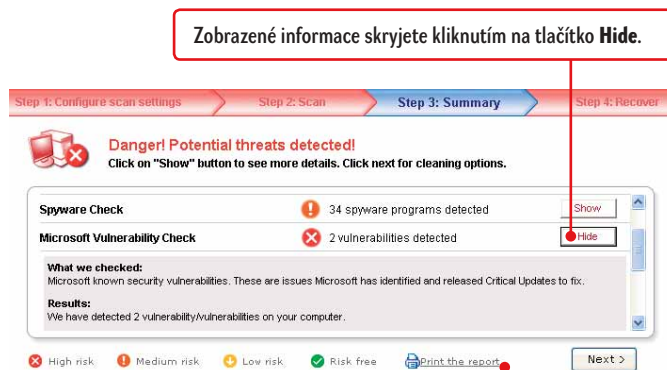
KONTROLA

Při kontrole je zobrazen pouze stále se vyplňující teploměr; pod ním je zobrazen čas,

Obr. 6

Kliknutím na tlačítko **Next** přejdete k dalšímu kroku.

Obr. 7

Pomocí tohoto odkazu výsledky skenování vytisknete.

kteří již uplynul, a to, kolik procent bylo již zkontrolováno.

VÝSLEDKY SKENOVÁNÍ

V třetím kroku jsou zobrazeny výsledky skenování (obr. 6). Ve spodní části je vysvětlení jednotlivých termínů: **high risk** – vysoké riziko; **medium risk** – střední riziko; **low risk** – nízké riziko; **risk free** – bez rizika.

Pokud byl při testu nalezen škodlivý software nebo nebezpečí, můžete si informace

Všimněte se popisu v levé části seznamu; je-li zobrazeno červené slovo *Uncleanable*, znamená to, že soubor je nevyléčitelný.

Server nabízí tyto možnosti: **Delete** nebo **Remove** zajistí odstranění napadeného souboru, **Pass** soubor ponechá beze změny.

Odkazem **Print the report** můžete seznam vytisknout. To doporučujeme v případě, že se o důležitosti některých napadených souborů (viz další odstavce) budete chtít později poradit. Pozor, po odchodu

Je třeba připomenout, že virem může být napaden i soubor důležitý pro činnost operačního systému nebo některých programů. Odstraněním takového souboru může dojít dokonce k tomu, že počítač nebo některé programy nebudou schopny provozu.

OK. Chcete-li se vrátit, klikněte na tlačítko **Storno**.

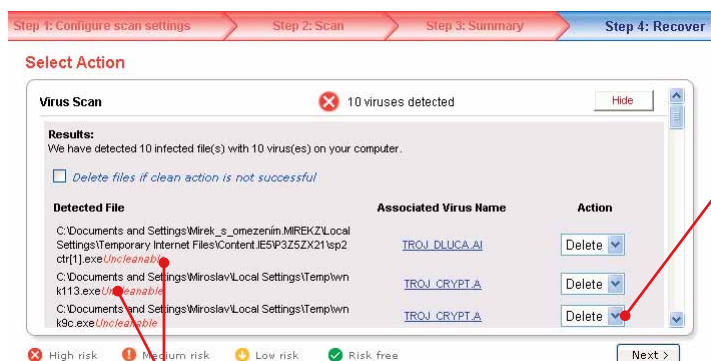
Nejste-li si jisti, co smazáním některého souboru způsobíte, klikněte raději na tlačítko **Storno** a poté okno prohlížeče s výsledky testu i okno se stránkou Trend Micro zavřete. Poté se poraďte s odborníkem, spusťte znovu test a u vybraných souborů zkontrolujte, co se s nimi má stát. Při poradě budete seznam nalezených problémů potřebovat.

ZÁVĚREM

Program bude na odstranění či vyléčení souborů chvilku potřebovat. Po ukončení akce se zobrazí zpráva (obr. 9).

Informace o nebezpečí, zobrazená v horní části okna, připomíná, že je třeba nainstalovat záplaty. Všimněte si odkazů v pravé části výpisu: pomocí nich lze záplaty nainstalovat.

-mzi

Obr. 8

V tomto seznamu určujete, co se má s napadeným souborem stát.

Takto jsou označeny nevyléčitelné soubory.

o něm zobrazit kliknutím na tlačítko **Show** u jednotlivých položek.

Informace se objevují v rámečku s výsledky (obr. 7). Zobrazené informace skryjete kliknutím na tlačítko **Hide**.

Zobrazené informace obsahují i seznam napadených souborů.

Může se stát, že najdete nějaké informace i v části *Microsoft Vulnerability Check*. Obvykle to znamená, že je třeba stáhnout a nainstalovat chybějící bezpečnostní záplaty.

LÉČENÍ

Po kontrole výsledků klikněte na tlačítko **Next** (obr. 6) pro přechod k dalšímu kroku.

CO S NAPADENÝMI SOUBORY

Nyní je na obrazovce seznam napadených souborů a je na vás, abyste určili, co se s těmito soubory má stát (obr. 8). Server u každého ze souborů nabízí některou z možných akcí.

ze stránky se k této možnosti již nebudete moci vrátit.

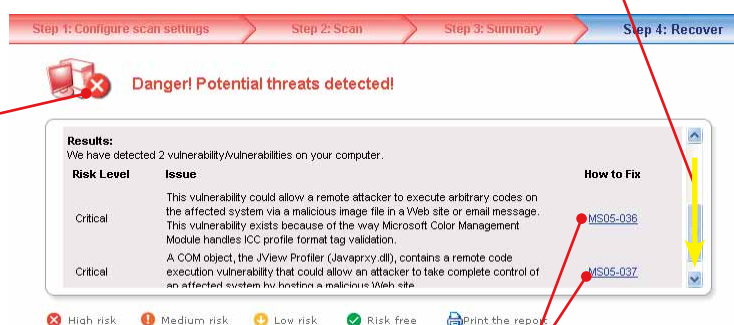
Chcete-li, upravte možnosti, které server nabízí, a poté klikněte na tlačítko **Next**.

ODSTRANĚNÍ NAKAŽENÝCH SOUBORŮ

Server vás v dialogovém okně upozorní, že některé infikované soubory budou smazány.

Chcete-li pokračovat, klikněte na tlačítko

Nejprve stáhněte posuvník dolů...

Obr. 9

Upozornění na nebezpečí.

... a poté pomocí odkazů záplaty postupně instalujte.

ZÁKLADNÍ VÝBAVA POČÍTAČE

Pořídili jste si nový počítač a nevíte, jaký software budete potřebovat, kde ho máte sehnat a nakolik to zatíží váš rozpočet? Připravili jsme pro vás stručný soupis užitečných programů včetně orientačních cen a webových adres, kde můžete programy získat.

NÁŠ ČLÁNEK SE TÝKÁ aplikací fungujících pod operačními systémy Windows, neboť ty má nainstalovány naprostá většina uživatelů. Povíme si o programech, o nichž se domníváme, že mají nějakou zásadní přednost nebo že jsou velmi populární. Neznamená to ovšem, že si jako „ten svůj“ nevyberete nakonec nějaký úplně jiný. Uvádíme-li, že software není lokalizován do češtiny, máme tím na mysli, že autor nenabízí překlad oficiální se zaručenou funkčností.

KANCELÁŘSKÉ PROGRAMY

Asi nejčastější činností prováděnou na počítači jsou různé „kancelářské“ úkony, tedy zejména vytváření a prohlížení textových dokumentů, tabulek a prezentací. Výrobci obvykle sdružují programy tohoto zaměření do tzv. „kancelářských balíků“.

Asi nejznámějším kancelářským balíkem je **Microsoft Office** a bez nadsázky můžeme prohlásit, že jde zároveň o špičku v oboru. Jeho výhodou je mimo jiné i velká rozšířenost, takže se nemusíte bát, že by jiní uživatelé soubory vytvořené v těchto aplikacích neuměli na svém počítači otevřít. Jednoznačnou nevýhodou je cena. Pokud jde o „základní provedení“, činí pro běžného uživatele několik tisíc korun.

Programům skupiny MS Office konkurují zejména balíky **OpenOffice.org** a **602PC Suite**. Jejich hlavní předností je cena. V případě 602PC Suite je základní verze poskytována zdarma, cena verze rozšířené

Název	Jazyk	Kde lze programy získat	Orientační cena
Zoner Photo Studio	CZ	http://www.zoner.cz/photo-studio/default.asp	2400 Kč
ACDSee	EN	http://www.amsoft.cz/Produkty/Acd/acdsee/main.html	1490 Kč
Adobe Photoshop	CZ	http://www.amsoft.cz/Produkty/Adobe/photoshop2/main.html	25 500 Kč
Adobe Photoshop Elements	EN	http://www.amsoft.cz/Produkty/Adobe/photoshopel/main.html	3350 Kč
IrfanView	CZ	http://www.irfanview.com	zdarma
XnView	CZ	http://www.xnview.com	zdarma

Tabulka 2. Přehled programů pro práci s grafikou.

je zlomkem ceny za program konkurenční. OpenOffice lze získat zadarmo. Aplikace umí spolupracovat se soubory MS Office, takže ani při použití alternativy nezůstane „na druhém břehu“. Nevýhodou pak

Adobe Acrobat je určen pro editaci PDF souborů.

zůstává přece jen menší kvalita, i když autorům nelze upřít snahu o neustálé zlepšování.

Mnoho uživatelů jistě vyžaduje možnost pracovat se soubory typu PDF. V tomto směru mají výhodu uživatelé OpenOffice a 602PC Suite, neboť programy těchto

skupin umí soubory PDF dokonce vytvářet. Pokud však hodláte tyto soubory editovat, nezbyvá vám jiná možnost než si pořídit program **Adobe Acrobat**, který mimo jiné přidává i možnost vytvářet PDF z jakékoli aplikace. Cena v řádu desítek tisíc je však pro běžného uživatele naprosto neúnosná, a proto tento program uvádíme jen pro úplnost. Za nezbytný však bez přehánění můžeme označit program **Adobe Acrobat Reader**, který slouží pro čtení souborů PDF. Ten je našťastí poskytován zdarma. Přehled kancelářských programů najdete v tabulce 1.

DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

Uživatelů vlastních digitálních fotoaparátů neustále přibývá, a tak programy pro správu a úpravu snímků získávají čím dál tím více na popularitě. Mezi nejoblíbenější patří bezesporu český produkt **Zoner Photo Studio**, který je vlastně komplexním balíkem pro práci s digitálními fotografiemi. Množství funkcí je opravdu velké, ale i přesto je program poměrně snadno ovladatelný. Takováto kvalita však není zadarmo.

O něco levněji můžete získat schopnosti i kvalitou podobný software **ACDSee**, oblíbený hlavně za velkou louží. Pro uživatele nevládnoucí angličtinou však má zásadní nedostatek – překlad do češtiny výrobce neposkytuje.

Při výčtu programů pro práci s digitálními fotografiemi nelze zapomenout na takřka legendární **Adobe Photoshop**. Jeho cena, přes nespornou kvalitu a široké možnosti, je však pro běžného uživatele kosmická. Tvůrci však přišli s „ořezanou“ verzí **Adobe Photoshop Elements**, která má schopnosti ne nepodobné výše jmenovaným programům a navíc obsahuje možnost snad nejkvalitnější editace snímků. Chcete-li si s fotografiemi „hrát“, určitě byste tento software neměli opomenout.

Název	Jazyk	Kde lze programy získat	Orientační cena
Microsoft Office	CZ	http://www.microsoft.com/cze/office/	Od 12 900 Kč/3350 Kč pro studenty a učitele
OpenOffice.org	CZ	http://cs.openoffice.org/	zdarma
602PC Suite minimální verze	CZ	http://www.602.cz/produkty/602pc_suite/	zdarma
602PC Suite	CZ	http://www.602.cz/produkty/602pc_suite/	1000 Kč
Adobe Acrobat	CZ	http://www.amsoft.cz/Produkty/Adobe/acrobat/acrobatpro/main.html	22 800 Kč
Adobe Acrobat Reader	CZ	http://www.adobe.com/products/acrobat/read-step2_allversions.html	zdarma

Tabulka 1. Přehled kancelářských programů.

Název	Jazyk	Kde lze programy získat	Orientační cena
MS Internet Explorer	CZ	součást OS Windows	–
Maxthon Browser	CZ	http://www.maxthon.com	zdarma
Mozilla Firefox	CZ	http://firefox.czilla.cz	zdarma
Opera	EN	http://www.opera.com	zdarma s reklamním pruhem
MS Outlook Express	CZ	součást OS Windows	–
MS Outlook	CZ	http://www.microsoft.com/cze/office/outlook/	Česká verze pouze v rámci MS Office
Mozilla Thunderbird	CZ	http://thunderbird.czilla.cz	zdarma
IncrediMail	EN	http://www.incredimail.com	základní verze zdarma

Tabulka 3. Přehled programů pro práci s internetem.

Pokud nechcete za prohlížení a drobné úpravy obrázků vydávat žádné prostředky, nabízí se řada freewarových aplikací. Neposkytují sice takové rozsáhlé možnosti, ale rozhodně nelze říci, že by méně náročnému uživateli nestačily. Za všechny jmenujme dvě nejpobulárnější aplikace – **IrfanView** a **XnView**. Přehled programů pro práci s obrázky najdete v tabulce 2.

INTERNET

Pro „brouzdání“ internetem potřebujete v první řadě prohlížeč internetových stránek (tzv. browser). Nejpoužívanější prohlížeč, bohužel v dnešní době již zastaralý a nevyhovující, obsahují standardně operační systémy Windows. Ano, mluvíme o známém **MS Internet Exploreru**. Určitým řešením jeho nedostatků je pořídit si nějaké „nastavby“. Nejpobulárnější se jmenuje **Maxthon Browser**. Další volbou je pořídit si alternativní prohlížeč. Jedním z nejkvalitnějších a v poslední době nejoblíbenějších prohlížečů je bezesporu **Mozilla Firefox**. Značné popularity se těší i **Opera**, ta však v evropských podmínkách nefunguje vždy úplně precizně. Dobrou zprávou je, že prohlížeče jsou k dispozici zdarma.

I pro druhou populární internetovou službu – elektronickou poštu – existují specializované aplikace. Pravda je, že většinu e-mailových schránek lze ovládat a používat i přes webové rozhraní, avšak e-mailové klienty, jak se tyto programy nazývají, poskytují řadu výhod, čtením pošty i v off-line stavu počínaje a filtrováním spamu konče. Také zde Microsoft kraluje se svým programem zabudovaným ve Windows. Jedná se o jednoduchý, avšak účelný a postačující **MS Outlook Express**. Náročnější uživatelé mohou sáhnout po kvalitnějších **MS Outlooku**, avšak za ten již je třeba zaplatit. Pokud však zakoupíte sadu MS Office, naleznete ho v ní. Jedná se o skutečně vynikající program s řadou funkcí, které vyhovují i skutečně náročným uživatelům. Samostatně je v prodeji pouze anglická verze.

I sdružení Mozilla.org, známé kvalitními freewarovými programy, má v tomto seg-

Název	Jazyk	Kde lze programy získat	Orientační cena
AVG	CZ	http://www.grisoft.cz	pro domácí použití zdarma
Avast!	CZ	http://www.asw.cz	pro domácí použití zdarma
NOD32	CZ	http://www.esetsoftware.cz	1500 Kč
Kerio Personal Firewall	CZ	http://www.kerio.cz/kpf_home.html	základní verze zdarma
Zone Alarm	EN	http://www.zonelabs.com/store/content/catalog/products/sku_list_za.jsp?lid=dbtopnav_zass	základní verze zdarma
Brána firewall	CZ	součást OS Windows XP	–
AdAware	EN	http://www.lavasoftusa.com/software/adaware/	pro domácí použití zdarma
MS Windows Antispyware	CZ	http://www.microsoft.com/cze/security/spyware/software/default.msp	zdarma

Tabulka 5. Přehled programů chránících počítač.

mentu trhu své želízko v ohni. Mluvíme o výborném programu **Mozilla Thunderbird**, který kromě mnoha jiných možností nabízí i jako jeden z mála klientů možnost rozpoznávat nevyžádanou poštu (spamu). Velmi pěkným, schopným a oblíbeným programem je také **IncrediMail**. Tomu však

Textový editor MS Word.

musíme vytknout chybějící lokalizaci do českého jazyka. Přehled programů najdete v tabulce 3.

PRÁCE SE SOUBORY

Ani s příchodem operačních systémů s grafickým rozhraním neztratily na významu správce souborů. V současné době bojují o přízeň uživatelů prakticky jen dva – **To-**

Název	Jazyk	Kde lze programy získat	Orientační cena
Total Commander	CZ	http://www.totalcommander.cz	1250 Kč
Servant Salamander	EN	http://www.altap.cz/salam_cz/index.html	základní verze zdarma
Nero	CZ	http://www.nero.com	450 Kč (OEM – spolu s hardwarem)

Tabulka 4. Přehled programů pro práci se soubory.

tal **Commander** a český **Servant Salamander**. Oba programy jsou velmi kvalitní, obsahují řadu užitečných funkcí (ne vždy tytéž), a podíváme-li se na věc nestranně, těžko můžeme některému z nich přiklonit hodnocení „lepší“. Ve prospěch TC hovoří zejména lokalizace do češtiny a funkce, které vývojáři SS teprve dokončují (hlavně FTP klient). Salamander naopak láká o něco příznivější cenou, přehlednější grafikou

a velmi pěkným zabudovaným prohlížečem fotografií.

Naopak pokud jde o vypalování, pomyslného krále můžeme určit bez váhání. Je jím program **Nero**. Jeho kvality jsou nesporné, navíc disponuje intuitivním ovládáním, a připočítáme-li nevelkou cenu (která se při zakoupení společně s vypalovací mechanikou ještě minimalizuje), je jasné, proč většina uživatelů preferuje právě tuto aplikaci. Přehled programů najdete v tabulce 4.

OCHRANA

Naše poslední zastavení vede k programům chránícím proti virům, červům, spywaru a podobným „breberkám“.

Z antivirových programů jsou nejpobulárnější **AVG** a **Avast!**, oba s bezplatnou licencí pro domácí uživatele, a **NOD32** s bezkonkurenční rychlostí testování.

Mezi osobními firewally naopak „vládnou“ **Kerio Personal Firewall** s detailním nastavením a s češtinou, dále **Zone Alarm** s rozsáhlými možnostmi konfigurace a naopak naprosto jednoduchá **Brána firewall** – od uživatele nic nevyžaduje a je standardní součástí OS Windows XP.

Proti spywaru doporučujeme anglický „mluvící“, nicméně intuitivní a efektivní program **AdAware**. A samozřejmě uvádíme i **MS Windows Antispyware**, doplňkový produkt pro OS Windows; ač je stále ještě ve vývoji, vypadá velmi slibně. Přehled programů najdete v tabulce 5.

Aleš Havlas, elfkam@elfkam.net

CO S POMALÝM POČÍTAČEM?

Máte starší počítač, který vám svým výkonem již nepostačuje? V tomto článku vám naznačíme, které počítače má smysl výměnou některých komponent „vrátit zpět do ringu“ a v kterých případech bude lepší ohlédnout se po novém PC.

POČÍTAČE se velice rychle vyvíjí a jejich výrobci uvádějí na trh stále výkonnější stroje, které jsou schopny pracovat rychleji. Mnohý uživatel počítače se setkal s tím, že některé nové programy pracují na jeho počítači pomalu, nebo že se některé programy na jeho starším počítači nedají spustit vůbec. Nedostatečný výkon počítače nejčastěji řeší hráči her, ale s pomalým chodem počítače se můžete setkat i po nainstalování novější verze kancelářského balíku a nevyhovující může být i rychlost při prohlížení a úpravě fotografií, protože moderní digitální fotoaparáty pořizují snímky ve vysokém rozlišení. Dalším důvodem k zásahu do počítače může být i pořízení digitální videokamery, a tedy potřeba zpracování videa v PC.

Velmi častou příčinou vylepšení počítače byl v poslední době přechod na operační systém Windows XP, který má oproti starším verzím zase o něco vyšší hardwarové požadavky. V některých případech lze starší počítač poměrně snadno zrychlit, jindy vás tato operace bude stát více peněz a v případě některých strojů je vhodnější rozhodnout se pro koupi nového počítače. Záleží totiž na tom, o jak starý počítač se jedná a které komponenty jsou v něm použity.

PEVNÉ DISKY

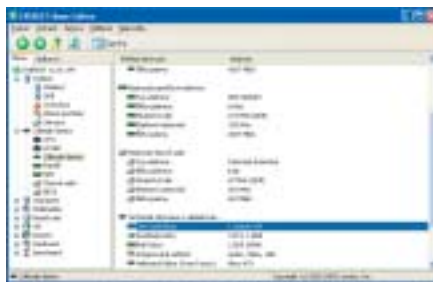
info

Pevné disky slouží jako úložiště dat, na výkon počítače nemají zásadní vliv. K základní desce se pevný disk připojuje přes rozhraní Ultra ATA nebo přes rozhraní Serial ATA. Kapacity prodáváných pevných disků se pohybují od 40 GB do 300 GB, velmi výhodně vycházejí v současné době modely s kapacitou 120 GB a 160 GB.

POČÍTAČ JAKO SKLÁDAČKA

Počítač si lze představit jako skládačku jednotlivých dílů, z nichž každý má svůj konkrétní úkol. Zjednodušeně řečeno, celkový výkon počítače určují zejména procesor, operační paměť a grafická karta. Procesor je hlavní výpočetní jednotka počítače, velký vliv na rychlost zpracování dat má také velikost operační paměti, která procesor zásobuje daty. O rychlost grafiky se stará grafická karta – kvalitní grafická karta je nutná zejména v počítačích, na kterých se provozují

Program Everest Home zjistí podrobné informace o všech komponentách ve vašem PC.

hry. Z hlediska běžných aplikací jsou to právě hry, co grafický systém počítače prověruje nejvíce. Pevný disk je úložiště dat, proto u něj nejvíce zájímá jeho kapacita – čím větší je jeho kapacita, tím více dat na něj uložíte.

Všechny počítačové komponenty jsou připojeny k základní desce nebo jsou do ní vsazeny. A právě na základní desce záleží, které komponenty lze pro vylepšení počítače použít. Proto v případě, kdy vám počítač již výkonnostně přestává vyhovovat, je nutné nejprve zjistit, z kterých komponent se PC skládá, a na základě toho se rozhodnout, zda se výkon stávajícího počítače dá ještě zvýšit, či zda bude lepší poohlédnout se po novém.

Zkušenější uživatel si potřebné informace zjistí při pohledu dovnitř počítače, podrobnosti o počítači zjistíte i z manuálů, které jste obdrželi při jeho koupi. V případě, že vám pohled na vnitřní komponenty příliš neříká a že vám není blízká ani řeč manuálů, je výborným prostředkem pro zjištění použitých komponent v počítači program Everest Home, který lze zdarma

Procesor	Patice	Orientační cena s DPH
AMD Athlon XP 2600+	Socket A	3100 Kč
AMD Athlon XP 2800+	Socket A	3500 Kč
AMD Athlon XP 3000+	Socket A	4600 Kč
AMD Athlon 64 3200+	Socket 754	5900 Kč
AMD Athlon 64 3400+	Socket 754	6000 Kč
AMD Athlon 64 3000+	Socket 939	5200 Kč
AMD Athlon 64 3200+	Socket 939	6600 Kč
AMD Sempron 2200	Socket A	1800 Kč
AMD Sempron 2500	Socket A	2400 Kč
AMD Sempron 2800	Socket A	3200 Kč
AMD Sempron 2600	Socket 754	2000 Kč
AMD Sempron 2800	Socket 754	2300 Kč
AMD Sempron 3000	Socket 754	2700 Kč
AMD Sempron 3100	Socket 754	3300 Kč
Intel Celeron D 310	Socket 478	1900 Kč
Intel Celeron D 320	Socket 478	2300 Kč
Intel Celeron D 330	Socket 478	2500 Kč
Intel Celeron D 340	Socket 478	3000 Kč
Intel Pentium 4 (3,2 GHz)	Socket 478	7400 Kč
Intel Pentium 4 505J (2,6 GHz)	LGA775	3800 Kč
Intel Pentium 4 520 (2,8 GHz)	LGA775	5400 Kč
Intel Pentium 4 530J (3,0 GHz)	LGA775	6000 Kč
Intel Pentium 4 540J (3,2 GHz)	LGA775	7400 Kč

Kapacita pevného disku	Rozhraní	Orientační cena s DPH
40 GB	Ultra ATA	1500 Kč
80 GB	Ultra ATA	1700 Kč
120 GB	Ultra ATA	2300 Kč
120 GB	Serial ATA	2400 Kč
160 GB	Ultra ATA	2500 Kč
200 GB	Serial ATA	3400 Kč
300 GB	Ultra ATA	5000 Kč
300 GB	Serial ATA	5400 Kč

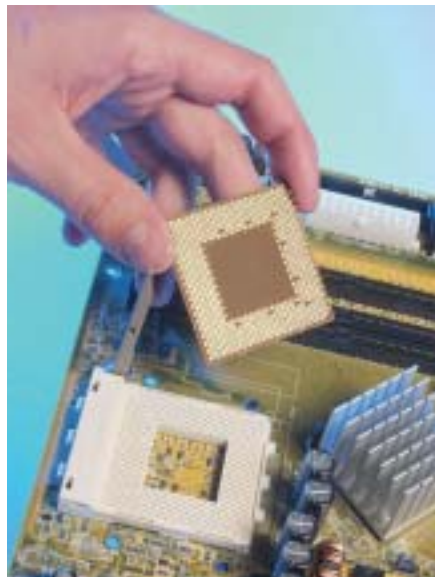
Typ paměti	Velikost paměti	Orientační cena s DPH
DDR SDRAM	256 MB	800 Kč
DDR SDRAM	512 MB	1700 Kč
DDR SDRAM	1024 MB	3200 Kč
SDRAM	128 MB	500 Kč
SDRAM	256 MB	1100 Kč
SDRAM	512 MB	2100 Kč

stáhnout z internetové adresy www.lavalys.com. Výpis z tohoto programu je velmi přehledný a podrobný.

Jak jsme uvedli již výše – zaměřte se na zjištění typu a frekvence procesoru a velice důležité je také určení patice, do které se procesor vkládá. Totéž platí o operační paměti a o grafické kartě. Patice, do které se zasazuje procesor, a sloty, do nichž se vkládají paměťové moduly a grafické karty, jsou umístěny na základní desce. Základní deska je tedy základním prvkem pro určení, je-li možné počítač zásadně vylepšit, či nikoliv.

VYLEPŠIT PC, NEBO KOUPIŤ NOVÉ?

Obecně lze říci, že se nevyplatí vylepšovat počítač, u kterého je nutné vyměnit základní desku. Zprv je to náročné na technickou zdatnost uživatele a zadrhete to znamená, že k nové základní desce budete kupovat i nový procesor a velmi pravděpodobně i operační paměť a grafickou kartu. Jedná se tedy o kompletní přestavbu počítače, kterou si může dovolit jen zkušený uživatel. Pro všechny ostatní je v takovém případě lepší volbou koupě počítače nového – slušný výběr mezi počítači je dnes

Procesor Athlon XP a základní deska s patiči Socket A.

i v cenové relaci do 15 000 Kč. V této ceně je zahrnuta i cena operačního systému Windows XP a test takových počítačů vyjde v příštím vydání PPK.

Základní desku je vhodné vyměnit, když zjistíte, že obsahuje patice pro starší typy procesorů či nevyhovující sloty pro paměťové moduly. Tyto komponenty se pro starší typy patic a slotů již nevyrábějí, a nemůžete tedy pro svůj počítač pořídit třeba nový procesor. Pak nezbyvá než navštívit bazar s počítačovým zbožím a sondovat, jestli něco vhodného pro váš počítač nemají. I když takové použité komponenty v bazaru seženete, je třeba zvážit, zdali výkonnostní nárůst za takovou investici stojí. Proto doporučujeme vylepšovat jen takové počítače, pro které se prodávají nové komponenty.

SOUČASNÉ PROCESORY

Procesory pro osobní počítače dnes vyrábějí firmy AMD a Intel. V současnosti vyráběné procesory od firmy AMD (Sempron, Athlon XP a Athlon 64) se vkládají do základní desky do patic označovaných jako socket A, socket 754 či socket 939. Pro

procesory firmy Intel (Celeron, Celeron D a Pentium 4) jsou určeny patice socket 478 nebo LGA775. Při výběru nového procesoru se také informujte o rychlosti sběrnice FSB, která určuje rychlost přenosu dat mezi procesorem a čipovou sadou základní desky a operační pamětí. Rychlost této sběrnice vám prozradí již zmíněný program Everest Home.

OPERAČNÍ PAMĚŤ

Rychlost sběrnice FSB je důležitá i při výběru modulů operační paměti. U současných počítačů se používá operační paměť DDR SDRAM (ta je umístěna na modulech DDR DIMM se 184 kontakty), u starších počítačů se můžete setkat s pamětí SDRAM (ta je umístěna na modulech DIMM se 168 kontakty). Před nákupem paměti musíte znát také její efektivní taktování – i v tomto případě vám pomůže program Everest Home.

GRAFICKÉ KARTY

Grafické karty se do základní desky vkládají do slotu AGP nebo do slotu PCI Express x16. Rozhraní PCI Express x16 je nové a používá se u nejmodernějších základních desek. Při vylepšování staršího počítače tedy připadají v úvahu grafické karty s roz-

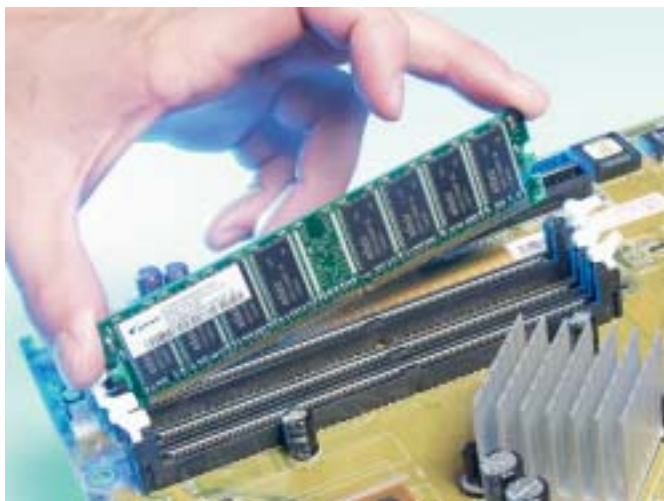
DVD VYPALOVAČKY

info

Počítač lze vylepšit i prostřednictvím komponent, které sice nemají na výkon počítače vliv, ale rozšíří jeho schopnosti. Dokoupením DVD mechaniky získáte možnost přehrávat na počítači disky DVD – ať už datové, nebo s filmovými tituly. DVD vypalovačky (jejich ceny se dnes pohybují pod hranicí 2000 Kč) vám navíc umožní data na vypalovací DVD média zaznamenávat.

hraním AGP. Výkonnější grafická karta urychlí zejména překreslování obrazu v trojrozměrných hrách. Výběr takových grafických karet je veliký, a proto pokud o koupi nové grafické karty uvažujete, doporučujeme přečíst si test grafických karet v PPK 13.

-mse

Vložení paměťového modulu DDR DIMM do paměťového slotu na základní desce.

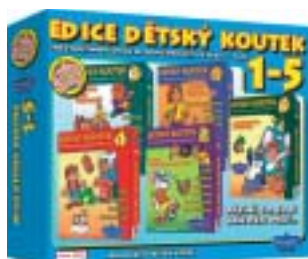
Vložení grafické karty do slotu AGP na základní desce.

VÝBAVA DO ŠKOLY

Na čtyři výherce čeká sada výukových programů od společnosti Terasoft. Jde o programy pro výuku angličtiny TS Angličtina 1–5, komplet programů vhodných pro 1. stupeň ZŠ a o kolekci programů pro předškoláky TS Dětský koutek 1–5.

TERASOFT, A. S., je největším výrobcem původního českého výukového softwaru v České republice. Rozsáhlá nabídka zahrnuje širokou řadu produktů vhodných pro využití ve škole i v domácích podmínkách. Jejich uživatelé oceňují nejen rozsáhlou a kvalitní obsahovou náplň, ale i snadné ovládání, spolehlivou funkčnost a příznivé ceny. Velikou výhodou je i úzká provázanost těchto produktů se školními osnovami a s používanými učebnicemi.

www.terasoft.cz

DNEŠNÍ OTÁZKA:

soutěž

Jak se jmenuje město, ve kterém sídlí společnost Terasoft?

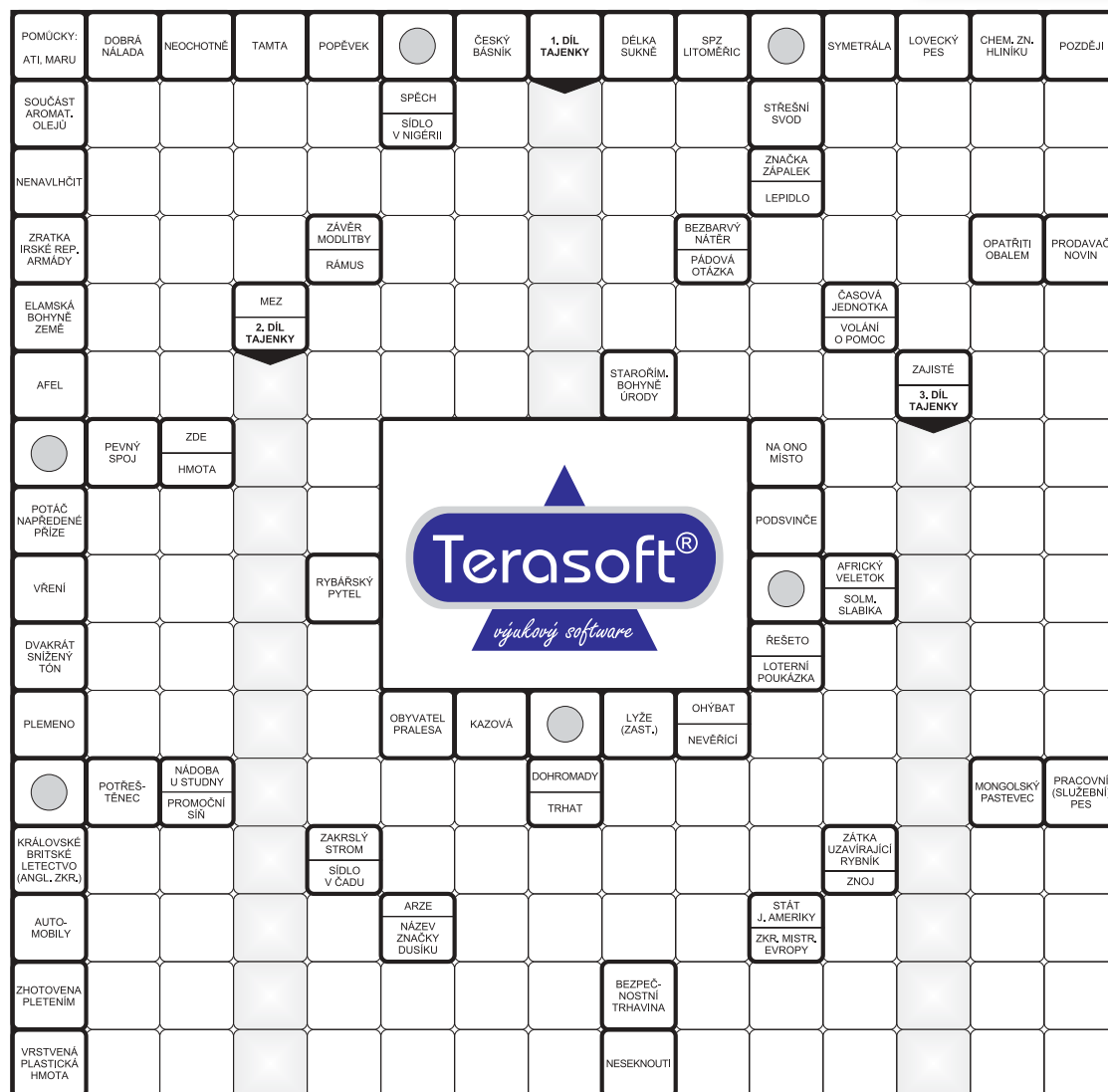
- a) Hořice, b) Hořetice,
c) Hořovice, d) Hoříčky.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 5. září 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **Terasoft** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka16@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 19/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK16*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**

Slovo Vogel oddělte od příznaku PK16 mezerou. Příznak PK16, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. **Infolinka: +420 284 820 470**.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zaslání nabídky obchodu nebo služeb.

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 13/2005** zní: V anglické verzi programu PC Translator je více než 2,9 milionu slov (odpověď a).

Tajenka křížovky z **PPK č. 13** zní: PC Translator překládá i webové stránky.

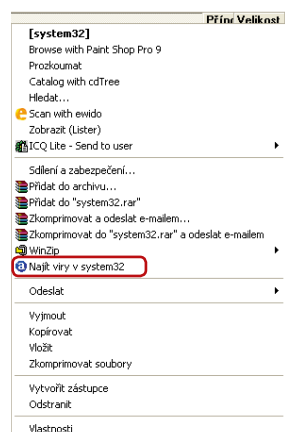
Na jazykové programy od společnosti Langsoft se mohou těšit tito výherci: Gabriela Furová z Orlové a Richard Kraisl z Plzně (PC Translator 2005) a dále Milan Fejřánek z Chýše, Jaroslav Pánek z Klášterce nad Ohří a Libor Beránek ze Svitav (Language Teacher Komplet L2).

Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Jak mohu prostřednictvím antiviru Avast!, o kterém jste psali, otestovat jen určitý soubor či složku?

Antivir Avast! se stejně jako mnohé jiné antivirové programy umí integrovat do místní nabídky. Při instalaci programů bývá tato možnost nabízena i volitelně, a to zaškrtnutím políčka pro přidání do tzv. místní nabídky (context menu).

Pro otestování jednotlivého souboru (či složky) na něj nejprve klikněte pravým tlačítkem myši. Otevře se místní nabídka (obr. 1), v níž je nabídnuta možnost danou složku otestovat (na obrázku zakroužkováno). Po zvolení položky se spustí kontrola. V případě souborových manažerů je při kliknutí pravým tlačítkem pro vyvolání místní nabídky často potřeba nechat tlačítko na okamžik stlačené. V opačném případě dojde pouze k označení souboru či složky a nabídka se nevyvolá.

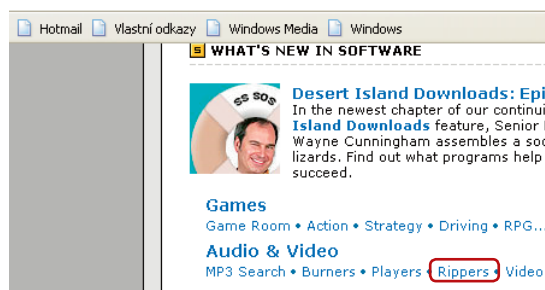
Obr. 1

-imh

Jakým způsobem (software, kodeky, plug-íny, hardware PC apod.) je možné převést hudební DVD v PC do audioformátu WAV nebo MP3? Svá originální hudební DVD bych chtěl používat i v „mobilních“ zařízeních na cestách a rovněž v mikrovlně přehrávajícím MP3.

Mnoho těchto programů najdete na stránkách www.download.com v sekci **Rippers** (obr. 2) – viz příložený obrázek. Programy lze seřadit podle několika kritérií, jako jsou licenční podmínky, počet stažení celkem, počet stažení minulý týden, hodnocení recenzentů či hodnocení uživatelů. Co se týká hardwaru, předpokládám, že postačí běžné PC – výkon počítače by měl mít vliv pouze na dobu konverze.

Obr. 2

-imh

inzerce

Potřeboval bych nějaký prográmek na opravu bootsektoru na 3,5palcové disketě, aniž bych tím riskoval ztrátu dat na ní. Některé starší diskety se mnou již odmítají komunikovat a vydat data k nové archivaci.

Pro opravu poškozených disket můžete použít například Norton Utilities, popř. Norton Systemworks, pokud je vlastníte. Jinak je možné na internetu najít jiné silné programy, např. zkušební verze programu „BinaryBiz VirtualLab 5.0“; tento program naleznete na serveru www.download.com po zadání názvu programu do vyhledávacího řádku a po potvrzení. Obdobné programy naleznete v sekci **Utilities / File & Disk Management**. Obecně bych očekával, že bude možné obnovit některá data na disketách, ne však ta, u nichž je poškozen zaváděcí sektor (bootsektor). Diskety jsou jako médium již dávno za zenitem pro svou nespolehlivost i pro malou kapacitu a rychlost, a proto je vhodné zálohy co nejdřív přesunout na jiné médium (např. na kvalitní CD/DVD). -imh

Mám na počítači grafickou kartu GeForce2, procesor AMD Duron, základní desku s čipsetem VIA a 120GB pevný disk IBM. Počítač se občas sám restartuje bez zjevné příčiny, a to v rozličných programech, nebo dokonce i při nečinnosti.

Jedná se o případ, kdy se spolu nesnáší dvě počítačové komponenty. V případě karty GeForce2 a čipsetu VIA je problém v jejich konfliktním chování. Kompatibilita je složitá věc a často nejsou ani výrobci daných zařízení schopni určit, proč konkrétní dvě zařízení nespolupracují. Je to něco jako „duch“ v počítači. Ať se jedná o jakýkoliv hardware, snažte se ovladače pro tato zařízení alespoň jednou za čas aktualizovat. Každý výrobce poskytuje na svých internetových stránkách možnost stáhnout buď celé verze ovladačů, nebo přinejmenším aktualizace. S nejnovějšími verzemi ovladačů minimalizujete případné konflikty mezi zařízeními. V případě některých z nich, zvláště třeba grafických karet, dojde většinou i k malému nárůstu výkonu. -imh

inzerce

Jak nahrát telefonní rozhovor do PC pomocí zvukového editoru, např. Audacity či SoundEngine? Mám základní modem Microcom, telefonní linka vede do Line in a do zdířky Phone mám připojen telefon. Napadlo mě, že na kartě „Zvuky a zvuková zařízení / Zvuk – záznam zvuku“ je možné nastavit záznam pomocí linky modemu #2.

Máte-li telefon zapojen prostřednictvím modemu a právě telefonujete, vstupní a výstupní zásuvkou modemu jen procházejí telefonní elektrické signály. Sám počítač z nich v tu chvíli nic nemá, natož aby takto dokázal nahrávat hovor. To by *možná* šlo za předpokladu, že byste k telefonnímu hovoru použil pomocí sluchátek a mikrofonu přímo sám modem.

-mjs

Mám nainstalovány hry z CD PPK_15_2004. AVG 7 po aktualizaci hlásí z rezidentního štítu virus „trojský kůň BackDoor.Agent.DT“ v souboru WormWarsIV.exe. Je to planý poplach?

Antivirové programy využívají rozličné způsoby detekce virů. Zatímco hlavním způsobem je rozpoznávání virových řetězců podle stále aktualizované databáze, jsou i další metody. Výrobce programu AVG vedle tohoto způsobu už léta rozvíjí heuristickou analýzu, tedy metodu hledání, která se pomocí „typických příznaků“ virů snaží nacházet i viry dosud neznámé. To však není jednoduché a častěji je tak spíše než nový virus zachycena podezřelá sekvence. Takové falešné poplachu jsou daní za zvýšení bezpečnosti a lze se o nich dozvědět více na diskusních fórech Grisoftu. V tomto případě je to opět planý poplach, a pokud se vyskytnou další v budoucnu, můžete napsat technické podpoře, zda je skutečně vše v pořádku. Naše CD jsou vždy před vydáním testována sadou špičkových antivirů, takže výskyt viru je zde opravdu minimální.

-imh

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

**39,80 Kč
za výtisk**

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (www.ppk.cz);
- e-mailem na adrese abonence@ppk.cz;
- faxem na číslo +420 225 018 900;
- odesláním objednáčích lístku z časopisu na adresu vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zasláné složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 – 13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklama předplatného lze uplatnit na tel. číslo (v pracovní dny 8 – 16 hodin):
+420 225 018 942,
e-mailem (abonence@ppk.cz)
nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese dobirky@ppk.cz,
tel.: +420 225 018 948,
poštou na adrese:
Vogel Burda Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

počítač pro každého

PŘEDPLAŤTE SI

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu: V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegross, a. s., odd. iné formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

Telefon/fax

E-mail

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V“, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946,
fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum Podpis

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO
(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pouzdro na 24 CD) za 995 Kč/1600 Sk

☐ Celoroční s CD-ROM (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – pořadač) za 995 Kč/1600 Sk

☐ Celoroční s CD-ROM a MP3 přehrávač Creative (25 sešitů, 25 CD-ROM, Creative MuVo 512 MB, film na DVD a pouzdro na 24 CD) za 2994 Kč

☐ Celoroční s CD-ROM pro školy (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za 888 Kč/1450 Sk

☐ Pololetní s CD-ROM (12 sešitů, 12 CD-ROM) za 480 Kč/768 Sk

Objednávám od čísla Počet kusů každého čísla

(Objednávat lze od čísla 18/05 nebo pozdějších.)

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1

☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPŮSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu: MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5 tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegross:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu: Mediaprint-Kapa Pressegross, a. s., oddelenie iné formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3 tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73 fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegross prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+SANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 30. SRPNA 2005

JAK NA MP3

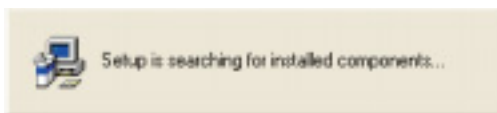
Program Audiograbber slouží k převodu zvukových formátů, tzn. že vám pomůže s převodem audiocédéčka do formátu MP3. Přineseme vám návod, jak na to.

PPK CD 17/2005

Na příštím CD najdete plnou verzi hry Wanted Guns (kompletně zpracovanou v češtině). Jde o zajímavou akční hru odehrávající se na Divokém západě. Dále pro vás připravujeme rubriku Nejlepší programy v češtině.

JAK INSTALOVAT PROGRAMY

Prvním krokem po získání programu je jeho instalace. Podíváme se na to, jak při instalaci postupovat a jak zacházet s programy již nainstalovanými.

POČÍTAČ PRO ŠKOLÁKY

Do příštího vydání PPK, jež vyjde těsně před zahájením školního roku, připravujeme test levných osobních počítačů s cenou do 15 000 Kč. PC dobře poslouží nejen pro zábavu, ale i při přípravě do školy, např. při vyhledávání informací na internetu nebo při rozšiřování vědomostí prostřednictvím výukových programů.

SEZNAM INZERENTŮ

Jméno firmy	Strana
AAC Czech, Praha	4. obálka
Cíglar software, Brno	17
COMOGA, Praha	35
Delta CZ, Praha	5
DIGIMAT, Hradec Králové	9
DXT ComputerS, Praha	7

eSko, Brno	11
Fincom, Hradec Králové	37
GRISOFT, Brno	13
Impact Computer, Praha	2. obálka
MEDIACOP, Praha	42
PIM, Praha	47
Sony, Praha	3. obálka

čtrnáctideník
počítač
pro každého

Toto číslo vyšlo 16. 8. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda
Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer
Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz):
Norbert Gulevič, Marek Janouš,
Jan Jírovec, Michaela Kadlecová,
Martin Semrád, Michal Slovák,
Richard Straberger, Miroslav
Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett,
Helena Bodláková

Foto: Martin Tryšćuk

Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Aleš Havlas, Petr
Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam
Nosek, Milan Pola, Tomáš Příbyl,
Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil,
Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda
Communications s. r. o.,
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946,
225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonance@ppk.cz

Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,
Sustekova 10, P. O. Box 17,
850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
<http://www.press.sk>
Mediaprint-Kapa
Pressegrosso, a. s.,
oddelenie inej formy predaja,
Vajnorská 137, P. O. BOX 183,
830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce
(inzerce@ppk.cz):
Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného
nákladu ověřuje: ABC ČR, Na
Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť
dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda
Communications s. r. o., Praha

Vydavatelství Vogel Burda
Communications s. r. o.
Thámová 221/7
186 00 Praha 8
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP,
LEVEL, Svět DVD,
MEDIAShop, PlayStation 2
Oficiální Magazín-CZ,
Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese
Na Florenci 19,
110 00 Praha 1,
recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou
správnost příspěvku ručí autor.
Právní režim autorských děl
nabídnutých redakci se řídí
zejména autorským zákonem
č. 121/2000 Sb. a dalšími
českými právními normami.
Rukopisy redakce nevrací.
V případě přijetí díla
k uveřejnění redakce autora
o této skutečnosti uvědomí.
Tím nabývá vydavatel
práva k šíření přijatého díla
časopiseckou formou včetně
možnosti zveřejnění na WWW
stránkách časopisu, vydání na
CD-ROM nebo jiným způsobem

o elektronické podobě.
Autorská odměna bude
poskytnuta jednorázově do pěti
týdnů po prvním uveřejnění
příspěvku ve výši určené
interním sazebníkem a zahrne
i odměnu za případné vydání
díla v elektronické podobě.
Všechna práva k uveřejněným
dílům jsou vyhrazena. Přetisk,
přepřepování, překlad do jiného
jazyka a jiné užití díla nebo
jeho části, jakož i zařazení díla
do jiného díla (souborného,
spojení s dílem jiným, zařazení
do jakékoli formy elektronické
publikace ap.) bez souhlasu
vydavatele jsou zakázány.
Autorské právo k časopisu
a navazujícím elektronickým
publikacím vykonává
vydavatel.